

839.6

G

[Gunnlaug Ormstunges saga]

GUNNLAUGS SAGA ORMSTUNGU.

Med forklarende Anmærkninger og Ordsamling

ved

O. Rygh.

Udgivet af det norske Oldskriftselskab.

NB Rana
Depotbiblioteket

CHRISTIANIA.

Trykt hos Brøgger & Christie.

1862.

Trondheim
folkebibliotek

3830

Forord.

82976

Denne Udgave af Gunlaug Ormstunges Saga slutter sig som Læse-
bog til den af samme Selskab i dette Aars Sommer udgivne old-
norske Formlære for Begyndere af J. Aars. Det norske
Oldskriftselskabs Bestyrelse har ved at besørge disse Bøger udgivne
villet skaffe Begynderen i Sproget et Hjælpemiddel til ogsaa uden en
Lærers Hjælp at overvinde de første og største Vanskeligheder, brug-
bart ogsaa for den, som alene gjennem det norske Skriftsprog Gram-
matik har tilegnet sig de almindelige grammatiske Begreber. Besty-
relsen har troet det hensigtsmæssigst til Læsebog at vælge et helt
Værk fra den oldnorske Literaturs bedste Tid og tiltrækkende fra Ind-
holdets Side, som den her udgivne Saga. Uagtet sit mindre Omfang
antoges denne dog tilstrækkelig til Oiemedet, naar Udgaven indrettedes
med særligt Hensyn til at vejlede Begynderen til en grundig Ind-
øvelse af Formlæren; hvad han efter at have gennemgaaet den
mangler af Ordforraad, vil han nu let kunne erhverve sig ved Hjælp
af Provst Fritznors fortenstfulde Ordbog over det gamle
norske Sprog, som forhaabentlig om ikke lang Tid vil være ud-
kommen fuldstændig.

Jeg har stræbt at gjøre Udgaven saa brugbar for det her forkla-
rede Oiemed, som det var mig muligt. Hvad Texten angaar, har jeg
saagodtsom ganske kunnet holde mig til den fortrinlige Udgave i Is-
lendinga Sögur, andet Bind (Kjøbenhavn 1847). Retskrivningen
har jeg forandret i Overensstemmelse med den Normalretskrivning,
som nu almindelig følges i Udgaver af oldnorske Skrifter, men ellers
har jeg kun paa ganske faa Steder afveget fra den der givne Form
af Texten. Viserne har jeg ikke troet at burde udelade, men da
Begynderen i Oldnorsk, for hvem Udgaven nærmest er bestemt, selv-
følgelig ikke kan magte disse vanskelige Skaldedigte, som blive endnu
vanskeligere ved Textens fordaarvede Tilstand, har jeg ikke medtaget
dem hverken i Anmærkningerne eller i Ordsamlingen, uden forsaa-
vidt jeg i de første har meddelt et Uddrag af deres Indhold i
Oversættelse, hvor dette syntes mig nyttigt for Sammenhængens Skyld.
I Anmærkningerne har jeg for strax at vænne Begynderen til at bruge
Grammatiken givet en næsten fuldstændig Analyse af Sagaens to
første Kapitler med stadig Henvisning til Paragrapherne i Aars's
Formlære; tillige har jeg der for at lette Arbeidet tilføiet Ordens

Betydninger. I de følgende Kapitler troede jeg det tilstrækkeligt kun at forklare vanskeligere Former og Udtryk. De vigtigste Regler af Ordføiningslæren vil sees at være medtagne, forsaavidt de komme til Anvendelse i denne Saga. Ved Bedømmelsen af denne Del af Bogen maa jeg forresten bede erindret, at alt maatte indrettes saaledes, at det var fatteligt ogsaa for den, som ikke havde lært noget fremmed Sprogs Grammatik; havde jeg f. Ex. kunnet forudsætte Kjendskab til det latinske Sprogs Grammatik, saa kunde jeg baade have sparet mere end en Anmærkning og forklaret adskilligt skarpere og noiagtigere, end jeg nu har troet at kunne gjøre det. I Ordsamlingen har det været Mening at optage alle i Sagaen forekommende Ord og Ordbetydninger, med alle nødvendige Forklaringer, som ikke allerede var givne i Anmærkningerne. Da jeg kunde antage, at enhver Læser vilde have Aars's Formlære ved Haanden, har jeg for Kortheds Skyld angivet Ordenes Bøining alene ved Henviisning til vedkommende Paragraph i denne.

Den tidligere udkomne Formlære er anlagt paa at være saa fuldstændig, at enhver, som ikke studerer Sproget i videnskabeligt Øiemed, i den kunde finde al ved Læsningen af Sprogets prosaiske Literatur nødvendig Oplysning. Den indeholder derfor meget, som kun vilde forvirre Begynderen og gjøre det vanskeligere at blive sikker i de regelmæssige Bøiningsformer, om han strax tog det med. Hr. Aars har derfor anmodet mig om her at gjøre Formlærens Læsere opmærksomme paa de Paragrapher, som han antager bør overspringes ved første Læsning og først medtages, naar der haves Brug for dem og navnlig, naar senere i Formlæren eller i Læsebogen henvises til dem. De er, foruden alt, hvad der er trykt med mindre Skrift, §§ 29—41, 46—49, 51, 54—56, 58—60, 62 e, 65, 68—69, 71—72, 77 81, 83—85, 90—93, 96, 98 b, 109—110, 160—161.

Et Par meningsforstyrrende Trykfeil i Formlæren opdagedes for sent til at kunne komme ind i Rettelseslisten. S. 10 L. 9 nedenfra staar i Akk. Plur. hirði for hirða: S. 67 L. 10 ovenfra dæmi (3 Pers. Sing. Præs. Ind.) for dæmir.

Christiania, Novbr. 1862.

O. Rygh.

GUNNLAUGS SAGA ORMSTUNGU.

1. Þorsteinn hét maðr, hann var Egilsson Skallagríms-
sonar Kveldúlfssonar hersis ór Noregi; en Asgerðr hét móðir
Þorsteins ok var Bjarnardóttir. Þorsteinn bjó at Borg í
Borgarfirði; hann var auðigr at fé ok höfðingi mikill, vitr
5 maðr ok hógværr ok hófsmaðr um alla hluti. Engi var
hann afreksmaðr um vöxt eða afl, sem Egill faðir hans, en
þó var hann ít mesta afarmenni ok vinsæll af allri alþýðu.
Þorsteinn var vænn maðr, hvítr á hárr ok eygr manna bezt.
Hann átti Jófríði Gunnars dóttur Hlifarsonar. Jófríðr var
10 átján vetra, er Þorsteinn fékk hennar; hon var ekkja;
hana hafði átt fyrr Þóroddr, son Tungu-Odds, ok var þeirra
dóttir Húngerðr, er þar fæddist upp at Borg með Þorsteini.
Jófríðr var skörungr mikill; þau Þorsteinn áttu mart barna,
en þó koma fá við þessa sögu; Skúli var elztr sona þeirra,
15 annarr Kollsveinn, þriði Egill.

2. Eitt sumar er þat sagt, at skip kom af hafi í Guf-
árós; Bergfinnr er nefndr stýrimaðr fyrir skipinu, norrœnn
at ætt, auðigr at fé ok heldr við aldr; hann var vitr maðr.
Þorsteinn bóndi reið til skips ok réð jafnan mestu, hver
20 kaupstefna var, ok svá var enn. Austmenn vistuðust, en
Þorsteinn tók við stýrimanninum, fyrir því at hann beiddist
þangat. Bergfinnr var fátalaðr of vetrinn, en Þorsteinn
veitti hánnum vel. Austmaðrinn hendi mikit gaman at draum-
un. Um vátit einn dag ræddi Þorsteinn um við Berg-

finn, ef hann vildi ríða með hánun upp undir Valfell; þar
 var þá þingstöð þeirra Borgfirðinga; en Þorsteini var sagt,
 at fallnir væri búðarveggir hans. Austmaðrinn kveðst þat
 víst vilja, ok ríðu þeir heiman of daginn þrír saman ok
 húskarlar Þorsteins, þar til er þeir koma upp undir Valfell, 5
 til bæjar þess er at Grenjum heitir; þar bjó einn maðr
 félitill, er Atli hét; hann var landseti Þorsteins, ok beiddi
 Þorsteinn Atla, at hann færi til starfs með þeim ok hefði
 pál ok reku; hann gerði svá. Ok er þeir koma til búðar-
 toptanna, þá tóku þeir til starfs allir ok færðu út veggina. 10
 Veðrit var heitt af sólu, ok varð þeim Þorsteini ok aust-
 manni erfitt; ok er þeir höfðu út fært veggina, þá settist
 Þorsteinn niðr ok austmaðr í búðartoptina, ok sofnaði Þor-
 steinn ok lét illa í svefni; austmaðr sat hjá hánun ok lét
 hann njóta draums síns, ok er hann vaknaði, var hánun 15
 erfitt orðit. Austmaðr spurði, hvat hann hefði dreymt, er
 hann lét svá illa í svefni. Þorsteinn svaraði: ekki er mark
 at draumum. Ok er þeir ríðu heim um kveldit, þá spyr
 austmaðr enn, hvat Þorstein hefði dreymt. Þorsteinn segir:
 ef ek segi þér drauminn, þá skaltu ráða hann, sem hann 20
 er til. Austmaðr kveðst á þat hætta mundu. Þorsteinn
 mælti þá: þat dreymdi mik, at ek þóttist heima vera at
 Borg ok úti fyrir karldyrum, ok sá ek upp á húsín ok á
 mæninum álpt eina vana ok fagra, ok þóttist ek eiga, ok
 þótti mér allgöd. Þá sá ek fljúga ofan frá fjöllumum örn 25
 mikinn: hann fló hingat ok settist hjá álpinni, ok klakaði
 við hana blíðliga, ok hon þótti mér þat vel þekkjast. Þá
 sá ek, at örninn var svarteygr, ok járnkloer vátu á hánun:
 vaskligr sýndist mér hann. Því næst sá ek fljúga annan
 fugl af suðrætt; sá fló hingat til Borgar ok settist á húsín 30
 hjá álpinni ok vildi þýðast hana. Þat var ok örn mikill.
 Brátt þótti mér sá örninn, er fyrir var, ýfast mjök, er hinn
 kom til, ok börðust þeir skarpliga ok lengi, ok þat sá ek,
 at hvárrtveggja blæddi; ok svá lauk þeirra leik, at sinn veg
 hné hvárr þeirra af húsmæninum, ok vátu þá báðir dauðir. 35

En álpin sat eptir, hnipin mjök ok daprlig. Ok þá sá ek fljúga fugl ór vestri, þat var valr; han settist hjá álpinni ok lét blítt við hana, ok síðan flugu þau í brott bæði samt í sömu ætt; ok þá vaknaða ek. Ok er draumr þessi úmerk-
 5 iligr, segir hann, ok man vera fyrir veðrum, at þau mætast í lopti, ór þeim ættum, er mér þóttu fuglarnir fljúga. Austmaðr segir: ekki er þat mín ætlan, segir hann, at svá sé. Þorsteinn mælti: ger af drauminum slíkt, er þér sýnist lík-
 10 vera manna fylgjur; en húsfreyja þín er eigi heil, ok man hon fæða meybarn frítt ok fagrt, ok man þú unna því mikit; en göfgir menn munu biðja dóttur þinnar, ór þeim ættum, sem þér þóttu ernirnir fljúga at, ok leggja á hana órást ok berjast of hana ok látast báðir af því efni; ok því
 15 næst man himn þriðri maðr biðja hennar, ór þeirri ætt er valrinn fló at, ok þeim man hon gípt vera. Nú hefi ek þýddan draum þinn, svá sem ek hygg eptir man ganga. Þorsteinn svarar: illa er draumr ráðinn ok úvingjarnliga. sagði hann, ok mant þú ekki drauma ráða kunna. Aust-
 20 maðr segir: Þú mant at raun um komast, hversu eptir gengr. Þorsteinn lagði fæð á austmanninn, ok fór hann á brott um sumarit, ok er hann nú ór sögunni.

3. Um sumarit hjóst Þorsteinn til þings ok mælti til Jófríðar húsfreyju, áðr hann fór heiman: svá er háttat,
 25 segir hann, at þú ert með barni; ok skal þat barn út bera, ef þú fæðir meybarn, en upp fæða, ef sveinn er. Þat var þá síðvandi nökkurr, er land var alt alheidit, at þeir menn, er fólitlir vóru, en stóð úmegð mjök til handa, létu út bera börn sín, ok þótti þó illa gert ávalt. Ok er Þorsteinn hafði
 30 þetta mælt, þá svarar Jófríðr: þetta er úþínsliga mælt, segir hon, slíkr maðr sem þú ert: ok man þér eigi sýnast þetta at láta gera, svá auðigr maðr sem þú ert. Þorsteinn svarar: veizt þú skaplyndi mitt, segir hann, at eigi man blýðisamt verða, ef af er brugðit. Síðan reið hann til þings;
 35 en Jófríðr fæddi meðan meybarn ákafa fagrt. Konur vildu

þat bera at henni, en hon kvað þess litla þörf ok lét þang-
 at kalla smalamann sinn, er Þorvarðr hét, ok mælti hon:
 hest minn skaltu taka ok leggja söðul á, ok fœra barn þetta
 vestr í Hjarðarholt Þorgerði Egilsdóttur, ok bið hana upp
 fœða með leynd, svá at Þorsteinn verði eigi varr við; ok 5
 þeim ástaraugum renni ek til barns þessa, at víst eigi nenni
 ek, at þat sé út borit. En hér eru þrjár merkr silfrs, er
 þú skalt hafa at verkkaupi; en Þorgerðr skal fá þér fari
 vestr þar ok víst um haf. Þorvarðr gerði, sem hon mælti.
 Síðan reid hann vestr í Hjarðarholt með barnit ok fékk Þor- 10
 gerði í hendr; en hon lét upp fœða landseta sinn, er bjó
 inn á Leysingjastöðum í Hvammsfirði. En hon tók Þor-
 varði fari norðr í Steingrúmsfirði, í Skeljavík, ok víst of
 haf, ok fór hann þar utan, ok er hann nú ór sögunni.

Ok er Þorsteinn kom heim af þingi, þá sagði Jófríðr 15
 hánun, at barnit er út borit, sem hann hafði fyrir mælt,
 en smalamaðr var í brott hlaupinn, ok stólit í brott hesti
 hemmar. Þorsteinn kvað hana hafa vel gert ok fékk sér
 smalamann annan. Nú liðu svá sex vetr, at þetta varð
 ekki víst. Ok þá reid Þorsteinn til heimboðs vestr í Hjarð- 20
 arholt til Ólafs þá, mágs síns, Höskuldssonar, er þá þótti
 vera með mestri virðingu allra höfðingja vestr þar. Þor-
 steini var þar vel fagnat, sem líkligt var. Ok einhvern dag
 at veizlunni er þat sagt, at Þorgerðr sat á tali við Þorstein,
 bróður sinn, í öndvegi; en Ólafr átti tal við aðra menn. 25
 En yfir gegnt þeim á bekkinum sátu meyjar þrjár. Þá
 mælti Þorgerðr: hversu lízt þér, bróðir, á stúlkur þessar,
 er hér sitja gegnt okkr? Hann svarar: allvel, segir hann,
 ok er þó ein fegrst miklu, ok hefir hon vænleik Ólafs, en
 hvíti ok yfirbragð várt Mýramanna. Þorgerðr svarar: víst 30
 er þat satt, er þú segir, bróðir, at hon hefir hvíti ok yfir-
 bragð várt Mýramanna, en ei vænleik Ólafs þá: því at hon
 er ei hans dóttir. Hversu má þat vera, segir Þorsteinn,
 en þó sé hon þín dóttir? Hon svarar: með sammindum at
 segja þér, frændi, kvað hon, þá er þessi þín dóttir, en eigi 35

mín, hin fagra mæ; ok segir hánnum síðan alt, sem farit hafði, ok biðr hann fyrirgefa sér ok konu sinni þessi afbrigði. Þorsteinn mælti: ekki kann ek ykkir at ásaka um þetta, ok veltr þangat sem vera vill um flesta hluti; ok hafi þit vel
 5 yfir slétt vanhyggju mína; lízt mér svá á mey þessa, at mér þykkir mikil gjpta í at eiga jafnfagrt barn; eðr hvat heitir hon? Helga heitir hon, segir Þorgerðr. Helga hin fagra, segir Þorsteinn. Nú skalt þú búa ferð hennar heim með mér. Hon gerði svá. Þorsteinn var þaðan út leiddr
 10 með góðum gjöfum; ok reið Helga heim með hánnum ok fæddist þar upp með mikilli virðing ok ást af föður ok móður ok öllum frændum.

4. Í þenna tíma bjó uppi á Hvítársíðu á Gilsbakka Illugi svartir Hallkelsson Hrosskelssonar; móðir Illuga var
 15 Þuríðr dylla, dóttir Gunnlaugs ormstungu. Illugi var annarr mestr höfðingi í Borgarfirði en Þorsteinn Egilsson; Illugi svartir var stóreignamaðr ok harðlyndr mjök ok hélt vel vini sína. Hann átti Ingibjörgu, dóttur Asbjarnar Harðarsonar ór Örnólfsdal. Móðir Ingibjargar var Þorgerðr,
 20 dóttir Miðfjarðar-Skeggja. Börn Ingibjargar ok Illuga vóru mörg, en fá koma við þessa sögu. Hermundr hét son þeirra, en annarr Gunnlaugr. Báðir vóru þeir efniligir menn ok þá frumvaxta. Svá er sagt frá Gunnlaugi, at hann var snemmendis bráðgjör, mikill ok sterkr, ljósjarpr
 25 á hár ok fór allvel, svarteygr ok nökkut nefþjótr ok skapfelligr í andliti, miðmjór ok herðimikill, kominn á sik manna bezt, hávadamadr mikill í öllu skaplyndi, ok framgjarn snemmendis, ok við alt úvæginn ok harðr, ok skáld mikit ok heldr niðskárr, ok kallaðr Gunnlaugr ormstunga. Her-
 30 mundr var þeirra vinselli ok hafði höfðingjabragð á sér. Ok er Gunnlaugr var tólf vetra gamall, bað hann föður sinn fararefna, ok kvaðst hann vilja fara utan ok sjá síð annarra manna. Illugi bóndi tók því seinliga, kvað hann eigi mundu þykkja góðan í útlöndum, er hann þóttist trautt
 35 mega semja hann þar heima, sem hann vildi. Ok einnhveru

morgin var þat, allitlu síðar, at Illugi bóndi gékk út snemma ok sá, at útibúr hans var opit, ok váru lagðir út vörusekkar nokkurir á hlaðit ok þar lénur með. Hann undraðist þetta mjök. Þar gékk þá at maðr ok leiddi fjögur hross, ok var þar Gunnlaugr, son hans, ok mælti: ek hef 5 sekkana út lagit, segir hann. Illugi spurði, hví hann gerði svá? Hann sagði, at þat skyldu vera fararefni hans. Illugi mælti: engi ráð skalt þú taka af mér ok fara hvergi, fyrr en ek vil, ok kipti inn aptr vörusekkunum. Gunnlaugr reið þá í brott þaðan ok kom um kveldit ofan til Borgar, ok 10 bauð Þorsteinn bóndi hánum þar at vera, ok þat þiggr hann. Gunnlaugr segir Þorsteini, hversu farit hafði með þeim feðgum. Þorsteinn bað hann þar vera þeim stundum, sem hann vildi, ok þar var hann þau misseri ok nam lögspeki at Þorsteini, ok virðist öllum mönnum þar vel til 15 hans. Jafnan skemtu þau Helga sér at tafli ok Gunnlaugr; lagði hvárt þeirra góðan þokka til annars bráðliga, sem raunir bar á síðan. Þau váru mjök jafnaldrar. Helga var svá fögr, at þat er sögn fróðra manna, at hon hafi fegrst kona verit á Íslandi. Hár hennar var svá mikit, at þat 20 mátti hylja hana alla, ok svá fagrt sem gullband; ok engi kostr þótti þá þvílíkr, sem Helga en fagra, í öllum Borgarfirði ok víðara annarsstaðar.

Ok einnhvern dag, er menn sátu í stofu at Borg, þá mælti Gunnlaugr til Þorsteins: einn er sá hlutr í lögum. 25 er þú hefir eigi kent mér: at fastna mér konu. Þorsteinn segir: þat er lítit mál, ok kendi hánum atferli. Þa mælti Gunnlaugr: nú skalt þú vita, hvárt mér hafi skilizt, ok man ek nú taka í hönd þér ok láta, sem ek festa mér Helgu, dóttur þína. Þorsteinn segir: þarfleysi atla ek þat 30 vera, segir hann. Gunnlaugr þreifaði þá þegar í hönd hánum ok mælti: veit mér nú þetta, segir hann. Ger sem þú vilt, segir Þorsteinn, en þat skulu þeir vita, er hjá eru staddir, at þetta skal vera sem úmælt, ok þessu skulu engi undirmál fylgja. Síðan nefndi Gunnlaugr sér vátta ok 35

fastnaði sér Helgu, ok segir síðan, hvárt þá mætti svá nýta. Hann kvað svá vera mega, ok varð mönnum mikit gaman at þessu, þeim er við váru staddir.

5 Öundur hét maðr, er ljó suðr at Mosfelli; hann var
 5 auðmaðr hinn mesti ok hafði goðorð suðr þar um nesin.
 Hann var kvángaðr maðr, ok hét Geirný kona hans Gnúps-
 dóttir Molda-Gnúpssonar, er nam suðr Grindavík. Þeirra
 synir váru þeir Hrafn ok Þórarinn ok Eindriði. Allir
 váru þeir efniligir menn, en þó var Hrafn fyrir þeim í
 10 hvívetna. Hann var mikill maðr ok sterkr, manna sjálig-
 astr ok skáld gott. Ok er han var mjök rosnaðr, þá fór
 hann landa á milli ok virðist hvervetna vel, þar sem hann
 kom. Þa ljó suðr á Hjalla í Ölfusi þeir Þóroddr hinn
 spaki Eyvindarson ok Skapti, son hans, er þá var lögsögu-
 15 maðr á Íslandi. Móðir Skapta var Rannveig, dóttir Gnúps
 Molda-Gnúpssonar, ok váru þeir systra synir Skapti ok
 Öundar synir. Var þar vinátta mikil með frændsemi.
 Þá ljó út at Raudamel Þorfinnr Seljórissón ok átti sjau
 sonu, ok váru allir efniligir menn; þeir hétu svá: Þorgils,
 20 Eyjólfur ok Þórir; ok váru þeir mestir menn út þangat. Ok
 þessir menn, er nú eru nefndir, váru allir uppi á einn tíma.

Ok þessu næst urðu þau tíðindi, er bezt hafa orðit
 hér á Íslandi, at landit varð alt kristit, ok alt fólk hafnaði
 fornum átrúnaði. Gunnlaugr ormstunga, er áðr var frá sagt.
 25 var nú ýmist at Borg með Þorsteini eðr Illuga föður sínum
 á Gilsbakka sex vetr, ok var hann þá átján vetra, ok
 samdist þá mikit með þeim feðgum. Maðr hét Þorkell
 svartí; hann var heimamaðr Illuga ok náfrændi, ok hafði
 þar upp vaxit. Hánun tæmdist arfr norðr í Vatnsdal í
 30 Ási, ok beiddi hann Gunnlaug fara með sér, ok hann gerði
 svá, ok riðu norðr tveir saman í Ás, og greiddu þeir féit
 af höndum, er varðveitt höfðu, með atgöngu Gunnlaugs.
 Ok er þeir riðu norðan, gistu þeir í Grímstungum at auðigs
 bónda, er þar ljó. Ok um morgininn tók smalamaðr hest
 35 Gunnlaugs, ok var þá sveittr mjök, er þeir féngu. Gunn-

laugr laust smalamanninn í úvit. Bóndi vildi eigi svá þúit hafa, ok beiddi bóta fyrir. Gunnlaugr bauð at gjalda bónda mörk. Bóna þótti þat offítit. Gunnlaugr kvað þá vísu:

Mörk bauð ek mundangs sterkum	Ídrast mentu, ef yðrum	
manni tyggjast hranna	allráðs flóða or sjóði	5
gráséna, skalt þú góna	letr eyðanda líða	
glóspýir! þat, nýja.	linns samlagar kindar.	

Þessi varð sett þeirra, sem Gunnlaugr bauð, ok riðu þeir suðr heim við svá þúit.

Ok litlu síðar beiddi Gunnlaugr föður sinn fararefna í 10
annat sinn. Illugi segir: nú skal vera, sem þú vilt, segir
hann; hefir þú nú heldr sannt þik ór því sem var. Reid
Illugi þá heiman skjótt ok keypti skip hált til handa Gunn-
laugi, er uppi stóð í Gufarósi, at Auðuni festargram. Ok
er Illugi kom heim, þá þakkaði Gunnlaugr hánum vel. 15
Þorkell svartí réðst til ferðar með Gunnlaugi, ok var fluttr
varnaðr þeirra til skips; en Gunnlaugr var at Borg, meðan
þeir bjuggu skipit, ok þótti glaðara at tala við Helgu en
vera í starfi með kaupmönnum. Einnhvern dag spurði Þor-
steinn Gunnlaug, ef hann vildi ríða til hrossa með hánum 20
upp í Langavatnsdal. Gunnlaugr kvaðst þat vilja. Nú
ríða þeir tveir saman, þar til er þeir koma til selja Þor-
steins, er heita á Þorgilsstöðum; ok váru þar stóðhross,
er Þorsteinn átti, fjögur saman, ok váru rauð at lit. Hestr
var allvænligr ok litt reyndr. Þorsteinn bauð at gefa 25
Gunnlaugi hestinn; en hann kvað eigi hrossa þurfa, er hann
ætlaði af landi. Ok þá riðu þeir til annarra stóðhrossa;
var þar hestr grár með fjórum merum, ok var sá beztr í
Borgarfirði, ok bauð Þorsteinn at gefa þann Gunnlaugi.
Hann svarar: eigi vil ek þessi, heldr en hin; eðr hví býðr 30
þú mér eigi þat, er ek vil þiggja? Hvat er þat? segir
Þorsteinn. Gunnlaugr mælti: Helga hin fagra, dóttir þin.
Þorsteinn svarar: eigi man svá skjótt ráðast, segir hann,
ok tók annat mál, ok riðu heimleidis ofan með Langá. Þá
mælti Gunnlaugr: víta vil ek, segir hann, hverju þú vilt 35

svara mér um bónorðit. Þorsteinn svarar: ekki sinni ek hégóma þínum, segir hann. Gunnlaugr mælti: þetta er alhugi mín, en eigi hégómi. Þorsteinn svarar: vita skyldir þú fyrst, hvat þú vildir. Ertu ei ráðinn til utanferðar? ok
 5 lætr þó, sem þú skyllir kvángast! Er þat ekki jafnræði með ykkre Helgu, meðan þú ert svá úráðinn, ok mað því ekki verða álitit. Gunnlaugr mælti: hvar til ætlar þú um gjaforð dóttur þinnar, ef þú vilt eigi gipta syni Illuga svarta? eða hvar eru þeir í Borgarfirði, er meira háttar sé en hann?
 10 Þorsteinn svarar: ekki fer ek í mannfönuð, segir hann, en værir þú slíkr maðr sem hann, þá mundi þér ei frá vísat. Gunnlaugr mælti: hverjum vilt þú heldr gipta dóttur þína en mér? Þorsteinn svarar: mart er hér gott mannað. Þorfinnr at Raudamel á sjau sonu, ok alla vel mannaða.
 15 Gunnlaugr svarar: hvárgi þeirra. Önundar né Þorfinns, er jafnummi föður míns, þvíat þik skortir sýnt við hann. Eðr hvat hefir þú í móti því, er hann deildi kappi við Þorgrím goða Kjallaksson á Þórsnes-þingi ok við sonu hans, ok hafði einn þat, er við lá. Þorsteinn svarar: ek
 20 stökta í brott Steínari, syni Önundar sjóna, ok þótti þat heldr mikilræði. Gunnlaugr svarar: Egils nauztu at því, föður þíns; enda man þat lām bóndum vel endast, at synja mér maegðar. Þorsteinn svarar: hafðu í frammi kúgan við þá uppi við fjöllin, en þat kemr þér fyrir ekki hér út á
 25 Mýrunum. Um kveldit koma þeir heim. Ok um morgininn riðr Gunnlaugr upp á Gilsbakka ok bað föður sinn riða til kvánbæna með sér út til Borgar. Illugi svarar: þú eri úráðinn maðr, þar sem þú ert ráðinn til utanferðar, en lætr nú sem þú skulir starfa í kvánbænum, ok veit ek, at slíkt er ekki við skaplyndi Þorsteins. Gunnlaugr svarar: ek
 30 ætla þó utan alt eins, ok líkar mér ekki, utan þú fylgir þessu. Síðan reið Illugi heíman með tóllita mann ofan til Borgar, ok tók Þorsteinn vel við hánum. Um morgininn snemma ræddi Illugi til Þorsteins: ek vil tala við þik.
 35 Þorsteinn svarar: göngum upp á borgina ok tölum þar;

ok svá gerðu þeir. Gunnlaugr gékk með þeim. Þá mælti Illugi: Gunnlaugr frændi minn kveðst hafa vakit þónorð við þik fyrir sína hönd, at biðja Helgu, dóttur þinnar, en nú vil ek vita, hvern stað eiga skal málit; er þér kunnig ætt hans ok fjáreign vár; skal hvárki til spara af várri hendi 5 staðfestu né manna forráð, ef þá er nær en ádr. Þorsteinn svarar: þat eitt finn ek Gunnlaugi, at mér þykkir hann vera úráðinn, segir hann; en ef hann væri þér líkr í skaplyndi, þá munda ek litt seinka. Illugi svarar: þetta man okkr verða at vinslitum, ef þú synjar okkr feðgum jafnræðis. 10 Þorsteinn svarar: fyrir þín orð, segir hann, ok okkra vingan, þá skal Helga vera heitkona Gunnlaugs, en eigi festarkona ok biða þrjá vetr; en Gunnlaugr skal fara utan ok skapa sik eptir góðra manna siðum; en ek skal lauss allra mála, ef hann kemr ei svá út, eðr mér virðist eigi skapferði hans. 15 Ok við þetta skilja þeir. Ríðr Illugi heim, en Gunnlaugr til skips. Ok er þeim gaf byr, létu þeir í haf, ok kvámu skipi sínu norðr við Noreg ok sigldu inn eptir Þrándheimi til Niðaróss ok lágu þar í lægi ok skipuðu upp.

6. Í þenna tíma réð fyrir Noregi Eirekr jarl Hákon- 20 arson ok Sveinn, bróðir hans. Eirekr jarl hafði atsetu inn á Hlödum, at föðrleifð sinni, ok var ríkr höfðingi. Skúli Þorsteinsson var þá með jarli ok var hirðmaðr hans ok vel metinn. Þat er frá sagt, at þeir Gunnlaugr ok Auðun festargramr géngu, sjau menn saman, inn á Hlaðir. Gunn- 25 laugr var svá búinn, at hann var í grám kytli ok í hvítum leistbrókum. Sull hafði hann á fœti, niðri á ristinni; freyddi ór upp blóð ok vágr, er hann gékk. Ok með þeim búningi gékk hann fyrir jarlinn ok þeir Auðun, ok kvöddu hann vel. Jarl kendi Auðun ok spyr hann tíðinda af Íslandi; 30 en Auðun sagði slík sem váru. Jarl spyr Gunnlaug, hverr hann væri; en hann sagði hánum nafn sitt ok ætt. Jarl mælti: Skúli Þorsteinsson, sagði hann, hvat manna er þessi á Íslandi? Herra, segir hann, takit hánum vel; hann er hins bezta manns son á Íslandi. Illuga svarta af Gils- 35

bakka, ok fóstbróðir minn. Jarl mælti: hvat er fœti þínum, Íslendingr? Sullr er á, herra! sagði hann. Ok gékk þú þó ekki haltr? Gunnlaugr svarar: ei skal haltr ganga, meðan báðir fœtr eru jafnlangir. Þá mælti hirdmaðr jarls, er Þórir hét: þessi rembist mikit, Íslendingrinn, ok væri vel, at vér freistadim hans nökkut. Gunnlaugr leit við hánum ok mælti:

Hirdmaðr er einn,	trúit hánum vart,
sá er einkar meinn;	hann er illr ok svartr.

Þá vildi Þórir grípa til exar. Jarl mælti: lát vera
 10 kyrt, segir hann; ekki skulu menn gefa at slíku gaum; eðr
 hve gamall maðr ertu, Íslendingr? Gunnlaugr svarar: ek
 em nú átján vetra, segir hann. Þat læt ek um mælt,
 segir jarl, at þú verðir ei annarra átján. Gunnlaugr mælti,
 ok heldr lágt: bið mér engra forbœna, segir hann, en bið
 15 þér heldr. Jarl mælti: hvat sagðir þú nú, Íslendingr?
 Gunnlaugr svarar: svá sem mér þótti vera eiga, at þú
 bæðir mér engra forbœna, en bæðir sjálfum þér hallkvæmri
 bæna. Hverra þá? segir jarl. At þú féngir ei þvílíkan
 dauðdaga sem Hákon jarl, faðir þinn. Jarl setti svá raudan
 20 sem blóð, ok bað taka fól þetta skjótt. Þá gékk Skúli fyrir
 jarl ok mælti: gerit fyrir mín orð, herra, ok gefit mannum
 grið, ok fari hann á brottu sem skjótast. Jarl mælti: verði
 hann á brottu sem skjótast, ef hann vill griðin hafa, ok
 komi aldri í mitt ríki síðan. Þá gékk Skúli út með Gunn-
 25 laugi ok ofan á bryggjur. Þar var Englandsfar, albúit
 til útláts, ok þar tók Skúli Gunnlaugi þur ok Þorkatli,
 frænda hans; en Gunnlaugr fékk Auduni skip sitt til varð-
 veizlu ok fé sitt, þat er hann hafði eigi með sér. Nú sigla
 þeir Gunnlaugr í Englandshaf ok kvámu um haustit suðr
 30 við Lundúnabryggjur ok réðu þar til hlunns skipi sínu.

7. Þa réð fyrir Englandi Aðalráðr konungr Játgeirsson
 ok var góðr höfðingi; hann sat þenna vetr í Lundúnaborg.
 (Eim var þá tunga á Englandi sem í Noregi ok í Dan-
 mörku; en þá skiptust tungur í Englandi, er Vilhjálmr
 35 bastardr vann England. Gékk þaðan af í Englandi Valska.

er hann var þaðan ættaðr.) Gunnlaugr gékk bráðliga fyrir konung ok kvaddi hann vel ok virðuliga. Konungr spurði hváðan af löndum hann væri. Gunnlaugr segir sem var: en því hefi ek sótt á yðvarn fund, herra, at ek hefi kvæði ort um yðr, ok vilda ek, at þer hlýddit kvæðinu. Konungr 5 kvæð svá vera skyldu. Gunnlaugr flutti fram kvæðit vel ok sköruliga; en þetta er stefit í:

Herr sést allr ins örva ætt lýtr grams ok gümna
Englands, sem guðs, þengils: gumbráðs Aðalráði.

Konungr þakkaði hánum kvæðit ok gaf hánum at brag- 10 arlaunum skallatsskikkju, skindregna enum beztum skinnum ok hlaðbúna í skaut niðr, ok gerði ham hirðmann sinn, ok var Gunnlaugr með konungi um vetrinu ok virðist vel. Ok einn dag, um morguninum snemma, þá mætti Gunnlaugr þrím mönnum á stræti einu, ok nefndist sá Þórormr, er fyrir 15 þeim var. Hann var mikill ok sterkr ok furðu torvelligr. Hann mælti: Norðmaðr, segir hann, sel mér fé nökkut at láni. Gunnlaugr svarar: ekki mun þat ráðligt, at selja fé sitt úkunnum mönnum. Hann svarar: ek skal gjalda þér at nefndum degi. Þá skal á þat hætta, segir Gunnlaugr. 20 Síðan seldi hann hánum féit. Ok litlu síðar fann Gunnlaugr konunginn ok segir hánum fjárlánit. Konungr svarar: nú hefir lítt til tekizt; þessi er hinu mesti ránsmaðr ok víkingr, ok eig ekki við hann; en ek skal fá þér jafnumikit fé. Gunnlaugr svarar: illa er oss þá farit, segir hann, hirðmönnum 25 yðrum; göngum upp á saklausa menn, en láta slíka sitja yfir váru, ok skal þat aldri verða. Ok litlu síðar hitti hann Þórorm ok heimti féit at hánum; en hann kvæðst eigi gjalda mundu. Gunnlaugr kvæð þá vísu þessa:

Medalráð er þér, Móði vita máttu hitt, at ek heta, 30
málma galdrs! at halda, hér sé ek á því feru.
att hafit ér með þrettum þat fékkst nafn af nökkvi.
oddrjóð, fyrir mér hoddum; naðrstunga, mér ungun.

Nú vil ek bjóða þér lög, segir Gunnlagr, at þú gjalt mér fé mitt, eðr gakk á hólm við mik ella, á þriggja náttu 35

fresti. Þá hlo vikingrinn ok mælti: til þess hefir engi orðit fyrri en þú, at skora mér á hólum, svá skarðan hlut sem margr hefir fyrir mér borit, ok em ek þessa albúinn. Ok við þat skildu þeir Gunnlaugr at sinni. Gunnlaugr sagði konungi svá biút. Hann svarar: nú er komit í all-
 5 úvænt efni; þessi maðr deyfir hvert vápn. Nú skaltu mínum ráðum fram fara; ok er hér sverð, er ek vil gefa þér, ok með þessu skaltu vega, en sýn hánum annat. Gunnlaugr þakkaði konungi vel. Ok er þeir váru til hólms búinir, þá
 10 spyr Þórormr, hvernig sverð þat væri, er hann hafði. Gunnlaugr sýnir hánum ok bregðr, en hafði lykku um meðalkafla á konungsnaut ok dregr á hönd ser. Berserkrinn mælti, er hann sá sverðit: ekki hræðumst ek þat sverð, segir hann, og hjó til Gunnlaugs með sverði, ok af hánum
 15 mjök svá skjöldinn allan. Gunnlaugr hjó þegar í mót með konungsnaut, en berserkrinn stóð hlífarlauss fyrir ok hugði, at hann hefði hit sama vápn ok hann sýndi; en Gunnlaugr hjó hann þegar banahögg. Konungr þakkaði hánum verkít, ok af þessu fékk hann mikla frægð í Englandi ok víða
 20 annarsstaðar. Um várit, er skip géngu milli landa, þá bað Gunnlaugr Aðalráð konung orlofs at sigla nökkut. Konungr spyr, hvat ham vildi þá. Gunnlaugr svarar: ek vilda efna þat, sem ek hefi heitit, ok kvað visu þessa:

25	Koma skal ek víst at vitja viggs döglinga þriggja, því hef ek hlutvöndum heitit hjarls, og tveggja jarla;	hverf ek aptr, áðr arti, audveitir gefr rauðan ormabed fyri ermar. oddgefnar mér stefni.
----	--	---

Svá skal ok vera, skáld, segir konungr, ok gaf hánum
 30 gullhring, er stóð sex aura; en því skaltu heita mér, segir konungr, at koma aptr til mín at öðru hausti, fyrir því at ek vil ei láta þik fyrir sakir íþróttar þinnar.

8. Síðan siglir Gunnlaugr af Englandi með kaupmönnum norðr til Dyflinnar. Þá réð fyrir Írlandi Sigtryggi
 35 konungr silkiskegg, son Ólafs kvarans ok Kormlaðar drótt-

ningar; hann hafði þá skamma stund ráðit ríkinu. Gunnlaugr gékk þá fyrir konung ok kvæddi han vel ok virðuliga. Konungr tók hánnum sœmiliga. Gunnlaugr mælti: kvæði hefi ek ort um yðr ok vilda ek hljóð fá. Konungr svarar: ekki hafa menn til þess orðit fyrri, at fœra mér kvæði, ok skal 5 vist hlýða. Gunnlaugr kvað þá drápuna, ok er þetta stefit:

Elr svaru skæ
Sigtryggr við hrae.

Ok þetta er þar:

Kann ek máls of skil,	þess man grepp vara,	10
hvern ek mæra vil	gullhring spara.	
konungmanna kon,	Segi siklingr mér,	
hann er Kvarans son.	ef hann heyrði sérr	
Muna gramr við mik,	dýrliga brag.	
veur hann gjöfli sik,	þat er drápu lag.	15

Konungr þakkaði hánnum kvæðit ok kallaði til sín féhirði sinn ok mælti svá: hverju skal launa kvæðit? Hann svarar: hverju vili þér, herra? segir hann. Hversu er launat. segir konungr, ef ek gef hánnum knörru tvá? Fehirðirinn svarar: ofmikit er þat, herra, segir han; aðrir konungar 20 gefa at bragarlaunum gripi góða, sverð góð eða gullhringa góða. Konungr gaf hánnum klæði sín af nýju skallati: kyrtil hlaðbúinn ok skikkju með ágætum skinnnum ok gullbring, er stóð mörk. Gunnlaugr þakkaði hánnum vel ok dvaldist þar skamma stund ok fór þaðan til Orkneyja. 25

Þá réð fyrir Orkneyjum Sigurðr jarl Illöðversson; hann var vel til íslenzkra manna. Gunnlaugr kvæddi jarl vel ok sagði sik hafa at fœra hánnum kvæði. Jarl kvaðst hlýða vilja kvæði hans, svá stórra manna sem hann var á Íslandi. Gunnlaugr flutti kvæðit, ok var þat flokkur ok vel 30 ortr. Jarl gaf hánnum breiðöxi, silfrrekna alla, at kvæðislaunum ok bauð hánnum með sér at vera. Gunnlaugr þakkaði hánnum gjöfina ok boð hit sama, en kveðst verða at fara austr til Svíþjóðar, ok gékk síðan á skip með kaupmönnum þeim, er sigldu til Noregs, ok kómu um haustit 35

austr við Konungahellu. Þorkell frændi hans fylgði hánun
 jafnan. Ór Konungahellu féngu þeir leiðtoga upp í Gaut-
 land hit vestra ok kómu fram í kaupstað þeim, er í Skörum
 heitir. Þar réð fyrir jarl sá, er Sigurðr hét, ok var við
 5 aldr. Gunnlaugr gékk fyrir hann ok kvaddi hann vel ok
 kvaðst kvæði hafa ort um hann. Jarl gaf gott hljóð til.
 Gunnlaugr kvað kvæðit ok var þat flokk. Jarl þakkaði
 hánun ok launaði hánun vel ok bauð hánun með sér at
 vera um vetrinn. Sigurðr jarl hafði jólaboð mikit um
 10 vetrinn, ok atfangadag jóla koma þar sendimenn Eireks
 jarls norðan af Noregi, tólf saman; þeir fóru með gjöfum
 til Sigurðar jarls. Jarlinn fagnaði þeim vel ok skipaði
 þeim um jólin hjá Gunnlaugi. Þar var ölteiti mikil. Gautar
 ræddu um, at engi jarl væri meiri ok frægri en Sigurðr.
 15 Noregsmönnum þótti Eirekr jarl miklu framar. Ok um
 þetta þrættu þeir ok tóku Gunnlaug til órskurðarmanns
 hváirtveggju um þetta mál. Gunnlaugr kvað þá vísu þessa:

	Segit ér frá jarli,	sigrreynir hefir sénar
	oddfemu stafir! þeima.	sjalfr í miklu gjalfrí
20	hann hefir lituar hranna	austr fyri umnar hesti
	hár, karl er sá, báur;	Eirekr blár fleiri.

Hváirtveggju undu vel við órskurðinn, en betr Nor-
 egsmenn. Sendimenn fóru þaðan eptir jólin með fégjöfum,
 er Sigurðr jarl sendi Eireki jarli; sögðu þeir nú Eireki
 25 jarli órskurðinn Gunnlaugs. Jarli þótti Gunnlaugr hafa
 sýnt við sik einörð ok vináttu, ok lét þau orð um fara, at
 Gunnlaugr skyldi þar friðland hafa í hans ríki. Þat frétti
 Gunnlaugr síðan. hvat jarl hafði um mælt. Sigurðr jarl
 fékk Gunnlaugi leiðtoga austr í Túndaland í Svíþjóð, sem
 30 hann beiddi.

9. Í þenna tíma réð fyrir Svíþjóð Ólafr konungr soenski,
 son Eireks konungs sigrsæla ok Sigríðar hinnar stórráðu.
 dóttur Sköglar-Tosta; hann var ríkr konungr ok ágætr,
 metnaðarmadr mikill. Gunnlaugr kom til Uppsala nær þingi

þeirra Svía um várit, ok er hann náði konungs fundi, kvaddi hann konunginn. Hann tók hánum vel ok spyrr, hværr hann væri. Hann kvaðst vera islenzkr maðr. Konungr mælti: Hrafn, segir hann, hvat manna er hann á Íslandi? Maðr stóð upp af hinum úæðra bekk, mikill ok vaskligr, 5 gækk fyrir konung ok mælti: herra! segir hann, hann er hinnar beztu ættar ok sjálfr hinn vaskasti maðr. Fari hann þá ok siti hjá þér, sagði konungr. Gunnlaugr mælti: kvaði hefi ek at fœra yðr, sagði hann, ok vilda ek, at þér hlýddit ok gæfit hljóð til. Gangit fyrst ok sitit, sagði konungr: 10 ekki er nú tórn til yfir kvæðum at sitja. Þeir gerðu svá.

Tóku þeir þá tal með sér, Gunnlaugr ok Hrafn; sagði hvárr öðrum frá ferðum sínum. Hrafn kvaðst farit hafa áðr um sumarit af Íslandi til Noregs ok öndverðan vetr austr til Svíþjóðar. Þar gerist brátt vel með þeim. Ok 15 einn dag, er liðit var þingit, váru þeir báðir fyrir konungi, Gunnlaugr ok Hrafn. Þá mælti Gunnlaugr: nú vilda ek, herra, segir hann, at þér heyrðit kvaðit. Þat má nú, segir konungr. Nú vil ek flytja kvaði mitt, herra, segir Hrafn. Þat má vel, segir hann. Þá vil ek flytja fyrr kvaði mitt, 20 herra, segir Gunnlaugr, ef þér vilit svá. Ek á fyrr at flytja, herra, segir Hrafn, er ek kom fyrr til yðvar. Gunnlaugr mælti: hvar kvámu feðr okkrir þess, segir hann, at faðir minn varí eptirbátr föður þíns? hvar nema alls hvergi; skal ok svá með okkr vera. Hrafn svarar: gerum þá kurteisi, 25 segir hann, at vér ferum þetta ei í kappmæli ok látum konung ráða. Konungr mælti: Gunnlaugr skal fyrri flytja, því at hánum eirir illa, ef hann hefir eigi sitt mál. Þá kvað Gunnlaugr drápuna, er hann hafði orta um Ólaf konung, ok er lokit var drápunni, þá mælti konungr: Hrafn, 30 sagði hann, hversu er kvaðit ort? vel, herra, sagði hann; þat er stóroft kvaði og úfagrt ok nökkut stírdkveðit, sem Gunnlaugr er sjálfr í skaplyndi. Nú skaltu flytja þitt kvaði. Hrafn, segir konungr. Hann gerir svá. Ok er lokit var, þá mælti konungr: Gunnlaugr, segir hann, hversu er kvaði 35

þetta ort? Gunnlaugr svarar: vel, herra, segir hann; þetta er fagrt kvæði, sem Hrafn er sjálfur at sjá, ok yfirbragðs-lítit; eðr hví ortir þú flokk um konunginn, segir hann, eðr þótti þér hann eigi drápunnar verðr? Hrafn svarar: tölum
 5 þetta ei lengr; til man verða tekit, þótt síðar sé, segir hann, ok skildu nú við svá búit. Litlu síðar gerðist Hrafn hirð-maðr Ólafs konungs ok bað hann orlofs til brottferðar; konungr veitti hánú þat. Ok er Hrafn var til brottferðar búinn, þá mælti hann til Gunnlaugs: lokit skal nú okkarri
 10 vináttu, fyrir því at þú vildir hrópa mik hér fyrir höfðingjum; nú skal ek einhverju sinni eigi þik minnr vanvirða, en þú vildir mik hér. Gunnlaugr svarar: ekki hryggja mik hót þín, segir hann, ok hvergi munu vit þess koma, at ek sé minna virðr en þú. Ólafr konungr gaf hánú góðar gjafir
 15 at skilnaði, ok fór hann í brott síðan.

Hrafn fór austan um vátit ok kom til Þrándheims ok bjó skip sitt ok sigldi til Íslands um sumarit ok kom skipi sínu í Leiruvág fyrir neðan Heiði, ok urðu hánú fegnir frændr ok vinir, ok var hann heima þann vetr með föður
 20 sínum. Ok um sumarit á alþingi fundust þeir frændr, Skapti lögmaðr ok Skáld-Hrafn. Þá mælti Hrafn: þitt fullting vilda ek hafa til kvánbænar við Þorstein Egilsson, at biðja Helgu dóttur hans. Skapti svarar: er hon eigi áðr heitkona Gunnlaugs ormstungu? Hrafn svarar: er eigi
 25 liðin sú stefna nú, segir hann, sem mælt var með þeim? enda er miklu meiri hans ofsi, en hann muni nú þess gá eðr geyma. Skapti svarar: gerum sem þér líkar. Síðan géngu þeir fjölmennir til búðar Þorsteins Egilssonar; hann fagnaði þeim vel. Skapti mælti: Hrafn, frændi minn, vil
 30 biðja Helgu, dóttur þinnar, ok er þér kunnig ætt hans ok auðr fjár ok menning góð, frændaaflí mikill ok vina. Þorsteinm svarar: hon er áðr heitkona Gunnlaugs, ok vil ek halda öll mál við hann, þau sem mælt vátu. Skapti mælti: eru nú eigi liðnir þrir vetr, er til vátu nefndir með yðr?
 35 Já, sagði Þorsteinn, en ei er sumar liðit, ok má hann enn

til koma í sumar. Skapti svarar: en ef hann kemur eigi til sumarlangt, hverja ván skulum vér þá eiga þessa máls? Þorsteinn svarar: hér munu vér koma annat sumar, ok má þá sjá, hvat ráðligast þykkir, en ekki tjár nú þetta at tala lengr at sinni. Ok við þat skildu þeir, ok riðu menn heim 5 af þingi. Ekki fór þetta tal leynt, at Hrafn bað Helgu. Eð kom Gunnlaugr út á því sumri. Ok annat sumar á alþingi fluttu þeir Skapti bönordit ákaflega: kváðu þá Þorstein lausan allra mála við Gunnlaug. Þorsteinn svarar: ek á fár dætr fyrir at sjá, ok vilda ek gjarna, at engum 10 manni yrði þær at rógi; nú vil ek finna fyrst Illuga svarta; ok svá gerði hann. Ok er þeir fundust, þá mælti Þorsteinn: þykki þér ek eigi lauss allra mála við Gunnlaug, son þinn? Illugi mælti: svá er víst, segir hann, ef þú vilt; kann ek hér nú fátt til at leggja, er ek veit eigi gerla efni Gunn- 15 laugs, sonar míns. Þorsteinn gékk þá til Skapta, ok keyptu þeir svá, at brúðlaup skyldi vera at vetrnáttum at Borg, ef Gunnlaugr kvæmi eigi út á því sumri, en Þorsteinn lauss allra mála við Hrafn, ef Gunnlaugr kvæmi til ok vitjandi ráðsins. Eptir þat riðu menn heim af þinginu, ok 20 frestaðist tilkváma Gunnlaugs, en Helga hugði ilt til ráða.

10. Nú er at segja frá Gunnlaugi, at hann fór af Sviþjóðu þat sumar, er Hrafn fór til Íslands, og fékk þá góðar gjafir af Ólafi konungi at skilnaði þeirra. Adalráðr konungr tók við Gunnlaugi allvel, ok var hann með hánum 25 um vetrinn með góðri scemd. Í þenna tíma réð fyrir Danmörku Knútr hinn ríki Sveinsson ok hafði nýtekit við föðrleifð sinni ok heitaðist jafnan at herja til Englands, fyrir því at Sveinn konungr faðir hans hafði unnit mikit ríki á Englandi, ádr hann andaðist vestr þar. Ok í þann tíma var 30 mikill herr danskra manna vestr þar, ok var sá höfðingi fyrir, er Hemingr hét, son Strútharalds jarls ok bróðir Sigvalda jarls, ok hélt hann þat ríki undir Knút konung, er Sveinn konungr hafði ádr unnit. Um várit bað Gunnlaugr konunginn sér orlofs til brottferðar. Hann svarar: ei samir 35

þér nú at fara frá mér, til slíks úfriðar sem nú horfir hér í Englandi, þar sem þú ert minn hirðmaðr. Gunnlaugr svarar: þér skulut ráða, minn herra! ok gef mér orlof at sumri til brottferðar, ef Danir koma eigi. Konungr svarar: sjám vit þá! Nú leið þat sumar ok vetrinn eptir, ok kvámu Danir eigi. Ok eptir mitt sumar fékk Gunnlaugr orlof til brottferðar af konungi, ok fór Gunnlaugr þaðan austr til Noregs ok fann Eirek Jarl í Þrándheimi á Hlöðum ok tók jarl hánum þá vel ok bauð hánum þá með sér at vera. Gunm laugr þakkar hánum boðit ok kveðst þó vilja fara fyrst út til Íslands á vit festarmeyjar sinmar. Jarl mælti: nú eru öll skip í brottu, þau er til Íslands þjuggust. Þá mælti hirðmaðr einn: hér lá Hallfreðr vandræðaskáld í gær út undir Agðanesi. Jarlinn svarar: svá má vera, segir hann; hann sigldi héðan fyrir fimm náttum. Eirekr jarl lét þá flytja Gunnlaug út till Hallfreðar ok tók hann við hánum með fagnaði, ok gaf þegar byr undan landi, ok váru vel kátir. Þat var síð sumars. Hallfreðr mælti til Gunnlaugs: hefir þú frétt bónoðit Hrafn's Önuðarsonar við Helgu hina fögru? Gunnlaugr kveðst frétt hafa, ok þó úgerla. Hallfreðr segir hánum slíkt, sem hann vissi af, ok þat með, at margir menn mæltu þat, at Hrafn væri ei úröskvari en Gunnlaugr. Gunnlaugr kvað þá vísu:

25	Ræki ek litt, þó leiki, léti veðr er nú, þéttan austan vindr at andra amess viku þessa:	meir sjámk hit, en hæru hoddstríðandi bíði, orð, at ek eigi verða jafnröskr taliðr Hrafní.
----	--	---

Hallfreðr mælti þá: þess þyrfti, félagi, at þér veitti betr en mér málin við Hrafn; ek kom skipi mínu í Leiru- vág fyrir neðan Heiði fyrir fám vetrum, ok átta ek at gjalda hálfá mörk silfrs húskarli Hrafn's, ok hélt ek því fyrir hánum; en Hrafn reið til vár með sex tigu manna, ok hjó strengina, ok rak skipit upp á leirur, ok búit við skipbroti; varð ek þá at selja Hrafní sjálfðæmi, ok galt ek mörk, ok eru slíkar mínar at segja frá hánum. Ok þá var þeim

eintalat um Helgu, ok lofaði hann mjök vænleik hennar. Gunnlaugr kvað þá vísu þessa:

Munat háðvörum byrjar	þvíat landsíkjjar lékum	
hríðmundaðar þundi	lyngs, er várum yngri,	
hafna, hörvi drífna,	alnar gims á ýmsum	5
hlýða jörð at þýðast:	andnesjum því landi.	

Þetta er vel ort, segir Hallfredr. Þeir tóku land norðr á Melrakkasléttu, í Hraunhöfn, hálfum mánaði fyrir vetr, ok skipuðu þar upp.

Þórðr hét maðr; hann var bóndason þar á Sléttunni; 10 hann gékk í glímur við þá kaupmennina, ok gékk þeim illa við hann. Þá varð komit saman fangi með þeim Gunnlaugi. Ok um náttina áðr hét Þórðr á Þór til sigrs sér, ok um daginn, er þeir fundust, tóku þeir til glímu; þá laust Gunnlaugr báða fœtrna undan Þórði ok feldi hann 15 mikit fall; en fótrinn Gunnlaugs stökk ór liði, sá er hann stóð á, ok féll Gunnlaugr þá með Þórði. Þá mælti Þórðr: vera má, segir hann, at þér vegni eigi annat betr. Hvat þá? segir Gunnlaugr. Málin við Hrafn, ef hann fær Helgu hinnar vænu at vetrnáttum, ok var ek hjá í sumar á alþingi, 20 er þat réðst. Gunnlaugr svarar engu. Þá var vafiðr fótrinn ok í liðinn færðr, ok þrútnaði allmjök. Þeir Hallfredr ridu tólf menn saman ok kvámu suðr á Gilsbakka í Borgarfirði þat laugarkveld, er þeir sátu at brúðlaupinu at Borg. Illugi varð feginn Gunnlaugi, syni sínum, ok hans förunautum. 25 Gunnlaugr kvaðst þá þegar vilja ofan ríða til Borgar. Illugi kvað þat ekki ráð, ok svá sýndist öllum, nema Gunnlaugi; en Gunnlaugr var þá úfærr fyrir sótarins sakir, þótt hann léti ekki á sjást, ok varð því ekki af ferðinni. Hallfredr reið heim um morgininn til Hreðuvatns í Norðrárdal; þar réð 30 fyrir eignum þeirra Galti, bróðir hans, ok var vaskr maðr.

11. Nú er at segja frá Hrafn, at hann sat at brúðlaupi sínu at Borg, ok er þat flestra manna sögn, at brúðrin væri heldr döpr, ok er þatt satt, sem mælt er, at lengi man þat, er ungr getr, ok var henni nú ok svá. Þat varð 35

til nýlundu þar at veizlunni, at sá maðr bað Húngerðar Þórodds dóttur ok Jófríðar, er Svertingr hét ok var Hafr-Bjarnarson Molda-Gnúpssonar, ok skyldu þau ráð takast um vetrinn eptir jól uppi at Skáney. Þar bjó Þorkell, 5 frændi Húngerðar, son Torfa Valbrandssonar. Móðir Torfa var Þórodda, systir Tungu-Odds. Hrafn fór heim til Mosfells með Helgu konu sína, ok er þau höfðu þar skamma stund verit, þá var þat einn morginn, áðr þau risu upp, at Helga vakir, en Hrafn svaf, ok lét hann illa í svefni. 10 Ok er hann vaknaði, spyr Helga, hvat hann hefði dreymt. Hrafn kvað þá vísu:

	Hugðumk orms á arni	knáttit endr of undir
	ýdöggvar þér höggvinn,	ölstafns njórun, Hrafn
	væri, brúðr! í blóði	lík getr þat, lauka
15	beðr þinn roðinn mínu;	lind! hagdreyrins binda.

Helga mælti: þat man ek aldri gráta, segir hon, ok hafí þér illa svikit mik, ok man Gunnlaugr út kominn; ok grét Helga þá mjök. Ok litlu síðar fluttist útkváma Gunnlaugs. Helga gerðist þá svá stírd við Hrafn, at hann fékk 20 eigi haldit henni heima þar, ok fóru þau þá heim apr til Borgar, ok nýtti Hrafn lítit af samvistum við hana. Nú búast menn til boðs um vetrinn. Þorkell frá Skáney bauð Illuga svarta ok sonum hans. Ok er Illugi bóndi bjóst, þá sat Gunnlaugr í stofu ok bjóst ekki. Illugi gékk til 25 hans ok mælti: hví býst þú ekki, frændi? Gunnlaugr svarar: ek ætla eigi at fara. Illugi mælti: fara skaltu víst, frændi! segir hann, ok slá ekki slíku á þik, at þrá eptir einni konu, ok lát sem þú vitir eigi, ok mun þik aldri konur skorta. Gunnlaugr gerði, sem faðir hans mælti, ok 30 kvámu þeir til boðsins, ok var þeim Illuga ok sonum hans skipat í öndvegi, en þeim Þorsteini Egilssyni ok Hrafn, mág hans, ok sveitinni brúðguma í annat öndvegi gegnt Illuga. Konur sátu á palli, ok sat Helga^hhin fagra næst brúðinni ok rendi opt augum til Gunnlaugs, ok kemr þar 35 at því sem mælt er, at eigi leyna augu, ef ann kona manni.

Gunnlaugr var þá vel búinn ok hafði þá klæðin þau hin góðu, er Sigtryggr konungr gaf hánum, ok þótti hann þá mikit afbragð annarra manna fyrir margs sakir, bæði afsl ok vænleiks ok vaxtar. Lítil var gleði manna at boðinu. Ok þann dag, er menn váru í brottbúningi, þá brugðu 5 konur göngu sinni ok hjoggust til heimferðar. Gunnlaugr gékk þá til tals við Helgu ok töludu lengi, ok þá kvað Gunnlaugr vísu:

Ornstungu varð engi	litt sá höldr hinn hvíti	
allr dagr und sal fjalla	hjörpeys, faðir meyjar,	19
hægr, sízt Helga hin fagra	gefin var Eir til aura	
Hrafns kvánar røð nafni;	ung, við minni tungu.	

Ok enn kvað hann:

Væn á ek verst at launa,	þvíat gjörðu bil borda	
víngefn! föður þínum,	bæði semn und klæðum	15
fold nemr flaum af skáldi	hér hafi hölds ok svarra	
flóðhys, ok svá möður:	hagvirki, svá fagra.	

Ok þá gaf Gunnlaugr Helgu skikkjuna Aðalráðsnaut, ok var þat gersimi sem mest. Hon þakkaði hánum vel gjöfina. Síðan gékk Gunnlaugr út, ok váru þá komin bross 20 ok hestar söðlaðir, ok margir allvænligir, ok bundnir heima á hlaðinu. Gunnlaugr hljóp á bak einhverjum hesti ok reid á skeið eptir túninu ok at þangat, er Hrafn stóð fyrir, ok varð Hrafn at hopa undan. Gunnlaugr mælti: ekki er at hopa undan, Hrafn, segir hann, fyrir því, at enga ógn 25 býð ek þér at sinni, en þú veizt, til hvers þú hefir unnit. Hrafn svarar ok kvað vísu:

Samira okkr um eina,	mjök eru margar slíkar.	
nllr brimloga! fullu,	mótrunnr! fyrir haf sunnan.	
frægir fólka ságu,	ýti ek sævar söta	30
fang, í brigð at ganga:	sannfróðr, konur góðar	

Gunnlaugr svarar: vera má, segir hann, at margar sé, en eigi þykki mér svá. Þá hlupu þeir Illugi at ok Þorsteinn ok vildu ekki, at þeir ættist við. Þá kvað Gunn- 35 laugr vísu:

Gefn var Eir til aura	allra nýztr meðan austan
ormdags en litfagra,	Aðalráðr farar dvaldi,
þann kveða menn né minna	því er menýri minni
minn jafnoka, Hrafn,	málgráðr, í gný stála.

5 Ok eftir þetta riðu menn heim hvárirtveggju, ok var alt kyrt ok tíðindalaust um vetrinn. Nýtti Hrafu síðan ekki af samvistum við Helgu, þá er þau Gunnlaugr höfðu fundizt.

Ok um sumarit riðu menn fjölmennir til þings: Illugi
 10 svartí ok synir hans með hánum, Gunnlaugr ok Hermundur; Þorsteinn Egilsson ok Kollsveinn, son hans; Önundur frá Mosfelli ok synir hans allir; Svertingr Hafn-Bjarnarson. Skapti hafði þá enn lögsögu. Ok einn dag á þinginu, er menn géngu fjölmennir til lögbergs, ok er þar var lykt at
 15 mæla lögskilum, þá kvaddi Gunnlaugr sér hljóðs, ok mælti: er Hrafn hér Önundarson? hann kveðst þar vera. Gunnlaugr ormsunga mælti þá: þat veizt þú, at þú hefir fengit heitkonu minnar ok dregst til fjánskapar við mik; nú fyrir þat vil ek bjóða þér hólmgöngu hér á þinginu á þriggja
 20 náttu fresti í Öxarárhólmi. Hrafn svarar: þetta er vel boðit, sem ván var at þér, segir hann, ok em ek þess alþúinn, þegar þú vill. Þetta þótti ilt frændum hvárstveggja þeirra, en þó vátu þat lög í þann tíma at bjóða hólmgöngu, sá er vanhlyta þóttist verða fyrir öðrum. Ok er þrjár nætr
 25 vátu liðnar, þjuggust þeir til hólmgöngu, ok fylgði Illugi svartí syni sínum til hólmsins með miklu fjölmenni, en Skapti lögsögumaðr fylgði Hrafn ok faðir hans ok aðrir frændr hans. Ok áðr Gunnlaugr géngi út í hólminn, þá kvað hann vísu þessa:

30 Nú em ek út á eyri	hnakk skal Helgu lokka.
allvangs búinn ganga.	haus vinn ek frá bol lausan
happs unni guð greppi!	loks með ljósum mæki,
gert með tognum hjörvi;	ljúfsvelgs í tvau kljáfa.

35 Hrafn svarar ok kvað þetta:

Veitat greppr hvár greppa	þat mau ein ok ekkja
gagnsæli hlýtr fagna,	ung mæ, þó at vit særimst.
hér er bensigðum brugðit,	þorna spöng at þingi
búin er egg í leggi;	þegns hugrekki fregna.

Hermundr hélt skildi fyrir Gunnlaug, bróður sinn, en 5
Svertingr Hafr-Bjarnarson fyrir Hrafn. Þrim mörkum silfrs
skyldi sá leysa sik af hólminum, er sárr yrði. Hrafn átti
fyrir at höggva, er á hann var skorat, ok hjó hann í skjöld
Gunnlaugs ofanverðan, ok brast sverðit þegar sundr undir
hjöltunum, er til var höggvit af miklu atli. Blóðrefillinn 10
hraut upp af skildinum ok kom á kinn Gunnlaugi, ok
skeindist hann heldr en eigi. Þá hlupu feðr þeirra þegar
á millum, ok margir aðrir menn. Þá mælti Gunnlaug:
nú kalla ek, at Hrafn sé sigraðr, er hann er slyppr. En
ek kalla, at þú sér sigraðr, segir Hrafn, er þú ert sárr 15
orðinn. Gunnlaug var þá allæfr ok reiðr mjök ok kvað
ekki reynt vera. Illugi faðir hans kvað þá eigi skyldu reyna
meir at sinni. Gunnlaug svarar: þat munda ek vilja, segir
hann, at vit Hrafn mœttimst svá öðru sinni, at þú værir
fjarri, faðir, at skilja okkr. Ok við þetta skildu þeir at 20
sinni, ok géngu menn heim til búða sinna. Ok annan dag
eptir í lögréttu var þat í lög sett, at af skyldi taka hólmgöngur
allar þaðan í frá, ok var þat gert at ráði allra
vitrustu manna, er við váru staddir; en þar váru allir
þeir, er vitrastir váru á landinu; ok þessi hefir hólmganga 25
síðast framin verit á Islandi, er þeir Hrafn ok Gunnlaug
börðust. Ok einn morgin, er þeir bræðr Hermundr ok
Gunnlaug géngu til Öxarár at þvá sér, þá géngu öðru-
megin at ánni konur margar, ok var þar Helga hin fagra
í því liði. Þá mælti Hermundr: sér þú Helgu, vinkonu 30
þína, hér fyrir handan ána? Gunnlaug svarar: sé ek
hana víst, ok þá kvað Gunnlaug vísu þessa:

Alin var rýgr at rógi,	nú er svanmærrar síðan	
runnr olli því gunnar,	svört augu mér bauga	
lég var ek auðs at eiga	lands til læsi gunnar	35
öðgjarn, fíra börnum;	lítil þórf at líta.	

Síðan gengu þeir yfir ána, ok töludu þau Helga ok Gunnlaugr um stund. Ok er þeir gengu austr yfir ána, þá stóð Helga ok starði á Gunnlaug lengi eptir. Gunnlaugr leit þá aptr yfir ána, ok kvað vísu þessa:

5	Brámáni skein brúna brims af ljósum himni Hristar hörvi glæstar haukfránn á mik lauka;	en sá geisli sýslar síðau gullmens fríðar hvarma tungls ok hringa Hlínar óþurft mína.
---	---	--

Ok eptir þetta umliðit riðu menn heim af þinginu,
 10 ok var Gunnlaugr heima á Gilsbakka. Ok einn morgin,
 er hann vaknaði, þá váru allir menn upp risnir, nema
 hann lá. Hann hvíldi í lokrekkju innar af seti. Þá gengu í
 skálann tólf menn, allir alvápnaðir, ok var þar kominn
 Hrafn Önundarson. Gunnlaugr spratt upp þegar ok gat
 15 fengit vápn sín. Þá mælti Hrafn: við engu skal þér hætt
 vera, segir hann, en þat er erindi mitt hingat, at þú
 skalt nú heyra: þú bauzt mér hólmgöngu í sumar á al-
 þingi, ok þótti þér sú ekki reynd verða; nú vil ek þér
 bjóða, at vit farim báðir á brott af Íslandi ok utan í sumar,
 20 ok gangim á hólmi í Noregi; þar munu eigi frændr okkrir
 fyrir standa. Gunnlaugr svarar: mæl drengja heilastr! ok
 þenna kost vil ek gjarna þiggja, ok er hér at þiggja, Hrafn,
 segir hann, þann greiða, sem þú vill. Hrafn svarar: þat
 er vel boðit, en riða munu vér fyrst at sinni, ok við þetta
 25 skildu þeir. Þetta þótti frændum hvárstveggja stórum illa,
 ok féngu þó ekki at gert fyrir ákafa þeirra sjálfra; enda varð
 þat fram at koma, sem til dró.

12. Nú er at segja frá Hrafn, at hann bjó skip sitt
 í Leiruvágum. Tveir menn eru þeir nefndir, er fóru með
 30 Hrafn, systursynir Önundar föður hans; hét annarr Grímr,
 en annarr Ólafir, ok váru báðir gildir menn. Öllum frændum
 Hrafn þótti mikill svipr, er hann fór í brott; en hann
 sagði svá: kvaðst því Gunnlaug á hólmi skorat hafa, at hann
 kvaðst engar nytjar hafa Helgu, ok kvað annanhvárn verða
 35 at hníga fyrir öðrum. Síðan sigldi Hrafn í haf, er þeim

gaf byr, ok kvámu skipi sínu í Þrándheim, ok var þar of vetrinn, ok frétti ekki til Gunnlaugs á þeim vetri, ok þar beið hann Gunnlaugs um sumarit; ok enn annan vetr var hann í Þrándheimi, þar sem heitir í Lifangri.

Gunnlaugr ormstunga réðst til skips með Hallfredi 5 vandraðaskáldi norðr á Sléttu, ok urðu þeir síðbúnir mjök ok sigldu þeir í haf, þegar byr gaf, ok kvámu við Orkneyjar litlu fyrir vetr. Sigurðr jarl Hlödversson réð þá fyrir eyjunum, ok fór Gunnlaugr til hans ok var þar um vetrinn, ok virði jarl hann vel. Ok um várit bjóst jarl í hernað; Gunnlaugr 10 bjóst til ferðar með hánnum, ok herjuðu um sumarit víða um Suðreyjar ok Skotlandsfjörðu ok áttu margar orrostur, ok reyndist Gunnlaugr hinn hraustasti ok hinn vaskasti drengr ok hinn harðasti karlmaðr, hvar sem þeir kvámu. Sigurðr jarl snérist snemmendis sunars aptr, en Gunnlaugr sté þá á 15 skip með kaupmönnum, þeim er sigldu til Noregs, ok skildu þeir Sigurðr jarl með mikilli vináttu. Gunnlaugr fór norðr til Þrándheims á Hladir, á fund Eireks jarls, ok var þar öndverðan vetr, ok tók jarl vel við hánnum ok bauð hánnum með sér at vera, ok þat þekktist hann. Frétt hafði jarl áðr 20 viðskipti þeirra Hrafn, svá sem var, ok sagði Gunnlaugi, at hann legði bann fyrir, at þeir berðist þar í hans ríki. Gunnlaugr kvað hann slíku ráða mundu, ok var Gunnlaugr þar um vetrinn, ok jafnan fálátr. Ok um várit einn dag gékk Gunnlaugr úti ok Þorkell frændi hans með hánnum; 25 þeir géngu í brott frá bænum, ok á völlum fyrir þeim var mannhringr, ok í hringinum innan váru tveir menn með vápnum ok skyldust; var þar annarr nefndr Hrafn, en annarr Gunnlaugr. Þeir mæltu, er hjá stóðu, at Íslendingar hyggi smátt ok væri seinir til at muna orð sín. Gunn- 30 laugr fann, at hér fylgdi mikit háð, ok hér var mikit spott at dregit, og gékk Gunnlaugr í brott þegjandi. Ok litlu síðar eptir þetta segir Gunnlaugr jarli, at hann kveðst eigi lengr nenna at þola háð ok spott hirðmanna hans um mál þeirra Hrafn, ok beiddi jarl fá sér leiðtoga inn í Lifangr. 35

Jarli var sagt aðr, at Hrafn var í brottu ór Lifangri ok farinn austr til Svíþjóðar, ok því gaf hann Gunnlaugi orlof at fara ok fékk hánnum leiðtoga tvá til ferðarinnar.

Nú ferr Gunnlaugr af Hlöðum við sjaunda mann inn
 5 í Lifangr; ok þann morgin hafði Hrafn farit þaðan með
 fimta mann, er Gunnlaugr kwam þar um kveldit. Þaðan
 fór Gunnlaugr í Veradal ok kom þar at kveldi jafnan, sem
 Hrafn hafði aðr verið um náttina. Gunnlaugr ferr til þess,
 er hann kom á efsta bæ í dalnum, er á Sílu hét, ok
 10 hafði Hrafn þaðan farit um morgininn. Gunnlaugr dvaldi
 þá ekki ferðina ok fór þegar um náttina, ok um morgininn
 í sólarroð þá sá hvárir aðra. Hrafn var þar kominn, sem
 váru vötn tvau, ok á meðal vatnanna váru vellir sléttir;
 þat heita Gleipnisvellir; en fram í vatnit annat gékk nes
 15 litit, er heitir Dinganes. Þar námu þeir Hrafn við í
 nesinu ok váru fimm saman; þeir váru þar með Hrafn
 frændr hans, Grímr ok Ólafr. Ok er þeir mœttust, þá
 mælti Gunnlaugr: þat er nú vel, er vit höfum fundizt.
 Hrafn kvæðst þat ekki lasta mundu; ok er nú kostur hvárr
 20 er þú vill, segir Hrafn, at vér berimst allir eðr vit tveir,
 ok sé jafnmargir hvárir. Gunnlaugr kvæðst vel líka, hvárt
 at heldr er. Þá mæltu þeir frændr Hrafn, Grímr ok
 Ólafr: kváðust eigi vilja standa hjá, er þeir berðist; svá
 mælti ok Þorkell svartí, frændi Gunnlaugs. Þá mælti
 25 Gunnlaugr við leiðtogana jarls: þit skulut sitja hjá ok veita
 hvárigum og vera til frásagnar um fund várn, ok svá gerðu þeir.

Síðan géngust þeir at, ok börðust frœknliga allir.
 Þeir Grímr ok Ólafr géngu báðir í mót Gunnlaugi einum,
 ok lauk svá þeirra viðskipti, at hann drap þá báða, en hann
 30 varð ekki sárr. Þetta sannar Þórðr Kolbeinsson í kvæði
 því, er hann orti um Gunnlaug ormsgöngu:

	Hlöd, aðr Hrafní næði,	hann varð hvatra manna,
	lúgreifum Óleifi	lúgmóðr drifinn blóði
	Göndlar þeys ok Grími	ullr røð ýta falli
35	Gunnlaugr með hjör þunnum;	undvíggs, bani þriggja.

Þeir Hrafn sóttust meðan ok Þorkell svartí, frændi Gunnlaugs, ok féll Þorkell fyrir Hrafn ok lét líf sitt, ok allir féllu förunautar þeirra at lyktum. Ok þá börðust þeir tveir með stórum höggum ok öruggum atgangi, er hvárr veitti öðrum, ok sóttust einart í ákafa. Gunnlaugr 5 hafði þá sverðit Aðalráðsnaut, ok var þat hit bezta vápn. Gunnlaugr hjó þá um síðir til Hrafns mikít högg með sverðinu ok undan Hrafní fótinn: Hrafn féll þó eigi at heldr ok hnekkti þá at stofni einum ok studdi þar á stúfinum. Þá mælti Gunnlaugr: nú ertu úvígr, segir hann, ok vil ek 10 eigi lengr berjast við þik, örkuclaðan mann. Hrafn svarar: svá er þat, segir hann, at mjök hefir á leikizt minn hluta, en þó mundi mér enn vel duga, ef ek fénga at drekka nókkut. Gunnlaugr svarar: svík mik þá ei, segir hann, ef ek færa þér vatn í hjálmi mínum. Hrafn svarar: ei mun 15 ek svíkja þik, segir hann. Síðan gékk Gunnlaugr til lækjar eins ok sótti í hjálminum ok færði Hrafní: en hann seildist í mót hinní vinstri hendinni, en hjó í höfuð Gunnlaugi með sverðinu hinní hægri hendi, ok varð þat allmikít sár. Þá mælti Gunnlaugr: illa sveiktu mik nú ok údregiliga fór 20 þér, þar sem ek trúða þér. Hrafn svarar: satt er þat, segir hann; en þat gékk mér til þess, at ek ann þér eigi faðmlagsins Helgu hinnar fögru. Ok þá börðust þeir enn í ákafa; en svá lauk at lyktum, at Gunnlaugr bar af Hrafní, ok lét Hrafn þar líf sitt. Þá gengu fram leiðtogar jarlsins 25 ok bundu höfuðsárit Gunnlaugs; hann sat þá meðan ok kvað þá vísu þessa:

Oss gékk matr á móti	hér varð mörg í morgin	
mótrumr í dyn spjóta	málmflaug um Gunnlaugi	
hriðgjörvandi ljörva	her gerðandi á hörðu	30
Hrafn framliga jafnan:	hringþollr! nesi Dinga.	

Síðan bjuggu þeir um dauða menn ok færðu Gunnlaug á hest sinn eptir þat ok kómust með hann alt ofan í Lifangr, ok þar lá hann þjjár nætr ok fékk alla þjónustu af presti ok andaðist síðan ok var þar jarðaðr at kirkju. 35

Öllum þótti mikill skaði at um hvárntveggja þeirra, Gunnlaug ok Hrafn, með þeim atburðum, sem varð um líflát þeirra.

13. Ok um sumarit, áðr þessi tíðindi spurðust út hingat til Íslands, þá dreymdi Illuga svarta, ok var hann þá heima á Gilsbakka: hánnum þótti Gunnlaugr at sér koma í svefninum, ok var blóðugr mjök ok kvað vísu þessa fyrir hánnum í svefninum. Illugi mundi vísuna, er hann vaknaði, ok kvað síðan fyrir öðrum:

10	Vissa ek Hrafn, en Hrafn hvöss kom egg í leggi, hjalteggudum höggva hryníski mik brynju;	þá er hræskæri hlýrra hlaut fen ari, benja klauf gunnsþjóti Gunnar Gunnlaugs höfuð numna.
----	---	--

Sá atburðr varð suðr at Mosfelli hína sömu nátt, at Önund dreymdi, at Hrafn kvæmi at hánnum ok var allr al-
15 blóðugr; hann kvað vísu þessa:

20	Róðit sverð, en sverða sverðrögnir mik gerði, váru reynd í röndum randgálkn fyrir ver handan;	blóðug hygg ek í blóði blóðgögl of skör stóðu, sárfikinn hlaut sára sárgammr enn á þramma.
----	--	---

25 Ok um sumarit annat eptir á alþingi mælti Illugi svarti til Önundar at lögbergi: hverju viltu bæta mér son minn, sagði hann, er Hrafn, son þinn, sveik hann í trygðum? Önundr svarar: fjarkominn þykkist ek til þess, sagði hann, at bæta hann, svá sárt sem ek hélt á þeirra fundi; man
30 ek ok engra bóta beiða þik fyrir minn son. Illugi svarar: kenna skal þá nakkvarr at skauti þinn frændi eðr þinna ættmanna. Ok eptir þingit um sumarit var Illugi jafnan dapr mjök.

Þat var sagt um haustit, at Illugi reið heiman af Gilsbakka með þrjá tigu manna ok kvam til Mosfells snemma
35 morgins. Önundr kvamst í kirkju ok synir hans, en Illugi tók frændr hans tvá, hét annarr Björn, en annarr Þorgrím; hann lét drepa Björn, en lóthöggva Þorgrím. Reið Illugi heim eptir þat, ok varð þessa engi réttung af Önundi. Hermundr Illugason undi lítt eptir Gunnlaug, bróður sinn,
35 ok þótti ekki hans hefnt at heldr. Þótt þetta væri at gert.

Madr hét Hrafn ok var bróðarson Önundar at Mosfelli; hann var farmaðr mikill ok átti skip, er uppi stóð í Hrótafirði. Ok um værit reið Hermundr Illugason heiman einn samt ok norðr Holtavörðuheidi ok svá til Hrótafjarðar ok út á Borðeyri til skips kaupmannanna; kaupmenn váru þá búnir 5 mjök. Hrafn stýrimaðr var á landi ok mart manna hjá hánum; Hermundr reið at hánum ok lagði í gegnum hann spjótinu ok reið þegar í brott; en þeim varð öllum bilt, félögum Hrafn, við Hermund. Engar kvámu bætr fyrir víg þetta. Ok með þessu skilr skipti þeirra Illuga svarta 10 ok Önundar at Mosfelli.

Þorsteinn Egilsson gipti Helgu, dóttur sína, er stundir liðu fram, þeim manni, er Þorkell hét ok var Hallkelsson; hann bjó út í Hraundal; ok fór Helga til búis með hánum ok varð hánum lítt unnanði, þvíat hon verðr aldri afhuga 15 Gunnlaugi, þótt hann væri dauðr; en Þorkell var þó vaskr maðr at sér ok auðigr at fé ok skáld gott. Þau áttu börn saman, ekki allfá; Þórarinn hét son þeirra ok Þorsteinn, ok enn fleiri börn áttu þau. Þat var helzt gaman Helgu, at hon rekti skikkjuna Gunnlaugsnaut ok horfði þar á löngum. Ok 20 eitt sinn kom þar sótt mikil á bæ þeirra Þorkels ok Helgu, ok krömdust margir lengi. Helga tók þá ok þyngð ok lá þó eigi. Ok einn laugaraptan sat Helga í eldaskála ok hneigði höfuð í kné Þorkatli bónda sínum ok lét senda eptir skikkjunni Gunnlaugsnaut. Ok er skikkjan kvam til 25 hennar, þá settist hon upp ok rakti skikkjuna fyrir sér ok horfði á um stund; ok síðan hné hon aptr í fang bónda sínum ok var þá örend. Þorkell kvað þá visu þessa:

Lagða ek orms at armi	
armgóða mér trúðu,	30
guð brá leyfðrar lífi,	þó er beiðendum biða	
líns andaða mína;	bliks þungara miklu.	

Helga var til kirkju færð, en Þorkell bjó þar eptir, ok þótti öllum mikit fráfall Helgu, sem ván var at. Ok lýkr þar nú sögunni.

FORKLARENDE ANMÆRKNINGER.

S. 1. L. 1*). Þorsteinn Nom., böies som steinn § 45, d. S sammensat af Gudenavnet Þórr og Steinn, der ogsaa alene bruges som Mandsnavn. Ved de mange sammensatte Navne, hvori Þórr er første Sammensætningsled, er at mærke, at Vokalen forkortes (ó bliver til o), naar andet Led begynder med en Konsonant (dog undtages h); saaledes ogsaa þorgils, þorkell, þorgerðr o. s. v.; derimod þórolfr, þórunn, þórhildr o. s. v. — hét 3 P. Sg. Impf. Ind. af heita *hede* (§ 147). — maðr Nom. Sg.. *Mand* (for mannr § 39; om Boiningen se § 65, 1). Den ubestemte Artikel, som vi her maa tilføie, er unødvendig i Oldnorsk (§ 115 Anm. 2). — hann Nom. Sg. Mask. af 3 Persons pers. Pron. (§ 111). — var 3 P. Sg. Impf. Ind. af vera *være* (§ 163). — Egilsson Sammensætning af Egils, Gen. af Mandsnavnet Egill (böies som ketill § 46 og Anm.) og son, *Søn* (§ 62, e). „*Han var Egils-søn*“ istedetfor, som vi nu sige: *han var Søn af Egil*. — Skallagrímssonar, Gen. af Skallagrímsson, lignende Sammensætning af Gen. af Navnet Skallagrím og son; ligeledes Kveldúlfssonar af Navnet Kveldúlf

*) Foruden de i Aars's Formlære S. 93 forklarede Forkortelser er her i Anmærkningerne og Ordsamlingen nogle faa andre brugte, saasom P. = Person; Dual. = Dualis, Total; m. = Maskulinum, Hankjøn; f. = Femininum, Hunkjøn; n. = Neutrum. Intetkjøn.

(disse to Navne böies som dómr § 45, a). Skallagrímssonar er Apposition til den i Egilssonar liggende Gen. Egils og ligesaa Kveldúlfssonar til Skallagríms. „*Han var Sön af Egil, som var Sön af Skallagrím, Kveldulfs Sön.*“ — hersis Gen. Sg. af hersir *Herse* (se Ordsamlingen); Apposition til Kveldúlfs. Böies som hirðir § 48. — ór Præp. *udaf, fra* (§ 188); styrer Norge, Dat. af Noregr *Norge* (oprindelig Nordrvegr, *Nordveien, den nordlige Vei*; derefter forkortet til Norvegr, Noregr). Böies som vegr § 62, a; dog i Gen. altid *Noregs* —

L. 2. en *men.* — Ásgerðr Nom., Kvindenavn. Alle Kvindenavne, som ende paa r, böies som veiðr (§ 55 b). Sammensætningens første Led er áss *en Gud* (§ 62, d), der i sammensatte Navne forkortes (til as) i samme Tilfælde som þórr (se ovenfor); en Undtagelse er Ásmundr (ikke Asmundr). — móðir Nom. *Moder* (§ 65, 3). — ok og. — Bjarnardóttir sammensat af Bjarnar, Gen. af Mandsnavnet Björn (§ 62, c) og dóttir *Datter* (§ 65, 3). — Om Thorsteins her opregnede Forfedre fortælles meget i den navnkundige Egilssaga, hvori Hovedmanden er Thorsteins Fader, Egil Skallegrímssón. Thorsteins Levetid falder omkring Aaret 1000.

L. 3. bjó 3 P. Sg. Impf. Ind. af *búa bo* (§ 149). — at Præp. (§ 190); styrer her Dat. i Betydningen *paa*. — Borg Dat. af Borg f. (§ 53, c), Navnet paa Thorsteins Fedrenegaard, bygget af hans Farfader Skallegrím. — i, Præp., *i* (§ 190). — Borgarfirði Dat. af Borgarfjörðr (om Boiningen af fjörðr *Fjord* se § 62, c). Borgarfjorden er en af de nordligere Sidefjorde til den brede Faxefjord, som skjær ind i Islands sydvestlige Del; Gaarden Borg laa paa Nordsiden af Fjorden.

L. 4. auðigr *rig*, stærkt böiet Adj., Nom. Sg. Mask. (§ 76 og 79 Anm. 3). — at her med Dat. i Betydning *med Hensyn til*. — fé Dat. Sg. af fé n. *Fæ, Gods, Penge*.

(§ 65, 4, b). „*Rig med Hensyn paa Gods*“ d. e. *rig paa Gods*. — höfðingi m. *Hovding* (§ 68). mikill *stor*, sterkt böiet Adj., Nom. Sg. Mask. (§ 79 og Anm. 2); hörer som Attribut til höfðingi, men er sat efter dette, som ofte skeer i det gamle Sprog, der overhovedet tillader stor Frihed i Ordstillingen (saaledes nedenfor *skörungr mikill, skáld gott*). — vitr samme Form af Adj. vitr *forstandig* (§ 77, 7). — hógværr samme Form af Adj. hógværr *sagtmodig* (§ 76). — hófsmadr *en maadeholden, sindig Mand*, af hóf n. *Maadehold* (§ 57, a). — um Præp. (§ 187); her: *i Henseende til, i*. — alla Akk. Pl. Mask. sterk Boining, af Adj. allr *al*. — hluti Akk. Pl. af hlutr m., *Lod. Del*. „*I alle Dele*“ d. e. *i alle Ting, i alt*.

L. 5. Engi *ingen*, Nom. Sg. Mask. (§ 118, 4). — afreksmadr *udmærket, usædvanlig Mand*, af afrek n. *noget udmærket, fremragende*. — um atter: *i Henseende til*. — vöxt Akk. Sg. af vöxtr m. *Vext* (§ 62, b). — eða *eller* (heder ogsaa *eðr*). — afl n. *Styrke*, her Akk. (§ 57, b). — sem relativ Partikel, *som, ligesom*. — faðir § 65, 3. — þó Adv., *dog*. — it Nom. Sg. Neutr. af den bestemte Artikel, for hit (§ 115). — mesta Nom. Sg. Neutr., svagt böiet, af mestr *størst*, Sup. af mikill (§ 95. 89). — afarmenni n. sammensat af afar, der i Sammensætning bruges til at betegne noget overordentlig stort eller altfor stort, altsaa *en overordentlig, ypperlig, mærkelig Mand* (böies efter § 59, b). it mesta afarmenni vil da sige: *den ypperligste, en saare ypperlig Mand*. — vinsæll Adj. *vensæl, afholdt*, Nom. Sg. Mask., sterk Boining (§ 77, 6). — af Præp., *af* (§ 188). — allri Dat. Sg. Fem., sterk Böining af Adj. allr, her: *hel*. — alþýðu Dat. Sg. af alþýða f. *Almuen, Mængden af Folket* (§ 70).

L. 8. vænn, Adj., *væn, smuk*; Nom. Sg. Mask. (§ 77, 6). — hvítr samme Form af Adj. hvítr *hvid* (§ 76). — á Præp. (§ 190); her med Akk. for at betegne Hensynet; *hvid, hvad Haaret angaar* d. e. *hvidhaaret, lyshaaret*. — hárr

n. *Haar* (§ 57, a). — eygr Nom. Sg. Mask. af Adj. eygr, der kommer af augá n. *Oie* (§ 74); bruges kun med tilføiet Adv. for at betegne, hvordan *Oie* En har; saaledes her eygr manna bezt: „*forsynet med Oie*“ *bedst af Mænd* d. v. s. han havde meget smukke *Oie*. — bezt Sup. af Adv. vel *vel, godt* (§ 186). manna Gen. Pl. af maðr. Genitiv bruges i vort gamle Sprog ofte for at betegne det hele, hvoraf ved det Ord, hvortil Genitiven horer, en Del udhæves (Delens Genitiv). manna bezt altsaa *bedst af, blandt Mænd* d. e. *særdeles vel*. Saaledes ogsaa f. Ex. manna vænstr *vænast af Mænd* d. e. *meget væn*, manna sterkastr, *meget stærk* o. s. v. Naar saaledes manna føies til et Superlativ, er Meningen nemlig ikke just, at En har den omtalte Egenskab i høiere Grad end alle andre, men kun, at han har den i meget høi Grad.

L. 9. átti 3 P. Sg. Impf. Ind. af eiga *eie, have* (§ 164); her: *have til Egte, være gift med*. — Jófríði Akk. af Kvindenavnet Jófríðr. — Gunnars Gen. af Mandsnavnet Gunnarr (som dómr § 45 a); Apposition dertil Hlífasonar, Gen. af Hlífason, af Kvindenavnet Hlíf (*Liv*). — átján Talord *atten*. — vetra Gen. Pl. af vetr m. *Vinter, Aar* (§ 65, 2). Naar Ens Alder angives, sættes Aarenes Tal i Genitiv til Adj. gamall, *gammel*, undertiden ogsaa, som her, umiddelbart til vera (altsaa kunde her ogsaa staa: J. var átján vetra gömul). — er relativ Partikel, som betegner Sætningens Forbindelse med den foregaaende i underordnet Forhold (som Bisætning); af hvilket Slags denne Forbindelse er, hvilken Art altsaa Bisætningen tilhører, tilkjendegives ved et demonstrativt Ord i Hovedsætningen (Pron. eller Adv.); eftersom dette er forskjelligt, maa er, hvortil vi ikke har noget tilsvarende Ord i vort nyere Sprog, oversættes forskjelligt. F. Ex. *sá er den, som* eller blot *som* (§ 117); þar er *der, hvor* eller *hvor*; þá er *dengang, da* eller *da*. Hvor Meningen selv tilsiger, af hvad Slags Forbindelsen er, kan

Demonstrativet udelades; saaledes her, hvor Sammenhængen let viser, at Sætningen er Tidsætning og er altsaa maa oversættes *da*. — fékk 3 P. Sg. Impf. Ind. af fá *jaa* (§ 145). — hennar Gen. Sg. Fem. af 3 Persons Pron. (§ 111). fá i Betydningen *jaa til Kone* forbindes ligesom en stor Mængde andre Verber i Oldnorsk med Gjenstanden i Genitiv. — ekkja f. *Enke* (§ 70 og 71, a).

L. 11. hana § 111. — hafði 3 P. Sg. Impf. Ind. af hafa *have* (§ 161). — átt Neutr. Sg. af átt, Perf. Part. af eiga (§ 164). hafði átt er tilsammen Plusqvpf. af eiga (§ 175, 2). — fyrr Adv. *för*. — þóroddr Nom., Mandsnavn (§ 45, a), sammensat af þórr (se ovfr. Anm. til L. 1) og Oddr. Det sidste Navn bar Thorodds Fader, almindelig kaldet Tunge-Oddr efter sin Gaard, der laa paa en Tunge (*tunga*) mellem to Aaer i den Dal, som gaar op fra Borgarfjorden, Tunge-Odd var en af Fjordens mægtigste Hovdinge i sidste Halvdel af 10de Aarhundrede, noget før den Tid, hvormed denne Saga begynder. Om ham og hans Søn Thorodds Giftermaal med Jofrid fortælles i Hönsethores Saga. — þeirra *deres*, Gen. Pl. af det demonstrative Pron. *sá* (§ 114, a). — er her: *som* (Anm. til L. 10). — þar Adv. *der*. — fœddist 3 P. Sg. Impf. Ind. af den reflexive Form af fœða *föde, opfostre* (§ 157, a. 159, 2 og om den refl. Form 178). Den reflexive Form har her, som ofte er Tilfældet i det yngre Sprog, men sjelden i ældre Skrifter som dette, passiv Betydning (§ 119 Anm.). — með Præp. (§ 190); her med Dat. i Betydning: *sammen med, hos*.

L. 13. skörungr m. *rask Mand* eller *Kvinde* (oftest om Kvinder) § 45, a. — þau Neutr. Pl. af *sá* (§ 114, a). Naar to Personer af forskjelligt Kjøn betegnes med et Ord, sættes dette i Oldnorsk i Neutr. Saaledes her þau; thi þau þorsteinn vil sige: *hun* (Jofrid) *og Thorstein*. Naar to eller flere Personer omtales under et, behøver man nemlig i Oldnorsk ikke at nævne hver for sig; det er nok at

nævne en af dem og antyde de øvrige ved et foran sat Pron. i Dual. eller Plur. Saaledes for Ex. vit Håkon *jeg og Haakon*; þeir Gunnarr *han* (eller *de*) og Gunnar o. s. v. — mart Nom. Sg. Neutr. af margr *mangen, megen* (§ 77, 4, Anm.). — barna Gen. Pl. af barn n. *Barn* (§ 57, b). Genitiv föies saaledes ofte i Oldnorsk til et Mængdesudtryk for at betegne Arten, hvoraf; mart barna altsaa *meget af Börn* d. e. *mange Börn*. Saaledes f. Ex. ogsaa hundred manna *et Hundrede af Mænd* d. e. *100 Mand* (Artens Genitiv).

L. 14. koma 3 P. Sg. Præs. Ind. af koma *komme* (§ 132). — fá (börn) Nom. Pl. Neutr. af Adj. får *faa* (§ 78). — við Præp. *ved* (§ 190), her med Akk. — þessa Akk. Sg. Fem. af þessi *denne* (§ 114, b); horer til sögu, Akk. Sg. af saga *Saga* (§ 70). „*Komme ved denne Saga*“ d. e. *vedkomme den, komme til at omtales i den*. — Skúli boies efter § 67. — elztr *ældst*, Sup. af gamall (§ 95). — sona er Delens Genitiv (Anm. til L. 8). — annarr *en anden*, Nom. Sg. Mask. (§ 108). — Kollsvveinn böies efter § 45, d. — þriði *en tredje* (§ 100 og 108).

L. 16. Eitt Akk. Sg. Neutr. af einn *en* (§ 101), her brugt som ubestemt Artikel (§ 115 A. 2). — sumar n. *Sommer* (§ 58). Akk. bruges ofte for at betegne Tiden, naar noget sker. — þat *det*, Nom. Sg. Neutr. af sá (§ 114, a). — sagt samme Form (§ 77, 2) af sagðr, Perf. Part. af segja *sige* (§ 160). er sagt tilsammen Perf. Pass. af segja (§ 181). — at *at*. — skip n. *Skib* (§ 57, a). — kom 3 P. Sg. Impf. Ind. af koma (§ 132). — af Præp. *af, fra* (§ 188). — hafi Dat. Sg. af haf n. *Hav* (§ 57, b). — Gufárós Akk. af Gufáróss *Guvaaosen*; sammensat af Gufár, Gen. af Gufá (§ 54) og óss m. *Os, Elvemunding* (§ 45, d). Guvaaen falder i Borgarfjorden lidt indenfor Borg. — nefndr Perf. Part. af nefna *nævne, kalde*; er nefndr Perf. Pass. af nefna (§ 181). — stýrimaðr *Styrmand*; saa kaldtes Skibets Förer, som almin-

delig ogsaa var dets Eier. — fyrir Præp., *for* (§ 190); styrrer skipinu, Dat. Sg. med den bestemte Art. af skip (§ 115, Exemplet ord). — norrœnn Adj. *norsk* (§ 77, 6). — at s. Anm. til L. 4. — ætt f. *Æt* (§ 53, e; her Dat.). — heldr egentl. *hellere* (§ 186); ofte, som her, *noget, temmelig*. — aldr Akk. af aldr. m. *Alder* (§ 45, c); „*ved Alder*“ d. e. *tilaars, aldrende*.

L. 19. bóndi m. *Bonde* (§ 69). — reið 3 P. Sg. Impf. Ind. af ríða *ride* (§ 140). — til Præp., *til* (§ 189). — réð 3 P. Sg. Impf. Ind. af ráða *raade* (§ 146). — jafnan Adv. *jænt, stædig, altid* (af Adj. *jafn jœvn* § 183 b). — mestu Dat. Sg. Neutr. af mestr, svagt böiet (Anm. L. 7); styres af réð, som i Betydningen *raade for* almindelig forbindes med denne Kasus. „*Raadede for det meste*“ d. e. *raadede mest*. — hverr Nom. Sg. Fem. af det spørgende Pron. *hverr hvilken, hvordan* § 116, 2. (Maaske bör hellere læses *hvar*, der da er brugt istedetfor *hvar* er *overalt hvor* sml. Anm. L. 10). — kaupstefna f. *Kjøbstevne, Marked* (§ 70). Naar et Handelsskib kom til Landet paa Island, begyndte gjerne strax Udsalget af Varerne fra Skibet; det var da Heredshövdingens Ret at komme först, bestemme en rimelig Pris for Varerne og udtage, hvad han selv vilde kjøbe af dem. Denne Ret över her Thorstein som den mächtigste Hövding i Borgarfjorden. Skulde Skibet blive Vintren over, saa fik ofte det hele Skibsmandskab eller endel af det frit Vinterophold hos Heredets gjestfrie Storbönder, som her Bergfinn hos Thorstein. — svá Adv. *saaledes*. — enn Adv. *end, fremdeles* (d. e. ogsaa denne Gang).

L. 20. Austmenn Nom. Pl. af austmaðr, *Östmand*; saa kaldte Islændingerne Nordmændene, fordi de kom til Island fra Ost. *Östmændene* d. e. det övrige Skibsmandskab. — vistuðust 3 P. Pl. Impf. Ind. (§ 151, 1. 178) af det refl. *vistast skafte sig, tinge sig Ophold* (vist f.). — tók 3 P. Sg. Impf. Ind. af taka *tage* (§ 135). *taka við*

m. Dat. *tage imod*. — stýrimanninum Dat. Sg. med bestemt Art. (§ 115). — því Dat. Sg. Neutr. af *sá* (§ 114, a). — fyrir því at *for det, at d. e. fordi* eller *thi*: oftere siges blot því at. — beiddist 3 P. Sg. Impf. Ind., refl. Form af beida *bede* (§ 159, 2. sml. 157, a). — þangat Adv. *did*. *Bad sig did d. e. bad om at få komme did*. — fátalaðr *faamelt* (af Adj. fár og talaðr, Perf. Part. af tala *tala* § 151, 2). — of Præp. § 187; her om Tiden: *om*. — vetr her *Vinter*; vetrinn er Akk. Sg. med best. Art. — veitti 3 P. Sg. Impf. Ind. af *veita yde* (§ 159, 2); her *yde Gjestfrihed, behandle som Gjest*. — hánú Dat. Sg. af hann (§ 111).

L. 23. hendi 3 P. Sg. Impf. Ind. af *henda gribe, tage* (med *Haanden, hænd*) (§ 159, 2 sml. 157, a). — gaman Akk. af gaman n. *Gammen, Glæde* (§ 58 og Anm.). — draumum Dat. Pl. af draumr m. *Drøm* (§ 45, a). hendi mikit gaman at draumum *havde sin store Glæde af* (at tyde) *Dromme*. — um i Tidsbetydning (*om*) som ovfr. of. — várit Akk. med best. Art. af vár n. *Vaar* (§ 57 a. 115). — dag Akk. Sg. af dagr m. *Dag* (§ 65, 1). einn dag Akk. for at betegne Tiden som L. 16 eitt sumar. — ræddi 3 P. Sg. Impf. Ind. af *ræða tale* (§ 159, 2). — um her Adv. — við her: *med, til*.

S. 2. L. 1. ef bruges som betingende Partikel og spørgende i afhængige Sætninger: *dersom* og *om*. — vildi 3 P. Sg. Impf. Ind. af *vilja ville* (§ 171). — upp Adv. *op*. — undir Præp., *under* (§ 190). — Valfell Akk.: fell sjeldnere Form for fjall n. *Fjeld*. — þá Adv. *da*. — þingstöð f. *Thingsted* (§ 56). Her menes det mindre Thing, Heredstinget, eller som det efter Tiden, da det holdtes, almindelig kaldtes. Vaarthinget. — Borgfirðinga Gen. Pl. af Borgfirðingr *Borgfjording* (§ 45, a). Det til-lagte þeirra er her, som oftere, overflødigt efter vor Opfatning. — var sagt Plusqvpf. af *segja* (§ 181). Ved *segja* staar den, til hvem noget siges eller fortælles, i

Dat. (saa her þorsteini). — fallnir Nom. Pl. Mask. af fallinn, Perf. Part. af falla *falde* (§ 144. 79). — væri 3 P. Pl. Impf. Konj. af vera (§ 163). — búðarveggir Nom. Pl. af búðarveggr m. *Bodveg*, sammensat af búðar, Gen. Sg. af búð f. *Bod* (§ 53, e) og veggr *Væg* (§ 51). Paa Thingstederne havde, da Thingene altid varede i flere Dage, Hövdingerne sine Boder opsatte til Bolig i Thingtiden; det var almindelig blot nøgne Vægge af Sten og Jord; over dem spændtes, naar Boden brugtes, et Tag (Tjeld) af Vadmel.

L. 3. kveðst 3 P. Sg. Præs. Ind., refl. Form af kveða *sige*, ogsaa *kvæde* (böies efter § 129). — víst Akk. Sg. Neutr. af Adj. *víss vis* (§ 77, 9), her brugt som Adv., *víst* (§ 183, a). kveðst þat víst vilja *siger sig víst ville det d. e. siger, at han víst vilde det*. — riðu 3 P. Pl. Impf. Ind. af riða (§ 140). — heiman Adv. *hjemmefra*. — þrír Nom. Pl. Mask., *tre* (§ 103). — saman Adv. *sammen*. — húskarlar Nom. Pl. af húskari *Huskarl, Tjener* (§ 45, e). — þar til er *der til, at d. e. indtil* (til her Adv. og þar brugt om Tiden, sml. ellers Anm. til S. 1 L. 10). — bæjar Gen. Sg. af bær m. *Bø, Gaard* (§ 51). — þess Gen. Sg. Mask. af sá (§ 114, a). — Grenjum Dat. af Grenjar m. Pl., Gaardens Navn. Da paa Oldnorsk Stedsnavnene oftest forekom i Dativ med Præp. at, á eller í, brugtes disse Forbindelser almindelig endog ved Udtryk som *heita*, kallast o. s. v.; saaledes her: *en Gaard, som heder paa Grenje* istedetfor: *som heder Grenje*.

L. 7. félitill Adj., sammensat af fé og lítill *liden* (§ 79 og Anm. 2), *som har smaat om Penge, fattig*. — Atli böies efter § 67. — landseti m. (§ 67) af land n. *Land* og sitja *sidde*; *den, som sidder paa Ens Land d. e. Leilending*. — færi 3 P. Sg. Impf. Konj. af fara *fære* (§ 134). — starfs Gen. Sg. af starf n. *Arbeide*. *Fare til Arbeide med dem d. e. blive med og hjælpe dem med Arbeidet*. — hefði 3 P. Sg. Impf. Konj. af hafa (her *have* eller *tage*

med). — páll Akk. Sg. af páll m. *Spade* (§ 45, d). — reku Akk. Sg. af reka f. *Hakke* (§ 70). — gerði 3 P. Sg. Impf. Ind. af gera *gjöre* (§ 161). — búðartoptanna Gen. Pl. med best. Art. af búðartopt f. *Bodtomt* (topt *Tomt* § 53, e). — færðu 3 P. Sg. Impf. Ind. af færa *före* (§ 159, 2). — út Adv. *ud*. — veggina Akk. Pl. med best. Art. af veggur (se ovfr. L. 3). At de førte Væggene ud, vil vel sige, at de ryddede Levningerne af de nedfaldne Vægge ud af Tomten og derefter byggede dem op igjen.

L. 11. Vedrit Nom. Sg. med best. Art. af vedr n. *Veir* (§ 57, a). — heitt Nom. Sg. Neutr. af Adj. *heitr hed, varm* (§ 76). — sólu Dat. Sg. af sól f. *Sol* (§ 53, c). — varð 3 P. Sg. Impf. Ind. af verða *vorde, blive* (§ 126). — þeim þorsteini ok austmanni *Thorstein og Ostmanden*. Hvor flere Navne saaledes forbindes med ok, pleier det demonstrative Pron. at tillægges foran i Plur., som her þeim (Dat. Plur. af *sá*). — erfitt Nom. Sg. Neutr. af Adj. *erfiðr besværlig, møisom*. — höfðu 3 P. Pl. Impf. Ind. af hafa. — fært Akk. Sg. Neutr. af færðr, Perf. Part. af færa (§ 77, 1). höfðu fært Plusqvpf. af færa (§ 175, 2). — settist 3 P. Impf. Ind. af setjast *sette sig*, refl. Form af setja *satte* (§ 160). niðr Adv. *ned*. — búðartoptina Akk. Sg. med best. Art. af búðartopt. — sofnaði 3 P. Sg. Impf. Ind. af sofna *sovne* (§ 151, 1). — lét samme Form af láta *lude* (§ 146). — illa Adv. *ilde* (§ 186). — svefni Dat. af svefn m. *Sövn* (§ 45, a). — sat 3 P. Sg. Imp. Ind. af sitja *sídde* (§ 130). — hjá Præp. *hos* (§ 183).

L. 15. njóta *njyle*, Præs. Inf. (§ 141); styrer Gjenstanden i Gen., draums síns. síns Gen. Sg. Mask. af sinn *sín* (§ 113, a). — vaknaði 3 P. Sg. Impf. Ind. af vakna *vaagne* (§ 151, 1). — orðit Nom. Sg. Neutr. af orðinn, Perf. Part. af verða (§ 35 b). var hán um erfitt orðit d. e. *han var medtagen, udmattet* af den urolige *Sövn*. —

spurði 3 P. Sg. Impf. Ind. af spyrja *spörge* (§ 155, 2). — hvat *hval*, Nom. Sg. af det spörgende Pron. (§ 116, 1). — dreymt Neutr. af dreymdr, Perf. Part. af dreyma *drömme*, hvat er Subjekt og hann Objekt for hefði dreymt (dreyma bruges ellers ogsaa upersonligt, mik dreymir). — er her *ejtersom*, *da* (tilkjendegivende Grunden til Spørsmålet). — svaraði 3 P. Sg. Impf. Ind. af svara *svare* (§ 151, 2). — ekki *ikke*, eg. Neutr. af engi (§ 118, 4), som nu i Folkesproget *inkje*, *inte* bruges som negtende Adv. — mark n. *Mærke*, *Mærkelighed* (§ 57, b), ekki er mark at draumum d. e. *det er ikke værdt at mærke paa Drömme*.

L. 18. heim Adv. *hjem*, *hjemad*. — kveldit Akk. Sg. med best. Art. af kveld. n. *Kveld* (bruges i vort nuværende Folkesprog almindelig som Mask. og er saaledes et af de faa Ord, som i Tidens Löb har skiftet Kjon). — spyrr 3 P. Sg. Præs. Ind. af spyrja. — segir samme Form af segja (§ 160). — ef her *dersom*. — ek *jeg* (§ 111). — segi 1 P. Sg. Præs. Ind. af segja. — þér Dat. Sg. af þú (§ 111). — skaltu *skal du*, sammensat af skalt, 2 P. Sg. Præs. Ind. af skulu *skulle* (§ 169) og þú (sml. § 111 Anm.). — ráða her med Akk. i Betydning *tyde*. — hann nemlig drauminn. — sem relativ Part. *som* (§ 117).

L. 21. hætta *vove*, Præs. Inf. (§ 159, 2). hætta á þat *vove*, *prøve paa det*. — mundu Præs. Inf., *monne*, *vill* (§ 170). — mælti 3 P. Sg. Impf. Ind. af mæla *tale*, *sige* (§ 159, 2). — þóttist 1 P. Sg. Imp. Ind. af þykkjast *tykkes sig*, refl. Form af þykkja *tykkes* (§ 161). Den ældre Form var þóttumk (§ 178). — heima Adv. *hjemme*. — úti Adv. *ude*. — fyrir her *foran*. — karldyrum Dat. Pl. af karldyr, sammensat af karl og dyr n. Pl. *Dør* (§ 57 a sml. 63, e). Saaledes kaldtes Hoveddøren paa Stuebygningen. — sá 1 P. Sg. Impf. Ind. af sjá *se* (§ 133). — húsin Akk. Pl. med best. Art. af hús n. *Hus* (§ 57 a). — mæninum Dat. Sg. med best. Art.

af mænir m. *Möne, Mönung* (§ 48). — álpt Akk. Sg. af álpt f. *Svane* (§ 53 c; heder i Pl. baade álptir og elptr). — fagra Akk. Sg. Fem. af Adj. fagr *jager* (§ 77, 7). — eiga neml. álptina, som derefter atter maa tænkes i Nom. som Subjekt for þótti (3 P. Sg. Imp. Ind. af þykkja). — allgóð Nom. Sg. Fem. af Adj. allgóðr *meget god*. Meningen: *jeg tyktes mig at skatte den høit*. — fljúga *flyve*, Præs. Inf. (§ 142). — ofan *ovenfra*; oversættes almindelig, saaledes ogsaa her, bedst med *ned*. — frá Præp. *fra* (§ 188). — fjöllumum Dat. Pl. med best. Art. af fjall n. *Fjeld* (§ 57 b). — örn Akk. Sg. af örn m. *Orn* (§ 62 b). — mikinn Akk. Sg. Mask. af mikill (§ 79). — fló Sideform af flaug, Impf. af fljúga (§ 142). — hingat Adv. *hid*. — álptinni Dat. Sg. med best. Art. af álpt. — klakadi 3 P. Impf. Ind. af klaka (§ 151, 2), der bruges for at betegne Fuglenes Stemme. — við hana d. e. *til hende*, som man siger tala við einhvern *samtale med En*. — blíðliga Adv. *blíðt, venligt*, afledet af Adj. blíðr *blíð* (§ 183 b). — þekkjast Præs. Inf., refl. Form, *tekkes med, taje imod* (§ 159, 1).

L. 28. svarteygr Adj. *sortøiet*. — jarnklær Nom. Pl. af jarnkló f. *Jærnklo* (járn n. og kló, der böies efter § 63, d, men i Dat. Pl. sammentrækkes til klóm se § 32). — váru 3 P. Pl. Impf. Ind. af vera (§ 163). — vaskligr *af et raskt, modigt Udseende*, afledet af Adj. vaskr *rask* med Endelsen *-ligr*, der svarer til vort *-ligr*, men bruges ved flere Ord end dette. — sýndist 3 P. Sg. Impf. Ind. af sýnast *synes, vise sig*, refl. Form. af sýna *syne, vise* (§ 159, 2). — næst *nærmest, næst*, Sup. af Adv. nær *nær* (Komp. nærr). því næst *næst dette, dernæst* (Adj. og Adv., som betegne en Nærhed, forbindes med Dat.). — annan Akk. Sg. Mask. af annarr (§ 108). — fugl Akk. Sg. af fugl m. *Fugl* (§ 45 c). — suðrætt f. *Sydkanten* (af suðr Adv. *syd* og ætt i Betydn. *Himmelegu*). — þýðast Præs. Inf. refl. Form, *gjøre til sin Ven, vinde*

for sig, af þýða gjöre til Ven (§ 159, 2). I den refl. Form maa her, som ofte er Tilfældet, det refl. Pron. tænkes som Dat. (þýðast altsaa = þýða sér, ikke þýða sik, saaledes ogsaa þykkjast = þykkja sér). — ok her Adv. ogsaa.

L. 32. Brátt Neutr. Sg. af Adj. bráðr (§ 77, 2) braud, hurtig, brugt som Adv. efter § 183 a (strav). — sá örninn den Ornen istedetf. den Orn. — fyrir her Adv.; er fyrir var som var for (ham) d. e. som alt var der. — ýfast Præs. Inf. refl. Form, opirres, blive hidsig af ýfa egge til Vrede (§ 159, 2). — mjök Adv. meget (§ 186). — hinn hún d. e. den anden. — börðust 3 P. Pl. Impf. Ind. af berjast slaas. refl. Form af berja slaa (§ 155, 1). — skarpliga Adv. skarpt (Adj. skarpr sml. § 183 b). — lengi Adv. længe (§ 184 a) — hvárrtveggja begge (§ 118, 8); egentl. hver af de to (tveggja Delens Gen.); derfor Sg. — blœddi 3 P. Sg. Impf. Ind. af blœða bløde (§ 159, 2). — lauk 3 P. Sg. Impf. Ind. af lúka lukke, slutte (§ 143; styrer Gjenstanden i Dat.). Her brugt upersonligt: det sluttede deres Leg d. e. deres Leg sluttedes. Overhovedet har den upersonlige Brug af Verberne en langt videre Udstrækning i Oldnorsk end i det senere Sprog. — leik Dat. Sg. af leikr m. Leg (§ 45 Anm. 2). — veg Akk. Sg. af vegr m. Vei (§ 62, a). — hné 3 P. Sg. Impf. Ind. af hníga (§ 140) böie sig, fælde (vort neie). — hvárr hver (bruges kun, naar der tales om To, § 116, 3 og Anm. 1). — þeirra af dem, Delens Gen. sinn veg hné hvárr þeirra hver af dem faldt sin Vei, til sin Side. Akk. (sinn veg) bruges for at betegne Veien, ad hvilken, eller Retningen, hvori en Bevægelse sker. — húsmæninum Dat. Sg. med best. Art. af húsmænir Husmøning (se ovfr. L. 24). — báðir Nom. Pl. Mask. begge (§ 105). — dauðir Nom. Pl. Mask. af dauðr død (døjja dö § 138).

S. 3 L. 1. eptir Præp. efter (§ 190); her brugt som

Adv.; sat eptir *sad efter, igjen*. — hnipin Nom. Sg. Fem. (Apposition til álpín) af Adj. hnipinn *sorgfuld* (§ 79). — daprlig samme Form af Adj. daprligr *som ser stille, sørgmodig ud* (afledet med Endelsen — ligr af dapr *stille, sørgmodig*). — vestri Dat. af *vestr. n. Vesten, den vestlige Himmelegn* (§ 57 a). — valr m. *Falk* (§ 50 c og Anm.). — blítt Neutr. Sg. af Adj. blíðr (§ 77, 2 og Anm. til S. 2 L. 27), brugt som Adv. lét blítt við hana *lod blídt mod hende d. e. viste sig venlig mod hende*. — síðan Adv. *siden*. — flugu 3 P. Pl. Impf. Ind. af fljúga. — þau neml. *valrinn ok álpín* (se Anm. til S. 1 L. 13). — í brott *bort* (se Ordsaml.). — bæði Nom. Pl. Neutr. af *báðir* (§ 105), Apposition til þau. samt Adv. *sammen*. — sömu Akk. Sg. Fem., svag Böining af *samr samme* (§ 82 og 115 Anm. 3). — ætt f. her *Himmelegn, Kant*. i sömu ætt *til samme Kant*. — þessi *denne* Nom. Sg. Mask. af det demonstr. Pron. þessi (§ 114 b). — úmerkiligr Adj. *umærkelig, ikke værd at agte paa*. — man 3 P. Sg. Præs. Ind. af *munu monne* (§ 170); her brugt for at udtrykke en Formodning: *man vera = er kanske*. — vera fyrir *være for*, siges om Drømme, Varsler og desl. i Betydning af *varsle, bebude*. — veðrum Dat. Pl. af *veðr* her: *Uveir, Storm*. — þau nemlig *veðrin*. — mætast 3 P. Pl. Præs. Ind. af *mætast mödes*, refl. Form af *mæta möde* (§ 159, 2). — lopti Dat. af *lopt n. Lujt*. — er maa her oversættet *hvorfra*. — fuglarnir Nom. Pl. med best. Art. af *fugl*.

L. 7. mín Nom. Sg. Fem. af *minn min* (§ 113 a). — ætlan f. *Mening, Tanke* (§ 53, g); af *ætla mene*. — sé 3 P. Sg. Præs. Konj. af *vera* (§ 163). — ger 2 P. Sg. Imp. af *gera* (§ 161). — slíkt Akk. Sg. Neutr. af Adj. *slíkr slig*. — sýnist 3 P. Sg. Præs. Ind. af *sýnast*. — líkligast Nom. Sg. Neutr. af *líkligastr*, Sup. af Adj. *líkligr rimelig* (§ 87, b). „*Gjør af Drømmen sligt, som synes dig rimeligst*“ d. e. *tyd den, som det synes dig ri-*

meligst. — lát 2 P. Sg. Imp. af láta. — heyra, Præs. Inf., *höre* (§ 159, 2).

L. 9. munu 3 P. Pl. Præs. Ind. af munu, brugt i samme Betydn. som man L. 5. — fylgjur Nom. Pl. af fylgja f. *Fylgje* (§ 70 og 71, a). Fylgjer (Følgeaander, af fylgja *følge*) kaldte vore Forfedre et Slags lavere kvindelige Guddomme, som efter deres Tro ledsagede det enkelte Menneske gennem hele Livet og værnede om ham, saalænge han ikke selv fortørnede dem. Mere om dem findes hos Keyser, Nordmændenes Religionsforfatning i Hedendommen S. 70 og flg. Fylgjerne troedes ofte at vise sig i Skikkelse af Dyr; derfor tyder her Østmanden Fuglene i Drømmen paa dem. — *húsfreyja* f. *Husfru, Kone* (§ 70). — *þín din*, Nom. Sg. Fem. af *þinn* (§ 113 a). — *eigi* negtende Adv., vort *ei*. — *heil* Nom. Sg. Fem. af Adj. *heill sund, frísk, uskadt* (§ 77, 6). *eigi heil* bruges ofte, som her, i Betydn. *frugtsommelig*. — *fæða* her: *jøde* (se Anm. til S. 1. L. 12). — *meybarn* Akk. Sg., *Møbarn, Pigebarn*, sammensat af *mey* (ogsaa *mær*) *Mö* (§ 55, a) og *barn* n. *Barn* (§ 57, b). — *frítt* Akk. Sg. Neutr. af Adj. *fríðr vakker* (§ 77, 2). — *unna*, Præs. Inf., *elske* (§ 168); styrer Gjenstanden i Dat. (*því* nemlig *barninu*). — *míkit* Neutr. Sg. af *mikill*, brugt som Adv. = *mjök meget*.

L. 12. *göfgir* Nom. Pl. Mask. af *göfugr gjæv* (§ 79 og Anm. 3). — *biðja*, Præs. Inf., *bede*, her *beile til* (§ 130); styrer i denne Betydn. Gen. (sml. Anm. til S. 1 L. 10). — *þinnar* Gen. Sg. Fem. af *þinn*. — *sem* her *hverfra*, som ovfr. L. 6 er. — *ernirnir* Nom. Pl. med best. Art. af *örn*. — at her Adv. *tíl; hverfra Örnene tyktes dig flyve til d. e. komme flyvende*. — *leggja* Præs. Inf. *lægge* (§ 155, 1). *ofrást* f., Akk. Sg., *overcattes Kjærlighed*; sammensat af *ofr* (ogsaa *of*), der i Sammensætningen betegner noget overmaade stort eller alt for stort, og *ást* f. *Kjærlighed* (§ 53 e). „*Lægge Kjærlighed paa hende*“

d. e. *fatte Kjærlighed til hende*. — *berjast slaas, kæmpe*, se Anm. til S. 2 L. 33. — of her *om*. — *látast*, Præs. Inf., refl. Form af *láta*, bruges i Betydn. *do, omkomme*. — *efni* Dat. Sg. af *efni* n. *Emne*, her *Grund* (§ 59 b). — *þeirri* Dat. Sg. Fem. af *sá* (§ 114 a). — *þeim* Dat. Sg. Mask. af samme Pron. — *gipt* Nom. Sg. Fem. af *giptr*, Perf. Part. af *gipta gjfte, bortgjfte* (§ 159, 2 sml. 157 a). — *vera gipt*, som almindelig betyder *være bleven gjft* eller *være gjft* (§ 182), betyder her *blive gjft*, som ofte *verða* og *vera* bruges om hinanden i Passivdannelsen (§ 181).

L. 16. *Nú* Adv. *nu*. — *hefi* 1 P. Sg. Præs. Ind. af *hafa* (§ 161). — *þýddan* Akk. Sg. Mask. af *þýddr*, Perf. Part. af *þýða tyde* (§ 159, 2 sml. 157 a). Se § 175, 1. — *hygg* 1 P. Sg. Præs. Ind. af *hyggja tænke*. *tro* (§ 160). — *eptir* Adv. — *ganga* Præs. Inf. *gaa* (§ 145). *ganga eptir gaa efter* d. e. *slaa ind, opfyldes*. — man her brugt for at *danne* Fut. = *vil* (§ 175, 3). — *svá sem ek hygg eptir man ganga saaledes som jeg tror* (at *det*) *vil slaa ind*. — *ráðinn* Perf. Part. af *ráða* (ovfr. S. 2 L. 20). — *úvingjarnliga* Adv. *uenskabeligt* (§ 183 b) af *vingjarnliqr venskabelig* (*vinr Ven*). — *sagði hann*. Naar *Ens Tale* anføres ligefrem, gjntages ofte i Oldnorsk *det anførende Udtryk* i forskjellig Form uden egentlig Nødvendighed (som her *sagði hann* er overflødigt efter *svarar*). — *mant* 2 P. Sg. Præs. Ind. af *munu*, atter brugt for at udtrykke en Formodning (*du forstaar vist ikke at raade Drømme*). — *drauma* Akk. Pl. af *draum*. — *kunna* Præs. Inf. *kunne* (§ 167).

L. 20. at her *tíl*. — *raun* Dat. Sg. af *raun* f. *Prove, Erfaring* (§ 53 c). — *um* her Adv. *om*, visende hen til den følgende afhængige Sætning. — *komast* Præs. Inf. af den refl. Form af *koma, komme sig, vinde frem, naa*. — *hversu* Adv. *hvorledes*. — *gengr* 3 P. Sg. Impf. Ind. af *ganga* (Anm. til L. 17). *Du vil nok komme til Erfaring*

om, hvordan det slaar ind d. e. Tiden vil nok vise dig, om jeg har tydet rigtigt. — lagði 3 P. Sg. Impf. Ind. af leggja (L. 13). — fæð Akk. Sg. af fæð f. (§ 53 c), afledet af Adj. fær (S. 1 L. 14), der i forskjellige Forbindelser bruges for at betegne *uventligt Forhold, Utilfredshed*. Saaledes var fått med þeim egentl. *der var lidet mellem dem* d. e. *de gav sig lidet af med hinanden, skyede hinanden; der var Uvenskab mellem dem*. Derefter maa Subst. fæð forklæres; lagði fæð á austmannin *lagde Uvenskab paa Ostmanden, begyndte at vise sig tilbageholden mod ham*. — fór 3 P. Sg. Impf. Ind. af fara (S. 2 L. 8). — á brott bort = í brott (L. 3). — sögunni Dat. Sg. med best. Art. af saga (S. 1 L. 14). er hann ór sögunni *han er ude af Sagaen* d. e. *vil ikke siden blive omtalt i Sagaen*.

L. 25. út bera bæra *ud, udsætte*. At Börn, som Foreldrene eller Forsörgerne enten ikke troede at kunne opføde for Fattigdom, eller, som i dette Tilfælde, ikke vilde opføde, udsattes, var i Hedendommen almindeligt baade i Norge og paa Island, endskjønt det, som ogsaa her udtrykkeligt siges, af de fleste ansaaes som utilbørligt. Barnet blev almindelig lagt ude paa vild Mark, dog gjerne nær menneskelig Bolig, for at andre kunde finde det og tage sig af det, om de vilde (det omtales ogsaa, at man ofte stak et Stykke Flesk i Munden paa det, for at det ikke strax skulde dø af Hunger). Skikken afskaffedes i Norge ved Kristendommens Indførelse (dog tillodes det fremdeles at udsætte Vanskabninger og Misfostre); paa Island blev denne med andre hedenske Skikke fremdeles tilladt, da Kristendommen blev lovtagen i Aaret 1000, men forbødes dog faa Aar senere efter Opfordring af Kong Olav den hellige. Den Tid, hvorom Sagaen her taler, falder lidt før 1000, sandsynligvis omkring Aaret 987. — skal þat barn út bera *man skal sætte det ud eller det skal udsættes*. Hvor vi bruge *man*, sætter Oldnorsken, som ikke har noget tilsvarende Ord, oftest Verbet i 3 P. Sg. uden Subjekt. — nökkurr

nogen (§ 118, 2) her brugt som ubest. Art. (§ 115 Anm. 2).

L. 28. en stóð úmegð mjök til handa *men* (for hvem) *stor Börnemængde var forhaanden d. e. som havde mange Børn at sørge for*. Da Oldnorsk ikke har noget relativt Pronomen og erstatter det ved Partikelen er (§ 117), kan man alene af Sammenhængen slutte sig til, i hvilken Kåsus det relative Pronomen er at forstaa (saaledes her i første Sætning, til váru, i Nom., i den anden, til stóð, i Dat.). Dog sættes undertiden, især i det ældre Sprog, et personl. eller demonstr. Pron. til er i det manglende Relativs Sted (saaledes kunde her have staaet en stóð þeim úmegð til handa). — stóð Impf. Ind. af standa (§ 139). — handa Gen. Pl. af hönd (§ 63 b).

L. 33. veizt 2 P. Sg. Præs. Ind. af vita (§ 173). — brugðit Perf. Part. af bregða (§ 125).

S. 4. L. 1. kvað Impf. Ind. af kveða (böies som drepa § 129). kvað þess litla þörf nemlig vera (der ofte udelades i Oldnorsk) *sagde liden Fornödenhed være derfor d. e. sagde, at det ikke var nødvendigt, ikke var værdt*. Ved þörf staar ofte det, som er fornödent, i Gen., som her þess (Gen. Sg. Neutr. af sá). — þorgerði Dat. af Kvindenavnet þorgerðr (Anm. til S. 1 L. 2). Ved föera som ved mange andre Verber af lignende Betydning (strax nedenfor fá og taka) sættes det, som föres, i Akk., den, til hvem noget föres, i Dat. Thorgerd Egilsdatter var Thorsteins Syster, gift med den mægtige Hövding Olav Paa paa Gaarden Hjarðarholt i Laxaadalen, en af de Dale, som gaa ned til Breidelfjorden i det nordvestlige Island. (Om Olav og hans Æt handler Laxdölasaga). — bið Imp. af biðja (§ 130). — verði 3 P. Sg. Præs. Konj. af verða.

L. 7. borit Perf. Part. af bera. — þrjár Nom. Pl. Fem. af þrír (§ 103). — merkr Nom. Pl. af mörk (§ 63 b). — silfrs Artens Genitiv (Anm. til S. 1 L. 13). — með barnit; om Akk. se § 190. — en hon lét

upp fœða landseta sinn *men hun lod sin Leilending opfostre* (nemlig *det, Barnet*). — Leysingjastöðum Dat. af Leysingjastaðir Mask. Pl. (af staðr § 50 b). — fór utan se Ordsaml. under utan.

L. 16. at barnit er út borit. Oldnorsken gaar ikke blot med større Lethed end andre Sprog over fra indirekt til direkt Tale (fra at gjengive Indholdet af Ens Ord fortællende til ligefrem at anføre dem), men indblandeder ogsaa ofte i indirekte Tale Tidsformer og andre Udtryk, som egentlig kun passe i den direkte. Saaledes her Præs. er, hvor den indirekte Tale fordrer Impf., som ogsaa er brugt i de følgende Sætninger (hafði, var). — hlaupinn Perf. Part. af hlaupa (§ 149). — stolit (d. e. hafði stolit) Perf. Part. af stela (§ 131). — liðu 3 P. Pl. Impf. Ind. af líða (§ 140). „*Nu led sær Aar saaledes, at dette ikke blev opdaget*“ d. e. uden at det blev opdaget. — Thorsteins Svoger havde faaet Tilnavnet på (Paafugl) paa Grund af sit smukke Udvortes og de stadselige Klæder og Vaaben, han pleiede at bære. — vera með mestri virðingu *være med størst Anseelse* d. e. *være mest anseet*. — allra höfðingja Delens Gen. (S. 1. L. 8). — þorsteini var þar vel fagnat upersonligt Udtryk: *der blev givet Thorstein god Modtagelse der*. Da fagna forbindes med Gjenstanden i Dativ, kan man nemlig ikke i Passiv sætte denne Gjenstand som Subjekt (ikke sige: þorsteinn var þar vel fagnaðr), som vi kan sige: *Thorstein blev godt modtaget der*.

L. 24. veizlunni Dat. Sg. med best. Art. af veizla. — öndvegi. Til Oplysning om Husets Indretning hos vore Forfedre anføres her i Korthed følgende. Gaardens Stuebygning (Skaalen, Stuen eller Hallen, ogsaa kaldet Ildskaalen, naar den tillige var Folkenes Dagligværelse: skáli, stofa, höll, eldaskáli), var en lang og forholdsvis smal Bygning, som almindelig laa med Enderne mod Øst og Vest. Hovedindgangen (karldyr S. 2 L. 23) var

paa en af Enderne; indvendig var Bænke (bekkir) langs med Langsiderne og en særegen indrettet Bænk (Pallen eller Tverpallen, pallr, þverpallr) langs den kortere Væg lige imod Indgangsdøren. Bænkene var Mændenes, Pallen Kvindernes Sæde. Af Bænkene var den paa Nord-siden det fornemste (æðri bekk), den sydlige ringere (úæðri bekk). Hver af dem havde sit Høisæde (öndvegi); det fornemste paa Nordsidens Bænk var almindelig Husbondens Sæde, det andet den fornemste Gjests. Imellem Bænkene langs Midten af Hallen var Gulvet stenlagt; thi der tændtes Ildene til Skaalens Opvarmning og Oplysning; foran hver Bænk sattes ved Maaltiderne Borde, som toges bort igjen, naar man havde spist. Var Skaalen ikke alene Gjestebuds-, men ogsaa Beboelsesværelse, var bag Bænkene Folkenes Senge, tildels indrettede som egne Aflukker ved Væggen (lokhvílur). — aðra Akk. Pl. Mask. af annarr (§ 108). — bekkinum Dat. Sg. med best. Art. af bekk. — sátu 3 P. Pl. Impf. Ind. af sitja (§ 130). lízt 3 P. Sg. Impf. Ind. af den refl. Form af líta. hversu lízt þér á stúlkur þessar d. e. *hvorledes synes du om disse Gjenter?* — fegrst miklu. Ved Komp. og Sup. sættes det Ord, som skal tilkjendegive, hvormeget nogen overgaar andre eller de andre i en Egenskab, i Dat. Saaledes her miklu (Dat. Sg. Neutr. af mikill). Meningen: *det er meget, som skiller, at hun er den fagreste; hun er meget fagrere end de andre.* fegrst Nom. Sg. Fem. af fegrstr, Sup. af fagr (§ 87, a). —

L. 30. Mýramanna i Genitiv, fordi det er Apposition til den Gen., som ligger i vårt (af várr vor § 113 e). Ethvert possessivt Pronomen er jo nemlig i Meningen, om end ei i Formen, lige med en Genitiv. yfirbragð vårt Mýramanna altsaa egentlig: *vort Myremændenes Ansigt* d. e. *hun har det Ansigt, som er eget for os Myremænd.* Myremænd kaldtes Egil Skallegrimssöns Æt (S. 1 L. 1), fordi Landet omkring Ættegaarden Borg efter sin naturlige

Beskaffenhed hed Myrerne (Mýrar). — satt Nom. Sg. Neutr. af sannr (§ 77, 5).

L. 33. má 3 P. Sg. Præs. Ind. af mega (§ 165). — hversu — dóttir, egentl.: *hvorledes kan det være* (nemlig at hun er hans Datter), *men dog er din Datter* d. e. *hvorledes kan det være muligt, naar hun dog er din Datter*. — kvað hon se Anm. til S. 3 L. 19.

S. 5. L. 3. ykkir Eder, Dat. Dual. af þú (§ 111). — kann at ásaka. Ved kunna tilføies paa Oldnorsk ofte at ved den afhængige Inf., som ikke kan tillægges i det nyere Sprog. — veltr upersonligt: *det vælter did, hvor det vil være, i de fleste Ting* d. e. det gaar for det meste, som det skal og vil gaa; Mennesket kan ikke hindre, hvad Skjebnen vil. Ordsprogligt Udtryk. — þit I Nom. Dual. af þú (§ 111). —

L. 6. eðr og eða bruges ofte til Forbindelse med det foregaaende i Begyndelsen af et Spørmaal, hvor det ikke som sædvanligt kan oversættes med *eller*, men enten maa udelades i Oversættelsen eller gjengives med *men* eller noget lignende. — leiddr Perf. Part. af leiða. Lede Gjesten ud med gode Gaver d. e. give ham gode Gaver ved Afskeden, som Skik og Brug var. — öllum Dat. Pl. af allr (§ 76).

L. 13. á Hvitársíðu (síða f. Side) paa Hvitaasíden d. e. i Egnen langs Hvitaæn (falder efter at have forenet sig med flere andre Aær ud i det inderste af Borgarfjorden og danner med disse dens største Vasdrag). — annarr mestr *den næst største*; efter dette Udtryk staar ligesom efter Komp. en (*end*). annarr mestr en þorsteinn = *den største næst Thorstein*. — hélt Impf. Ind. af halda (§ 144). — Ingibjörgu Akk. af Navnet Ingibjörg (Gen. Ingibjargar efter § 53 a, men Dat. og Akk. Ingibjörgu. Saaledes böies en stor Mængde Kvindenavne). — Asbjarnar Gen. af Asbjörn (§ 62 c sml. Anm. til S. 1 L. 2). — Harðarsonar af Hördr (böies efter §

62 b). — Skeggja, Gen. af Skeggi (§ 68). Miðfjarðar-Skeggi kaldtes Manden, fordi hans Gaard laa ved Midfjorden i det nordlige Island.

L. 21. mörg Nom. Pl. Neutr. af margr (§ 76. 77, 4, Anm.). — svá er sagt frá Gunnlaugi *saa er sagt om Gunnlaug*. — ok fór allvel; som Subjekt maa underforstaaes hárit. — kominn á sik vel bruges om det, som er *i god Stand*, som er, som det skal være; her vil det da efter Sammenhængen sige: *vel voxen, af en smuk og kraftig Legemsbygning*. — öllu Dat. Sg. Neutr. af allr. — við alt *vel alt*, d. e. *i alt, altid*. — Tilnavnet ormsunga sigter formodentlig til den spidse og skarpe Form, Ormenes Tunge har. Det havde, som her sees (L. 15), allerede været baaret af en af Gunnlaugs Forfedre, som overhovedet engang brugte Tilnavne ofte paany optoges i samme Slægt.

L. 30. þeirra vinsælli *den vensalere af dem* (Delens Gen.), *vensalere end Gunnlaug*. Om Formen af Komp. vinsælli se § 87 a. 90. — fararefna Gen. Pl. af fararefni. Ved biðja sættes den, man beder om noget, i Akk., det man beder om, i Gen. — tók því seinliga *optog det* (Gunnlaugs Begjering) *sent* d. e. saaledes at det kunde sees, at han sent (nödigt) vilde gaa ind paa det. — góðan (Akk. Sg. Mask. af góðr) d. e. god at have at gjöre med, at forliges med. — er hann þóttist o. s. v. *eftersom han tyktes sig*. — trautt Neutr. Sg. af Adj. trauðr, brugt som Adv. = *knap, neppe*.

S. 6 L. 1. allitlu Dat. Sg. Neutr. (af allitill. síðar Komp. af Adv. síð (§ 184, b). allitlu síðar *en kort Tid efter*; se om Dativens Brug her Anm. til S. 4 L. 29. — gékk Impf. Ind. af ganga. — útibúr, ogsaa blot kaldet búr, svarede i Brug og almindelig vel ogsaa i Bygningsmaade til det nu i Norge brugelige Stabur, og stod almindelig, ligesom dette, adskilt fra Gaardens andre Huse (hvoraf ogsaa Navnet útibúr). — opit Neutr. Sg. af opinn. — þar lénur með; með (her Adv.) er efter Meningen at

forbinde med þar: *dermed, derhos, desuden* (lignende Forbindelse strax nedenfor þar — at). — fjögur Neutr. Pl. af fjórir *fire* (§ 104). — var þar Gunnlaugr *der var Gunnlaug* istedetfor *det var G.* — sekkana Akk. Pl. med best. Art. af sekkr. — lagit Perf. Part. af leggja, Sidesform af lagt (§ 98 b). — segir hann se Anm. til S. 3 L. 19.

L. 7. skyldu 3 P. Pl. Impf. Ind. af skulu (§ 169). — kipti 3 P. Sg. Impf. Ind. af kippa. Ved de Verber, som betyde at sætte i Bevægelse, tillægges det, som bevæges, i Regelen i Dat.; saaledes her *vörusekkunum* (Dat. Pl. med best. Art.) til kipti. — bauð Impf. Ind. af bjóða. — þiggr Præs. Ind. af þiggja. — *hversu farit hafði með þeim feðgum hvorledes det var gaaet med* (d. e. mellem) *ham og hans Fader.* — þeim stundum. Dat. bruges oftere for at betegne Tiden, i hvilken noget sker. — þau misseri. Den Tidsbestemmelse, som tilkjendegiver, hvor længe noget varer, sættes i Akk. — nam Impf. Ind. af nema. — at þorsteini *af, hos Th.* — *virðist* Impf. Ind., her brugt upersonligt. Meningen: *alle Folk der havde stor Agtelse for ham.* Ved passive Verber kan det, som i den aktive Form vilde have været Subjekt, tilføies i Dat., som her *öllum mönnum* (altsaa egentlig: *der næredes stor Agtelse for ham af alle Mænd*).

L. 16. skemtu 3 P. Pl. Impf. Ind. af skemta. sk. sér at tafla *morede sig med Bretspil.* — þau Helga ok Gunnlaugr se Anm. til S. 1 L. 13 og S. 2 L. 11. — hvárt Neutr., fordi Udtrykket omfatter Personer af begge Kjøen (Anm. til S. 1 L. 13). — þeirra *af dem* (Delens Gen.). — annars Neutr. af samme Grund som hvárt. — lagði hvárt — *bráðliga d. e. de fattede snart Kjærlighed til hinanden.* — bar á upersonligt, raunir Objekt derfor; egentlig: *som det bar Prøver paa, som der kom Prøver paa siden d. e. som siden viste sig.* — hafi 3 P. Sg. Præs. Konj. af hafa. — mátti 3 P. Sg.

Impf. Ind. af mega. — *alla hel d. e. ganske* (Apposition til hana).

L. 25. einn er sá hlutr, er *en er den Ting, som d. e. der er en Ting, som.* — kent Perf. Part. Neutr. af kenna. — þat er litit mál *det er en liden Sag d. e. en let Sag.* — atferli *Adfærden d. e. de Ordlag,* man efter islandsk Lov skulde bruge, naar man festede sig en Kvinde hos hendes Fader eller Formynder. — hvárt mér hafi skilizt, upersonligt passivt Udtryk med det, som efter Meningen er Subjekt, i Dat. (Anm. til L. 15). Man oversætter i aktiv Form: *om jeg har forstaaet det.* — þreifaði í hönd hánnum *vilde gribe ham i Haanden.* — veit (Imp. af veita) mér nú þetta *tilstaa mig nu dette, gjør mig nu denne Villighed.* — þessu skulu engi undirmál fylgja *ingen Underfundighed skal følge dette d. e. denne Spøg skal ikke bruges i svigagtig Hensigt (skal ikke kunne tages som Alvor).* — nefndi sér vátta (Akk. Pl. af váttr) *nævnte sig Vølner d. e. tog Vidner paa Festemaalet.*

S. 7 L. 1. mætti 3 P. Sg. Impf. Konj. af mega. — nýta *nytte d. e. være tilstrækkeligt, gyldigt efter Loven.* — Med god orð betegnes det Embede at være Gode (gødi). Saa kaldtes Heredshövdingerne paa Island, som paa en Gang var Heredets verdslige Formænd og Heredstemplets Forstandere, altsaa forenede verdslig og geistlig Virksomhed. Alle Landets Gøder i Forening tilligemed den af dem valgte Lovsigemand (lögsögumaðr) styrede Forhandlingerne paa Landets almindelige Thing, Althinget (alþingi); Gøderne med endel af dem selv opnævnte Mænd dannede Lagretten (lögrétta), som afgjorde alle Sager paa Thinget. — suðr þar um nésin *rundt omkring paa Nessene der syd;* herved menes vel Nessene i den sydligste Del af Faxefjorden, hvor Mosfell ligger.

L. 7. Geirný böies som Ingibjörg (S. 5 L. 18), dog saaledes, at der i de andre Kasus kommer et j frem foran Endelsen (sml. § 55, a); Gen. Geirnýjar; Dat. og

Akk. Geirnýju. — er nam suðr Grindavík *som tog Grindevik syðpaa* ∅: som tog Land til Beboelse og Eien- dom der. Grindevik ligger paa Sydsiden af den Halvö, som i Syd lukker for Faxefjorden, altsaa paa Islands Syd- kyst og længere syd end de för omtalte Steder. Molde- Gnuþ var altsaa en af Landnamsmændene, Islands første Bebyggere, saa kaldte, fordi de ved Ankomsten tog Land (námu land) d. e. tilegnede sig med visse Ceremo- nier som Eiendom saameget af det herreløse Land, som de vilde. — synir Nom. Pl. af sonr. — Þórarinn böies som himinn § 46. —

L. 9. fyrir þeim *foran dem* d. e. den første af dem. — hvívetna Dat. af hvatvetna (§ 118, 7) *hvadsomhelst, alt.* — gott § 77, 2. — landa Gen. Pl. styret af á milli: *imellem Landene, landimellem*, nemlig i Handelsfærd. Kjöbmandsidræt, som i den Tid nødvendig var forbunden med lange Söreiser, ansaaes som en hæderlig Beskjæftigelse endog för de fornemste Mænds Sønner; man betragtede den som en nyttig Skole för Livet, og enhver Hövding havde da ogsaa gjerne i sin Ungdom befattet sig mere eller mindre med Handelsreiser.

L. 13. Ölfus kaldtes Heredet paa Vestsiden af Ölvusaaen, som fra den sydlige Ende af Ölvusvandet (ved hvis Nordende Althinget holdtes, hvorfor det ogsaa kaldtes Thingvoldvandet, þingvallavatn) löber ud i Havet paa Islands Sydkyst. — Hjalla Dat. af Nom. Hjalli (§ 67). Skafe Thoroddsön var Lovsigemand paa Island fra 1004 til 1030. — Rannveig Gen. Rannveigar Dat. og Akk. Rannveigu (Anm. til S. 5 L. 18). — var þar vinátta mikil með frændsemi; þar *der* d. e. mellem Skafe og Anundssömmene. *Der var stort Venskab med* (foruden, ved Siden af) *Frændskabet* d. e. de vare ikke blot Frænder, men ogsaa meget gode Venner. — Rauðamelr (den røde Mæl) laa noget i Nord för Borgarfjorden. Navnene paa Thorfinns fire övrige Sønner synes at være udfaldne her i

Sagaens Text; de nævnes alle syv i Landnamsbogen. — mestir menn *de største* d. e. *de nægtigste, mest anseede Mænd*. — út þangat *der ude, ude paa den Kant*, egentl. *did ud*.

L. 22. urðu 3 P. Pl. Impf. Ind. af verða. — bezt Neutr. Pl. „*Som bedst har hændt her paa Island*“ d. e. de bedste, som har hændt. Kristendommen blev, som alt sagt, lovtagen paa Althinget i Sommeren 1000. — er áðr var frá sagt *som der før blev fortalt om*. — ýmist — Gilsbakka *snart paa Borg hos Thorstein, snart hos sin Fader Illuge paa Gilsbakke*. — sex vetr se Anm. til S. 6 L. 14. — átján vetra Anm. til S. 1 L. 10. — samdist upersonligt: *der blev da et meget fredeligere, bedre Forhold mellem ham og hans Fader* (sml. S. 6 L. 13).

L. 29. þar d. e. hos Illuge. — Vatnsdalen er en af de Dale, som gaa ned til den store Hunafjord paa Islands Nordkyst (bekjendt af den Saga, som haves om Dalens Landnamsmand, Ingemund den gamle fra Romsdalen, og hans Efterkommere, Vatnsdölasaga). — riðu neml. þeir. — höfðu 3 P. Pl. Impf. Ind. af hafa. — gistu Impf. Ind. af gista. — Grímstungum Dat. Pl. af Grímstungur Pl. (§ 70). — ok var þá sveittr mjök neml. hestrinn. — féngu 3 P. Pl. Impf. Ind. af fá (*da de fik den tilbage*).

S. 8 L. 1. laust Impf. Ind. af ljósta. — vildi eigi svá búit hafa d. e. vilde ikke have det saaledes, vilde ikke lade det gaa hen uden Erstatning. Smalemanden har uden Tvivl været Bondens Træl, og efter Loven tilkom de Böder, som skulde svares for Fornærmelse mod en Træl, hans Herre, ligesom Herren havde at udrede de Böder, som Trælen forbrød ved Fornærmelse mod andre. — bóta Gen. Pl., styret af beiddi. — bónda Dat. Sg. — Indholdet af Gunnlaugs Vise er en Opfordring til nøie at betænke det gjorte Tilbud og en Advarsel om, at han vil angre det, om han forkaster det.

L. 10. í annat sinn *anden Gang, atter.* — samit § 98 b. — ór því sem var *ud af det, som var* (för) d. e. mod hvad för var Tilfældet. — keypti Impf. Ind. af *kaupa.* — uppi stóð *stod oppe* d. e. var trukket paa Land, som vore Forfedre altid gjorde med Skibene, naar de ikke vilde bruge dem paa længere Tid. — fluttr Perf. Part. af flytja. Man ser, at ogsaa Gunnlaug skal gjøre sin Udenlandsreise som Kjöbmand. — bjuggu 3 P. Pl. Impf. Ind. af *búa.* — þótti neml. *hánur.*

L. 21. Langavatnsdal gaar ned til Borgarfjorden lidt vestenfor Borg og gjennemstrømmes af Langaaen. — selja Gen. Pl. af sel. — á þorgilsstöðum Nom. þorgilsstaðir, sml. Anm. til S. 2 L. 6. — fjögur Neutr. Pl. af fjórir (§ 104). — lítt sammentrukken Form af lítit, Neutr. af lítill. — hrossa Gen. Pl., styret af þurfa. — er hann ætlaði af landi *saasom (naar) han agtede sig fra Landet* (d. e. udenlands). — þann Akk. Sg. Mask. af *sá.*

L. 30. eigi vil ek þessi, heldr en hin (þessi og hin Neutr. Pl., neml. hross) *ei vil jeg have disse hellere end* (d. e. ligesaa lidet som) *hine* (de, du för viste mig). — eðr hví sml. Anm. til S. 5 L. 6. — býðr Præs. Ind. af bjóða. — eigi man svá skjótt ráðast: (det) *vil ikke blive afgjort saa hastigt* d. e. det er en Sag, som ikke kan afgjores i saadan Hast. — hverju Dat. Sg. Neutr. af hverr (§ 116, 2).

S. 9 L. 4. ertu Sammensætning af ert þú (§ 111 Anm.). — lætr 2 P. Sg. Præs. Ind. af láta. — skylir 2 P. Sg. Præs. Konj. af skulu. — er þat ekki jafnræði með ykkur Helgu *det er ikke lige Parti mellem dig og Helga* (hun er for god til dig). Om Udtrykket ykkur Helgu se Anm. til S. 1 L. 13 (þau þorsteinn). — álitit Perf. Part. af álita. — hvar til ætlar þú osv. *hvorhen tænker du (gaar din Tanke) med Hensyn til din Dat-*

ters Giftermaal d. e. hvorledes tænker du at bortgifte hende. — *gipta* neml. hana. *syni* Dat. Sg. af *sonr*.

L. 9. *meira háttar* (Gen. Sg.) vel egentlig: *af større Slags* d. e. aneligere og magtigere. Gen. af et Subst. med tillagt Adj. forbindes undertiden med et Subst. ved Hjælp af Verbet *vera* eller umiddelbart uden Verbum som Beskrivelse af dets Egenskab, Beskaffenhed, Art osv. (beskrivende Genitiv). — *fer* Præs. Ind. af *fara*. *fara í mannjöfnuð* d. e. indlade sig paa Mandjævning. — *værir* (2 P. Sg. Impl. Konj. af *vera*) þú slíkr maðr er betingende Sætning: *hvis du var slig Mand*. — þá mundi þér eigi frá vísat (nemlig verða) *du vilde du ei blive afvist*. — *mart* er hér gott mannval *her er meget* (og) *godt Mandevaly* d. e. her er mange gode Mænd at vælge mellem.

L. 14. á er her Præs. Ind. af *eiga*. — ok alla (neml. á hann) vel *mannaða*; vi udtrykke dette som Apposition til *sonu*: *alle dygtige Mænd*. — *hvárgi* (§ 118, 6) þeirra, Önundar né þorfinns; de sidste Ord er Apposition til þeirra. Udtrykket er mindre nøiagtigt, end naar vi sige: *ingen af dem, hverken Anund eller Thorjinn*. Den negtende Forbindelsespartikel né hører egentlig kun hjemme i en Form af Udtrykket som den sidst anførte. Forresten maa her ganske vist noget være udfaldet i Sagens Text; som det nu staar, er nemlig Önund slet ikke forud omtalt af Thorstein.

L. 16. þvíat þik skortir sýnt við hann *thi* (endog) *dig mangler öiensynligt* (meget) *mod ham* d. e. *thi* endog du staar öiensynlig tilbage for ham. — *hvat hefir þú í móti því*, er *hvad har du* (at nævne som udført af dig) *mod det, at*. — þórsnes-þing, en Tid Fjerdingsting for hele Islands Vestfjering, holdtes paa Thorsnes, paa Nordsiden af den Halvö, som midt paa Islands Vestkyst skiller Faxefjorden fra Breidefjorden, og var først sat af Landnamsmanden Thorolv Mostrarskegg, fra Öen Moster i

Söndhordeland, som helligede Næsset til Thor og kaldte det Thorsnes. Om Thorgrim Godes og hans Frænders, de saakaldte Kjalleklingers, Strid med Illuge svarte fortælles udførligt i Eyrbyggja-Saga. (Stridens Gjenstand var Illuges Hustru Ingebjörgs Medgift).

L. 19. einn her *alene*. hafði = *jik, gik af med*. — þat er við lá (Impf. Ind. af liggja) *det, som laa ved* (Sagen) d. e. det, som Sagen dreiede sig om, som der stredes om. — stökta Impf. Ind. af stökkva. — heldr mikilræði d. e. en nok saa drabelig Gjerning. Thorsteins Tvist med sin Nabo Steinar, som tilsidst afgjordes til Thorsteins Fordel ved Bistand af hans Fader Egil Skallegrimsön, fortælles i Egils Saga. — nauztu d. e. nauzt þú. nauzt 2 P. Sg. Impf. Ind. af njóta. *Du nöd* (godt af) *din Fader Egil i det* d. e. det var din Fader Egil, som hjalp dig til Seir i den Sag. — fáam Dat. Pl. af Adj. fár.

L. 23. hafðu d. e. haf þú (haf Imp. af hafa). — kúgan her moralsk Tvang, *Trusler, Skræmsler*. — þá uppi við fjöllin; þá er Akk. Pl. Mask. af sá, fjöllin Akk. Pl. med bestemt Art. af fjall. — þat kemr þér fyrir ekki d. e. *det nytter dig ikke det mindste*. Meningen af det hele er: *du kan spare dine Trusler til dem deroppe ved Fjeldene; her ude paa Myrerne bryde vi os ikke om dem*. Man erindre her, hvad för er omtalt, at Gilsbakke, Gunnlaugs Fedrenegaard, laa paa Fjeldsiden ved Hvitaæn i en af de fra Borgarfjorden opgaaende Dale, Borg derimod paa Myrerne ved selve Fjordens Bred.

L. 28. þar sem tilkjendegiver her Grunden: *eftersom, thi*. — skulir Præs. Konj. af skulu. — slíkt er ekki við skaplyndi þorsteins *sligt passer ikke med, er ikke efter Thorsteins Sind*. — alt eins se Ordsaml. under einn. — líkar upersonligt: *det behager mig ikke, jeg bliver ikke tilfreds*. — utan se Ordsaml. — Udtrykket með tólfta mann betyder *selv tolvte* eller *med elleve Mænd* (derimod betegner með tólf menn, at der er tolv med foruden

En selv). — göngum 1 P. Pl. Imp. af ganga: *lad os gaa*; ligesaa tölum af tala.

S. 10 L. 2. frændi bruges i Oldn. ogsaa om saa nært Slægtskab som det mellem Fader og Søn eller mellem Söskende. — vakit Perf. Part. af vekja (§ 98 b). — hvern stað eiga skal málit d. e. *hvilken Afgjørelse Sagen skal faa* (egentlig vel: hvor den skal standse, hvad der skal blive Enden paa den). — skal spara upersonligt Udtryk (sml. Anm. til S. 3 L. 25.), som bedst oversættes med Passiv: *skal ei spares*. — til spara *spare dertil*, nemlig for at faa dit Samtykke. — staðfestu d. e. en fast Stilling for Gunnlaug, Gaard og Bo. manna forráð *Hövdingskab over Mænd*; Illuge mener vel, at han vil skaffe Gunnlaug et Godord (Godordene kunde sælges). — ef þá er nær en áðr *hvis det da er nærmere end før* d. e. hvis det kan hjælpe noget til at stemme dig gunstigere for vort Önske.

L. 7. þat eitt finn ek Gunnlaugi *det ene finder jeg* (at udsætte paa) *Gunnlaug*. — þá munda ek lítt seinka *da vilde jeg lidet forsinke* (Sagen) d. e. da vilde jeg ikke betænke mig længe paa at sige Ja (sml. Anm. til S. 5 L. 33). — okkr os (to) Dat. Dual. af 1 Pers. personlige Pron. (§ 111). þetta — vinslitum d. e. *dette vil komme til at gjöre en Ende paa Venskabet mellem os*. — okkr feðgum mig og min Søn (sml. þeim feðgum S. 6 L. 13). — þín orð Akk. Pl. Neutr. — okkra Akk. Sg. Fem. af okkarr (§ 113 b).

L. 12. heitkona, en eigi festarkona d. e. Thorstein vilde blot love hende til Gunnlaug, men ikke lovformeligt feste hende til ham (sml. S. 6 L. 24 og følgende). — þrjá vetr Akk. Pl., *i tre Aar* sml. Anm. til S. 6 L. 14. — skal lauss allra mála; til lauss maa underforstaaes vera: *skal være løst fra alle mine Ord* (Forpligtelser). allra mála Gen. Pl. styret af lauss, som overhovedet mange Adjektiver, ved hvilke der behöves en

Angivelse af, med Hensyn hvortil Egenskaben finder Sted, styre dette i Gen.

L. 15. ei svá d. e. *ikke til den Tid*. — virðist mér eigi d. e. *ikke behager mig*. — við þetta með dette, með denne *Aftale*. — er þeim gaf byr; gaf (Impf. Ind. af gefa) upers. med byr som Objekt; egentlig *da det gav dem*. Bör d. e. da de fik Bör. -- skipi sínu Dat. Sg. *med sit Skib*. — norðr við Noreg *nordlig ved Norge* d. e. til det nordlige Norge. — Þrándheimr (hvoraf Þrándheimi er Dat.) brugtes i Fortiden alene om Landskabet omkring Throndhjem; Byen selv hed Niðaróss efter sin Beliggenhed ved Elven Nids Os og begyndte først i det 15de Aarhundrede at kaldes med sit nu brugelige Navn. — lágu 3 P. Pl. Impf. Ind. af liggja.

L. 20. Jarlerne Erik og Svein Haakonssønner raadede for Norge i Aarene 1000 til 1015, fra Olav Tryggvesöns Fald til Olav den helliges Hjemkomst til Norge. — Hlöðum Dat. af Hladir Pl. Fem., Navnet paa det bekjendte gamle Jarlesæde tæt ved Nidaros, efter hvilket Eriks og Sveins Æt hed Ladejarlernes. — Mærk, at ríkr i det oldnorske Sprogs bedre Tid aldrig brugtes i Betydn. *rig* (auðigr), men altid *mægtig*. — Skule Thorsteinssön var Sön af Thorstein paa Borg og Helgas Broder sml. S. 1 L. 14. Skule havde været med paa Erik Jarls Skib i Svolderslaget og der udmærket sig i Kampen. — vel metinn *godt skattet, høit agtet*. — hirðmaðr *Hirdmand*; saa kaldtes den fornemste Klasse af de Mænd, som udgjorde Fyrstens Hird, hans Hof- og Tjenestefolk. Hirdmændene var stadig om ham, spiste ved hans Bord og holdt skiftevis Vagt for ham.

L. 26. grám Dat. Sg. Mask. af Adj. grár, sammentrukket af gráum (§ 32). — kyrtli Dat. Sg. af kyrtill. — leista brækr eller leista brækr kaldtes et Slags Buxer, som gik i et med Strømperne. — fæti Dat. Sg. af fótr. — ór upp *op af* (den, Svullen). — fyrir jarlinn *frem for Jarlen*. — hann ok þeir Auðun egentlig overflödigt

Udtryk, da allerede þeir Auðun betegner *han og Audun* (sml. Anm. til S. 1 L. 13). Er vel sat saaledes for særskilt at udhæve Gunnlaug og kan altsaa oversættes: *han og Audun med ham*. — kvöddu 3 P. Pl. Impf. Ind. af kveðja.

L. 30. spyrr 3 P. Sg. Præs. Ind. af spyrja; tíðinda Gen. Pl. styret deraf (*spörger om Tidender*). — hvat manna egentlig: *hvat af Mænd* (Artens Gen., sml. Anm. til S. 1 L. 13) d. e. hvad for Mand, hvad Slags Mand. — takit 2 P. Pl. Impf. af taka. — hins bezta; Sup. betegner her ikke den høieste Grad, men kun en meget høi Grad, sml. Anm. til S. 1 L. 8.

S. 11. L. 1. hvat er fœti þínum *hvat er din Fod* (til Skade) d. e. hvad feiler din Fod. — er á er paa, neml. Foden. — ei skal haltr ganga upersonligt: *ei skal* (man) *gaa* sml. Anm. til S. 3 L. 25. — fœtr Nom. Pl. af fótr. — væri vel, at *det vilde være godt, at* (om) o. s. v. freistaðim 1 P. Pl. Impf. Konj. af freista. — leit (Impf. Ind. af líta) við hánum *saa hen til ham*. — trúit hánum vart *tror ham varligt* d. e. varer Eder for at tro ham.

L. 9. lát vera kyrt *lad være roligt, hold dig i Ro* em 1 P. Sg. Præs. Ind. af vera. — þat læt ek um mælt neml. vera: *det lader jeg være sagt derom, det spaar jeg*. — annarra átján neml. vetra: *at du ei bliver andre atten Aar* d. e. at du ikke lever atten Aar til. — ok heldr lágt *men temmelig sagte*. — engra (af engi) forbœna Gen. Pl. styret af bið (2 P. Sg. Imp. af biðja).

L. 17. bæðir 2 P. Sg. Impf. Konj. af biðja. — Hverra Gen. Pl. af hverr, neml. bæna. — þvilíkan dauðdaga sem Hákon jari. Jarlen Haakon Sigurds-son, Eriks Fader, blev som bekjendt dræbt af Trælen Kark i sit Skjulested under Svinestien paa Rimol. — setti upersonligt: *det satte* (gjorde) *Jarlen rød som Blod* d. e. Jarlen blev rød som Blod. — fari 3 P. Sg. Præs. Konj. af fara: *lad ham fare* (Konj., som ofte, brugt til at udtrykke en

Opmuntring eller Opfordring til at gjøre noget). — *sem skjótast som hurtigst, saa hurtigt som muligt.* — *verði hann á brottu lad ham blive borte, komme afsted.*

L. 26. þorkatli Dat. af þorkell (der egentlig heder þorketill og af denne Form har beholdt Dativen, böiet efter § 46). — þeir Gunnlaugr d. e. Gunnlaug og de Folk, som med ham var paa Skibet. — *kvámu* 3 P. Pl. Impf. Ind. af koma. — Lundúnabryggjur d. e. Bryggerne ved London, som alt den Tid var Englands Hovedstad. — *réðu til hlunns skipi sínu* d. e. trak sit Skib op paa Land, hvortil brugtes hlunnar, Rullestokke, for at faa Skibet lettere op.

L. 31. Aðalráðr Jatgeirssön; Navnet er, som vore Forfedre pleiede at gjøre med fremmede Navne, omset i oldnorsk Form; det er Kong Aedhelred (Ethelred), Kong Eadgars Sön, som regjerede i England fra 978 og døde Aar 1016, efterat være overvunden af den danske Konge Knut den mægtige (den store). — Lundúnaborg; paa Oldnorsk kaldes jævnlig fremmede Stæder Borge, borgir, og nævnes, som her, med Tillægget -borg (saaledes ogsaa Rómaborg, Rom; Parísarborg, Paris o. fl.). — Den i Parenthes følgende Bemærkning om, at Sproget i England, Norge og Danmark var et og det samme, er sandsynligvis en senere Tilsætning, som ikke har staaet i Sagaens oprindelige Text; den er heller ikke rigtig; thi i England taltes dengang det angelsaxiske eller gammelen-gelske Sprog, som vel var meget nær beslægtet med Gammel-Norsk og Gammel-Dansk, men dog saavidt forskjelligt, at den Tids Engelskmænd ialfald ikke uden længere Tids Övelse kunde forstaa en Nordmand eller Dansk. Men, siden Danskerne og Nordmændene i Slutningen af det 8de Aarhundrede havde begyndt at feide paa England og efterhaanden havde indtaget store Stykker af Landet og bosat sig der, er det vistnok rimeligt, at mange Engelskmænd og saaledes ogsaa Kong Aedhelred kunde have lært de nordiske

Folks Sprog og forstaa dem. — Vilhjálmr bastardr, den bekjendte Hertug Vilhelm af Nordmandie, almindelig kaldet Erobreren, som i 1066 erobrede England og gjorde Nordmannerne til det herskende Folk der. Dermed blev ogsaa det herskende Sprog det af Nordmannerne talte franske (af vore Forfedre kaldet det vælske, Valska), af hvis Blanding med det angelsaxiske det nuværende engelske Sprog senere fremkom. — gékk d. e. *var gjængs, var det almindelige, herskende Sprog.*

S. 12 L. 1. er *eftersom*. hann neml. Vilhelm. — þaðan d. e. fra det vælske Land, fra Frankrige (Valland). — hvaðan af löndum d. e. *fra hvilket Land*. sem var som (det) var, som sandt var. — en því hefi ek osv. pludselig Overgang til ligefrem Anførelse af Gunnlaugs Ord (Anm. til S. 4 L. 16). — sótt Perf. Part. af sökja. sótt á yðvarn fund sögt til Eders Møde d. e. sögt Eder. — ort Perf. Part. af yrkja. — stefit Stevet d. e. et Omkvæd, som gjentoges uforandret med visse Mellemrum i Kvædet. Et Kvæde med saadant Stev og af nogenlunde Længde kaldtes en Draapa (drápa) og var det gjæveste af de forskjellige Slags af Skaldekvæder, som brugtes; en Draapa maatte til, naar det var en Konge, Skalden vilde hædre. Kvad han til Ære for en Mand af ringere Værdighed, f. Ex. en Jarl, saa var det nok med en Flokk (flokkur) d. e. et kortere Digt uden Stev.

L. 12. í skaut niðr líge ned paa Skjødet. — gerði hann hirðmann sinn *gjorde ham til sin Hirdmand*. Ved Verber, der betyde at gjøre En til Noget, sættes baade denne og det, hvortil han gjøres, i Akk. — þrim Dat. Pl. af þrír (§ 103). — er fyrir þeim var som var for dem d. e. som var Formand for dem, den fornemste af dem. — sel 2 P. Sg. Imp. af selja. — mun þat ráðligt neml. vera. — at nefndum degi til en nævnt

Dag, til en bestemt Tid. — skal á þat hættu upers.: *skal man istedetfor skal jeg vove paa det.*

L. 21. fann Impf. Ind. af finna. — nú hefir litt til tekizt *nu er det gaaet lidet heldigt* d. e. nu var du uheldig, handlede uforsigtigt. — eig ekki við hann *hav intet* (at gjöre) *med ham.* — illa er oss (Dat.) farit *ilde er det da beventt med os, vi er ilde farne.* — hirðmönnum yðrum Apposition til oss. — ganga upp á betyder *velte sig ind paa, overfulde.* Gunnlaug skylder altsaa med sin sædvanlige Fremfusenhed Kongen for, at han bruger sine Hirdmænd til at forurette Mænd, som intet ondt har gjort. — slíka *slige* (Mænd), nemlig som denne Thororm. — sitja yfir váru (Dat. Sg. Neutr.) *sidde over vort* d. e. rolig tilegne sig vor Eiendom.

Meningen af Gunnlaugs Vise: *Det er lidet raadeligt for dig at forholde mig de Penge, du ved Kneb har faaet fra mig; du maa vide, at jeg kaldes Ormstunga og at jeg ikke har faaet det Navn for intet.*

L. 34. bjóða þér lög *byde dig Lov* d. e. lovlig Afgjorelse (som Tvekamp dengang var). gjalt og gakk 2 P. Sg. Imp. af gjalda og ganga. (§ 121 b). Istedetfor Imp. skulde man ellers her efter at vente Konj. at þú gjaldir eðr gangir; men ogsaa her er i afhængigt Udtryk indblandet Former, som höre hjemme i den direkte Tale (sml. Anm. til S. 4 L. 16). — Navnet hólmganga paa Tvekampen (ganga á hólmgaa paa *Holm*) kommer deraf, at man ialfald i de ældste Tider valgte en Holm til at holde den paa, for at have en naturlig begrænset Kampplads. Da Hólmgang i den hedenske Tid var lovgyldigt Middel til at afgjøre, hvem der havde Ret i en Tvist, var der meget nøiagtige Regler for Maaden, hvorpaa den skulde holdes: den udfordrede skulde hugge først; man maatte almindelig kun bruge Sværd af en vis Længde; ingen kunde, uden at tilstaa sig overvunden, vige mere end et vist Antal Skridt tilbage o. s. v.

S. 13 L. 1. hló Impf. Ind. af hlæja. — til þess hefir engi orðit til *det er ingen blevet* d. e. har ingen budt sig frem, har ingen vovet sig. — fyrri Adj., hvor vi bruge Adv. *för.* — skarðr hlutr egentl. *en Del, hvori der er gjort et Skaar*; bera skarðan hlut fyrir einhverjum d. e. komme saaledes fra det i Strid med En, at man lider Skade; komme ilde fra det med En. — sagði konungi svá búit *sagde Kongen denne Sagerens Stilling* (Ordsaml. under búia) d. e. fortalte Kongen, hvad der var skeet. — nú er komit í allúvænt efni upersonligt: *nu er det kommet i en meget uheldig Stilling, nu er du ilde faren.* — deyfva vápn d. e. gjöre, at Vaaben ikke bide paa En, gjöre sig usaarlig, en Evne, som almindelig Berserkerne troedes at have.

L. 6. minum ráðum *efter mine Raad.* Dativ betegner ofte Maaden, hvorpaa noget sker. — annat nemlig sverð. — til hólms d. e. til Holmgangen. — búinir Nom. Pl. Mask. af búinn (§ 98 a). — sýnir hánnum neml. sverðit; ligesaa maa sverðinu underforstaaes til bregðr (*bregða styrer Gjenstanden i Dativ sml. Anm. til S. 6 L. 9.*) — konungsnaut. nautr. sammensat med Gen. af et Personsnavn, betegner en Gave af denne Person, noget, som han før har eiet (af *hjóta nyde, bruge*). Her konungsnautr = det af Kongen skjenkede Sverd. — dregr Præs. Ind. af draga. dr. á hönd sér neml. lykkjuna. — hræðumst § 178. — hjó Impf. Ind. af höggva. — ok af hánnum o. s. v. *hug næsten hele Skjoldet fra ham* d. e. hug hans Skjold næsten ganske i Stykker.

L. 16. stóð hlífarlauss fyrir d. e. for Hugget. — hit sama vápn ok hann sýndi *det samme Vaaben som han viste frem.* Efter hinn sami kan som udtrykkes baade ved ok og sem. — Thororm synes at have været en af de i Hedendommens Tid ofte omtalte Holmgangsmænd af Profession, som drog omkring fra Sted til Sted for at yppe Strid med Folk og udfordre dem til Holmgang.

Saa almindelig frygtede, som disse Folk var, lykkedes det dem som oftest derved at tiltrodse sig, hvad de vilde; fandtes der engang imellem nogen, som havde Mod til at modtage Udfordringen, vandt gjerne Holmgangsmanden ved sin Øvelse i den Slags Strid Seir, og efter Holmgangsloven tilfaldt da alt den faldnes Gods ham. Det Slags Folk var paa den Tid en sand Landeplage, og det var derfor naturligt, at den, som nedlagde en saadan Holmgangsmand, som her Gunnlaug, vandt stor Ære og almindelig Tak.

L. 20. er skip géngu milli landa d. e. da Skibsfarten begyndte at aabnes. — at sigla nökkut d. e. til at gjöre nogle Söreiser. — hvät hann vildi þá d. e. om hans Mening dermed. — I Visen siger Gunnlaug, at han har lovet at gjeste tre Konger og to Jarler, og lover at komme tilbage til den Tid, som Kongen vil sætte ham. — at öðru hausti til anden Host d. e. til næste Höst. — Dyflinn (Fem.) Dublin paa Irlands Østside, dengang Hovedstad i et af norske Vikinger omkring 850 oprettet Rige, som omfattede en stor Del af Irland og som stod i over 300 Aar. I dette Rige var paa Gunnlaugs Tid Sigtrygg Silkeskjeg Konge, som hans Fader Olav Kvaran havde været för ham; hans Moder Kormlad var en indföd irsk Kongedatter.

S. 14. L. 18. vili þér for vilit þér (*vil I*). Naar det pers. Pron. følger umiddelbart efter Verbets Former i 1 og 2 P. Pl., udelades ofte -m og -t af Verbets Endelse (saaledes altsaa ogsaa vilju vér for viljum vér). — knörr kaldtes et eget Slags Skib, som var bygget til Handelsfart, bredt og dybt for at kunne rumme ret meget.

L. 27. hann var vel til islenskra manna var vel mod d. e. var venlig stent mod islandske Mænd, viste sig som en Ven mod alle Islendinger. — svá störra manna sem hann var á Islandi af saa store Mænd paa Island som han var d. e. saa god og gjæv Æt som han havde paa Island (störra manna beskrivende Gen., sml. Ann. til S. 9 L.

9). — flokkur se Anm. til S. 12 L. 7. — silfrrekna alla helt solvindlagt, inllagt med Solv helt over. — hit sama brugt som Adv. paa samme Vis, ligervis. — kaupmönnum þeim er; vi bruge ubestemt Udtryk: nogle Kjöbmænd som. — kómu neml. han og Kjöbmændene.

S. 15 L. 1. Konungahella gammel og stor Kjöbstad ved Götaelven et Stykke op fra Söen, paa den vestre, dengang norske Side af Elven. — Gautland hit vestra, det svenske Landskab Vestergötland. — í Skörum Byen Skara í Vestergötland (sml. Anm. til S. 2 L. 6). — þar réð fyrir d. e. for den raadede. — atfangadag Akk. for at tilkjendegive Tiden, naar noget skeer.

L. 12. skipaði þeim hjá Gunnlaugi gar, viste dem Sæde hos (ved Siden af) G. — framar Adv. (længere fremme) for Adj. (irenneligere, gjævere). — Gunnlaug roser í sin Vise Sigurd Jarl som dygtig Stridsmand, men mener dog, at „Erik har seet flere Bölger öster paa Havhesten“ (d. e. Skibet).

L. 27. lét; som Subjekt maa underforstaaes jarl. lét þau orð um fara lod de Ord fare om (dette, í den Anledning) d. e. ytrede sig saaledes derom, lod sig forlyde med at. — Tíundaland var en Del af det nuværende svenske Landskab Upland; der laa Landets störste Helligdom í den hedenske Tid, Fröys Tempel í Upsala; ogsaa holdtes Hovedthinget, Upsala Thing, der og Kongerne opholdt sig almindelig der. — nær þingi d. e. nær ved den Tid, da Thinget skulde holdes.

S. 16 L. 5. hinum úæðra bekk sml. Anm. til S. 4 L. 25. — hinnar beztu ættar af den bedste Æt (beskrivende Gen. som ovenfor störra manna). — fari og siti Konj. í opfordrende Mening (lad ham gaa og sidde) sml. S. 11 L. 22. — hlýddit og gæfit 2 P. Pl. Impf. Konj. af hlýða og gefa. — yfir kvæðum at sitja at sidde over Kvæder d. e. at sidde og höre paa Kvæder.

L. 12. sagði hvárr öðrum (Dat. Sg. Mask. af

annarr) hver fortalte den anden, de fortalte hinanden. — gerist vel með þeim der bliver god Forstaaelse mellem dem, de blive gode Venner. — fyrir konungi for Kongen d. e. hos ham, i hans Nærværelse. — þat má nú neml. vera det kan nu ske; ligesaa maa til má vel strax efter underforstaaes vera.

L. 21. ek á fyrr at flytja jeg har først at fremføre (mit Kvæde) d. e. jeg har Ret dertil. — er ek kom forði jeg kom. — hvar kvámu feðr okkrir þess, at; þess hörer til hvar; det hele maa oversættes: hvor kom vore Fedre til et saadant Sted, at (et Sted, hvor). — eptirbátr föður þíns d. e. efter ham i Rang og Anseelse (ligesom Skibsbaaden slæber efter Skibet), hans Undermand. — hvar nema alls hvergi hvor uden stot ingensteds, stærkere og livligere Udtryk, end om der havde staaet blot alls hvergi. — skal ok svá með okkr vera (det) skal, ogsaa være saaledes mellem os, der skal være samme Forhold mellem os.

L. 25. gerum 1 P. Pl. Imp. lad os gjöre. gerum þá kurteisí d. e. lad os vise dem Hövskhed, være saa höviske. — ef hann hefir eigi sitt mál hvis han ikke faar sin Sag (frem), hvis han ikke faar sin Vilje. — orta kunde ogsaa hede ort; se § 175, 1. — er lokit (Perf. Part. af lúka) var drápunni upersonligt: da der var Slut paa Draapaen, da den var kvædet til Ende. — stórrort Neutr. Sg. af stórorðr.

S. 17 L. 2. at sjá at se til, af Udseende. — drápunnar verðr en Draapa værd (vi bruge her ubest. Artikel, hvor Oldnorsken bruger best.). Ved Adj. verðr tilföies det, som En er værdig til (fortjener) i Gen. (saaledes her drápunnar). — tölum 1 P. Pl. Imp. af tala. — til man verða tekít, þótt síðar sé der kan blive taget fat paa det, om det end er (sker) senere d. e. dertil kan altid siden blive Tid.

L. 9. lokit skal nú okkarri vináttu neml. vera nu skal der være Slut med vort Venskab (vináttu Dat., styret af lokit). — einhverju sinni engang, engang i

Fremtiden (Tidens Dat., sml. Anm. til S. 6 L. 13). — vildir mik hér neml. vanvirða. — hvergi þess, at til intet saadant Sted, at d. e. til intet Sted, hvor. — gaf hánum neml. Ravn.

L. 18. Leiruvágr fyrir neðan Heidi (Akk. Sg. af Heidi r, § 55 b; betyder *Hede, Mø*) var en Vig af Faxefjorden omtrent lige ned for Mosfell. — urðu hánum fegnir frændr ok vinir *Frændur og Venner bleve glade over ham* d. e. over hans Hjemkomst. Dativen (hánum) betegner Grunden, hvorfor. — lögmaðr for lögsögumaðr, som var denne Embedsmands rette Navn paa Island (sml. Anm. til S. 7 L. 14). Om Skaftes og Ravns Frændskab se S. 7 L. 15.

L. 26. miklu meiri — en hann muni *meget større, end* (at) *han skulde*. — þess neml. sin Forpligtelse til Helga. — búðar; Thorstein havde som en af Islands første Hövdinger sin egen Bod paa Althinget ligesom paa sit Heredsthing, sml. Anm. til S. 2 L. 3. — auðr fjár *Rigdom, Overflod af Gods* (fjár, Gen. af fé, Artens Gen., sml. Anm. til S. 1 L. 13.). — frændaaflí mikill ok vína; til vína maa atter underforstaaes aflí. — er til várú nefndir með yðr *som var nævnte til* (denne Sag) *mellem Eder* d. e. hvorom der i denne Sag var Tale mellem Eder, som var aftalt mellem Eder.

S. 18 L. 1. til koma *komme til* d. e. komme til (for) at fuldbyrde det aftalte Giftermaal. — hverja ván osv. *hvilket Haab skal vi da have om denne Sag* d. e. hvilket Svar kan vi da vente paa vor Bön. þessa máls styret af ván, som overhovedet Substantiver, hvorved der behöves en Angivelse af Gjenstanden for det i dem indeholdte Begreb, forbindes med denne i Gen. — munu vér; om Formen af munu se Anm. til S. 14 L. 18. — annat sumar *anden Sommer* d. e. næste Sommer, som at öðru hausti S. 13 L. 31. sumar Tidens Akk., sml. Anm. til

S. 1 L. 16. — má þá sjá upersonligt; (man) *kan da se* (betænke); sml. Anm. til S. 3 L. 25.

L. 6. ekki fór þetta tal leynt *ikke for denne Tale skjult* d. e. det blev snart fortalt, bekjendt overalt. — þeir Skapti d. e. Skafte og Ravn. — ek á fár dætr fyrir at sjá *jeg har faa Døtre at se for* d. e. sørge for, bortgifte. Thorstein havde efter Egilssaga kun en Datter foruden Helga. — at engum manni yrði þær at rógi *at de* (mine Døtre) *blev ingen Mand til Bagvaskelse* d. e. at de ikke blive Gjenstand for Folkensnak. yrði Impf. Konj. af verða.

L. 14. kann ek hér nú fátt til at leggja *jeg kan nu lidet lægge til her* (i denne Sag) d. e. jeg har lidet at sige i denne Sag. — er atter *eftersom*. — efni Gunnlaugs d. e. hvorledes nu hans Tanker og Planer er. — kvæmi Impf. Konj. af koma. — hugði ilt til ráða d. e. var ilde tilfreds med (egentlig: til, med Hensyn til) denne Bestemmelse.

L. 27. Knútr hinn ríki Sveinsson er den navnkundige Kong Knut den mægtige eller som han ogsaa kaldes, den store, Søn af Kong Svein Tjageskjeg (Tveskjeg), som tilsidst regjerede baade Danmark, England og Norge og døde 1035. — unnit Perf. Part. af vinna. — danskra manna *af danske Mænd* (Artens Gen.). — höfðingi fyrir neml. for Hæren. — Sigvaldi jarl er den Jarl Sigvalde, som var Jomsvikingernes Hövding og førte dem i Slaget i Hjörungavaag. — hélt þat ríki undir Knút konung *holdt det Rige under Knut Konge* d. e. holdt det til Lydighed mod ham.

S. 19. L. 2. þar sem þú ert er Grundssætning: *da du jo er*. — sumri Dat. Sg. af sumar. — sjám (1 P. Pl. Impf.) vit þá *lad os se* (til) *da* d. e. lad os tænke paa det, naar den Tid kommer. — mitt Neutr. Sg. af Adj. miðr.

L. 12. þau er til Íslands þjuggust (3 P. Pl. Impf. Ind. af búast) *de, som rustede sig til* (at fare til)

Island. — Hallfreðr vandræðaskáld er noksom bekjendt af Olav Tryggvesöns Saga, hvis Skald han var og som havde givet ham Tilnavnet Vandrædeskald (se Snorre, Olav Tr. Saga Cap. 251, S. 133 i Munchs Oversættelse). — Agðanes er ved Indløbet til Throndhjemsfjorden. — gaf þegar byr sml. Anm. til S. 10 L. 17.

L. 18. síð sumars sent paa Sommeren (Delens Gen., som ogsaa undertiden staar ved Adverbier, som betegne Tid og Sted). — ok þó úgerla og (men) dog utydeligt d. e. han havde ikke hørt saameget, at han havde faaet ret Greie paa Sammenhængen. — vissi Impf. Ind. af vita. — slíkt, sem hann vissi af slígt (d. e. saameget), som hann víðste af (Sagen, om Sagen).

Indholdet af Gumlaugs Vise: *Líðet bryðer jeg mig om, at Östenvinden tumler haardt om med vort Skib; mere ærgrer det mig, at det Ord gaar, at jeg ei er lige saa rask Karl som Ravn.*

L. 28. þess þyrfti (Impf. Konj. af þurfa) upersonligt: *der kunde være Trang for det, det kunde behöves.* I Konj. sættes undertiden en Sætning, naar man ikke vil udsige dens Indhold med fuld Sikkerhed, men blot som noget, der muligens kunde være saa. átta ek at gjalda *jeg havde at betale* d. e. jeg skyldte.

L. 32. vár Gen. Pl. af I P. pers. Pron. (*til os*). — sex tigu (Akk. Pl.) manna egentl. *sex Tiere af Mand* (manna Artens Gen.) d. e. 60 Mand. — strenginn d. e. Landtouget. — rak upersonligt, skipit Akk., styret deraf; at oversætte med Passiv: *Skibet drevs* (drev) *op*. — ok búit neml. var. — sjálfðæmi *Selvdom* d. e. saadan Afgjorelse, at det overdroges Ravn selv som den fornærmede at sætte Boden. — galt Impf. Ind. af gjalda. — eru slíkar mínar at segja frá hánum; til mínar maa underforstaaes sögur: *slíge Saga har jeg at siige om ham* d. e. det er, hvad jeg har at fortælle om Ravn.

S. 20 L. 1. var þeim eintalat um Helgu upersonligt; Dativen þeim udtrykker det, som i Aktiv vilde

have været Subjekt (sml. Anm. til S. 6 L. 15); altsaa, oversat i aktiv Form: *de taledes sig inellem om Helga*. — hann neml. Hallfred. — Gumlaugs Vise udtaler hans Forvisning om, at det ei vil lykkes Ravn at vinde Helgas Kjærlighed. — á Melrakkaslóttu; Melrakkesletten er Islands nordligste Pynt i Nordöst. — hálfum mánaði; om Grunden til Dat. se Anm. til S. 4 L. 29. — fyrir vetr d. e. för Vinternat (14 Oktbr.).

L. 10. gékk í glímur *gik i Brydekamp, gav sig til at brydes*. — gékk þeim illa við hann *det gik dem ilde mod ham, de kunde ei staa sig mod ham*. — varð komit upersonligt, fangi (Dat. Sg.) styret deraf: *da kom det til Tug mellem ham og Gunnlaug* (med þeim Gunnlaugi); *da kom de i Kæst med hinanden*. — hét á þór til sigrs *sér paakaldte Thor sig til Seir* d. e. for at vinde Seir. Paa den Tid, her tales om, var Kristendommen først for faa Aar siden indført paa Landet, og Thord var vist ikke den eneste, som endnu troede paa de gamle Guder og ventede sig Hjælp af dem; ved Kristendommens Indførelse paa Island havde man endog udtrykkelig fastsat, at ingen skulde straffes, fordi han blotede (ofrede til) de gamle Guder, naar det kun skede hemmelig. Man gjorde det for at bøie Hedningernes Modstand, da man skjønmede, at disse og andre Levninger af Hedenskabet alligevel snart vilde dø ud af sig selv, som ogsaa efter Sagaens Vidnesbyrd ganske rigtig slog ind.

L. 15. feldi hann mikit fall. Ved intransitive Verber og ved transitive, som allerede desforuden har en Gjenstandens Akk., kan en Akk. tilføies af et Subst., som indeholder samme Begreb som Verbet, almindelig dog kun med Tillæg af et Adj. Meningen: *fjeldede ham, saa at det blev et svært Fald*. — stökk ór liði; det er altsaa den Hjælp, som Thor yder Thord. Man ser, at Sagafortælleren heller ikke har troet Hedningernes Guder ganske magtløse; saaledes troede og lærte jo ogsaa de kristne Hednin-

geomvendere, at de baade var til og havde Magt, men som onde Aander.

L. 21. er þat réðst *da det* (Giftermaalet) *blev aftalt*. — svarar engu egentlig: *svarer med intet*. Dat. bruges for at betegne Midlet og Redskabet, hvormed noget gjøres (Midlets Dativ). — vafiðr af vefja (§ 98 b). — sátu at brúðlaupinu *sud ved Brylluppet* d. e. holdt Brylluppet. — kvað þat ekki ráð neml. vera: *sagde det være intet Raad* d. e. at det ikke var Raad, som duede; at det ikke var raadeligt. — þótt hann léti ekki á sjást (= sjá á sér), *skjönt han ei lod det mærke paa sig* sml. Anm. til S. 2. L. 31. — því af den Grund. — Norðrá er en af de Aaer, som gaa ned i Borgarfjorden.

L. 34. sem mælt er *som sagt er, som Ordsproget siger*. — lengi man þat, er ungr getr *længe mindes man det, som man ung nemmer*. man upersonligt sml. Anm. til S. 3 L. 25. — var henni nú ok svá *saa var (det) nu og for hende, saa gik det nu ogsaa hende*.

S. 21 L. 1. þat varð til nýlundu *det blev* (handtes) *der til Nyhed* d. e. der spurgtes den Nyhed. — Húngerðar sml. S. 1 L. 12. — Hafr-Björn betyder *Bukke-Björn* (af hafr m. en *Buk*). — skyldu þau ráð takast d. e. Giftermaalet skulde fuldbyrdes, Brylluppet skulde staa. — risu 3 P. Pl. Impf. Ind. af rísa. — Indholdet af Ravens Vise: *Jeg drömte, at jeg laa huggen i din Arm, og at din Seng var rödfarvet af mit Blod, saa at du ei kunde binde mine Saar*.

L. 17. svikit Perf. Part. af svikja. — út kominn neml. vera. — fluttist (Impf. Ind. af flytjast) *bragtes* (om blandt Folk), *blev bekjendt*. — nýtti lítit af samvistum við hana *havde liden Nytte af Samværet med hende, havde liden Glæde af sit Egteskab*. — til boðs d. e. til det ovenfor omtalte Bryllup paa Skaanöy. — býst 2 P. Sg. Præs. Ind. af búast. — slá ekki slíku á þik *saa ikke sligt paa dig* d. e. lad ikke sligt komme over dig,

komme dig til Last. Om Dativen sliku se Anm. til S. 6 L. 9. — einni konu *en enkelt Kvinde*, ringeagtende Udtryk. — lát sem þú vitir (2 P. Sg. Præs. Konj. af vita) *eigi lad, som om du ikke vidste det, ikke ønsede det.*

L. 30. var þeim — skipat upersonligt, sml. Anm. til S. 4. L. 23. (*der blev anvist dem Plads*). — Om Öndveget og Pallen se Anm. til S. 4 L. 25. — rendi Impf. Ind. af renna. — kemr þar at þvi osv. upers.: *der kommer det til det, som sagt er* d. e. der gaar det saaledes, at det gamle Ordsprog sandes. — ann Præs. Ind. af unna *elske*.

S. 22. L. 3. Ved afbragð sættes det, fremfor hvilket det omtalte udmærker sig, i Gen.; saaledes her annarra manna. — fyrir margs sakir *for megets Skyld, for mange Tings Skyld* (margs Neutr. af Adj., brugt som Subst.; Apposition dertil de følgende Genitiver, afls osv.). — brugðu 3 P. Pl. Impf. Ind. af bregða; göngu Dat. Sg. af Subst. ganga. Egentlig: *Kvinderne forandrede sin Gang* d. e. de gik hen for sig selv, gik tilside for at gjøre sine Forberedelser til Reisen. — töluðu neml. þau. Indholdet af Gunnlaugs første Vise: *Jeg har ingen glad Dag hart, fra den Tid Helga hed Racus Kone; lidet tænkte hendes Fader paa min Tunge, da han giftede hende bort for Penges Skyld.* I den anden siger han, idet han giver Helga Kappen, at han har ondt at lönne hendes Forældre, fordi de havde giftet hende bort.

L. 22. hláðinu se Anm. til S. 6 L. 3. — hljóp Impf. Ind. af hlaupa. hl. á bak einhverjum hesti *løb en Hest paa Ryggen* d. e. sprang op paa en Hest. — ekki er at hope upers.: *ikke er at hope* d. e. det behöves ikke. — býð 1 P. Sg. Præs. Ind. af bjóða. enga ógn býð ek þér *intet Skræmsel byder jeg dig* d. e. du har ikke noget at frygte af mig nu. — til hvers þú hefir unnit *hvortil du har handlet* d. e. hvad du har fortjent ved din Handlemaade.

L. 28. Ravens Vise: *Det sømmer sig ei for os at lægge os i Strid om en eneste Kvinde; saare mange slige er der*

söndenför Havet: det har jeg selv seet. — margar neml. konur. — en eigi þykki (Konj.) mér svá men at det (dog) ei tykkes mig saa. Maaske burde heller læses þykkir (Ind.), hvorved Meningen bliver: *men ei tykkes mig saa.* — hlupu 3 P. Pl. Impf. Ind. af hlaupa. — ættist 3 P. Pl. Impf. Konj. af eiga, refl. Form.

S. 23 L. 1. Gunnlaugs Vise indeholder en Klage over, at den væne Kvinde var bortgivet for Penge, medens Adalraad hindrede ham i at fare hjem. — *hvá rirt veggju begge* d. e. paa begge Sider, baade Ravns og Gunnlaugs Følge.

L. 14. lykt Perf. Part. af lykta. — *dregst* (Perf. Part. af dragast) til fjándskapar við mik *draget dig til Fiendskab mod mig* d. e. gjort dig til min Fiende. — Öxarárhólmr laa ved Öxaraens Udløb i Thingvoldvandet. — sem ván var at þér *som Forventning var af dig, som det kunde ventes af dig.* — ilt Neutr. Sg. af illr. — þeirra Delens Gen.

L. 23. váru þat lög; Prædikaten retter sig her ikke efter Subjektet (þat), men efter Prædikatsordet (lög). Saaledes regelmæssig, naar Subjektet er þat eller þetta, og Sætningen har Prædikatsord. — sá er vanhluta o. s. v. Udtrykket er strengt taget mindre rigtigt, da Nom. sá ei kan sættes i nogen grammatisk Forbindelse med foregaaende Sætning. Ligeftrem oversat: *det var Lov i den Tid at tilbyde Holmgang, den som tyktes sig lide Uret af en anden* d. e. naar En tyktes sig lide Uret. — Gunnlaugs og Ravns Viser för Holmgangen udtrykke begge Haab om Seir i den forestaaende Kamp; kun viser Gunnlang sig, som rimeligt efter hans Karakter, tillidsfuldere og vissere paa Seiren.

S. 24 L. 5. skildi Dat. Sg. af skjöldr. Ved Holmgange, hvor alt gik noie til i den foreskrevne Form, blev de kæmpendes Skjolde altid holdte af andre, hvis Forretning det da naturligt var at afbøde Modstanderens Hug. — brast Impf. Ind. af bresta. — hjölt n. Pl. kaldtes med et Ord Parerpladen og Knappen paa Sverdet; Mellemslyk-

ket, det egentlige Haandtag, hed meðalkafli (ovenfor S. 13 L. 12). — er til var höggvit af miklu afli *da der blev hugget til* (af Gunnlaug) *med stor Kraft.*

L. 11. hraut Impf. Ind. af hrjóta. — skeindist heldr en eigi *flængedes hellere end* (slet) *ikke* d. e. det var saavidt, at han netop fik en liden Flænge. — kvað ekki reynt vera *sagde det ikke være prøvet, paastod, at det ikke var kommet til nogen Prøve* (hvoraf det kunde skjønnes, hvem der havde seiret og fölgelig havde Ret). — vit Hrafn d. e. Ravn og jeg sml. Anm. til S. 1 L. 13. — fjarri at skilja okkr *fjærnt til at skille os* d. e. for langt borte til at skille os. — af skyldi taka upersonligt; oversættes passivt: *at alle Holmgange skulde afskaffes fra den Dag.*

L. 26. framin Perf. Part. af fremja. *Denne Holmgang har senest været fremmet paa Island* d. e. dette er den sidste Holmgang, som har været fremmet. — börðust 3 P. Pl. Impf. Ind. af berjast. — ánni Dat. Sg. med best. Art. af á. — Indholdet af Gunnlaugs Vise: *Kvinden* (Helga) *blev födt til at volde Strid blandt Mænd; stor var min Attraa efter at eie hende; men nu er det bagefter til liden Tarv at se hende.*

S. 25. L. 4. leit Impf. Ind. af líta. — Gunnlaugs Vise: *Kvindens Braamaane* (Braacens, Oienlaagets Maane er i Skaldesproget = Oiet) *skinnede paa mig; men den Straale gjør siden hendes og min Ulykke.* — eptir þetta umliðit *efter dette omløbet* d. e. da dette var ledet, var forbi. — nema hann lá; nema her brugt som Konjunktion: *uden han laa* d. e. alene han laa (endnu). — lokrekkja = lokhvila sml. Anm. til S. 4 L. 25. innar af seti *ind fra Sædet* d. e. indenfor de Bænke, hvorpaa man sad om Dagen (bag disse var, som i nys anförte Anmærkning forklaret, Sengene indrettede ved Væggen). — var þar kominn Hrafn *der var Ravn kommet* d. e. det var Ravn.

L. 14. spratt Impf. Ind. af spretta. — gat Impf. Ind. af geta. gat fengit vápn sín *fik grebet sine Vaa-*

ben. — við engu skal þér hætt (Neutr. Sg. af hætt) vera for *intet skal der være Fare for dig* d. e. du har *intet* at være ræd for. — at her brugt som relativ Partikel, som ellers er (*som*), — bauzt 2 P. Sg. Impf. Ind. af bjóða. — sú nemlig hólmgangen.

L. 21. mæl drengja heilastr eiendommeligt Udtryk, som ikke vel kan oversættes ligefrem. mæl er 2 P. Sg. Imp. af mæla, heilastr Apposition til det ved mæl underforstaaede Subjekt þú, drengja (Gen. Pl. af drengr) Delens Gen. Meningen er: *der talte du som den braveste af Mænd*, men dette er istedetfor at siges ligefrem forsikrende udtrykt som Önske i Imp. — féngu ekki at gert *de fik intet gjort ved* (det), *de kunde ikke hindre det*. — sjálfra Apposition til þeirra; kan oversættes med *deres egen*. Skal man paa Oldnorsk udtrykke *min egen, din egen* osv., sættes almindelig Gen. af sjálfr i det Kjön og Tal, som Sammenhængen kræver og dertil lægges det possessive Pron. i samme Form, ikke, som sædvanligt, i det tilhørende Substantivs. *For sin egen Hidsigheds Skyld* f. Ex. heder fyrir ákafa sjálfs síns (ikke sinn, henført til ákafa).

L. 26. varð þat fram at koma, sem til dró ord-sprogligt: *det maatte komme frem* (blive Udfaldet), *som det* (Skjebnen) *drog til* d. e. det maatte ske, som var bestemt af Skjebnen. Altsaa samme Mening som i det S. 5 L. 4 brugte Ordsprog. — nytjar Helgu; Helgu er Gen. *Nytte, Glæde af Helya* (sml. Ann. til S. 18 L. 2). — ann-anhvárn *en af dem, enten den ene eller den anden*.

S. 26 L. 1. var neml. Hrafn. — beið Impf. Ind. af biða. — þar sem heitir i Lifangri *der, som heder i Levanger* d. e. paa et Sted, som heder Levanger. Levanger ved Thronhjemsfjorden i Indhered, nu en liden Kjöbstad, synes allerede i den Tid at have været et Slags Handelsplads. (Om Brugen af i sml. Ann. til S. 2 L. 6).

L. 6. norðr á Sléttu den för omtalte Melrakkeslette. — kvámu við Orkneyjar; formodentlig har det haarde

Veir paa denne sene Aarstid drevet dem af fra deres Vei til Orknöerne. — i hernað; i de skotske Farvande, som netop var et af de Steder, hvor Vikingevæsenet fra gammel Tid ret blomstrede, synes de Nordmænd, som havde nedsat sig paa Öerne omkring Landet (Hjaltland eller Shetlandsöerne, Orknöerne, Syderöerne eller Hebriderne og Man) endnu paa denne Tid at have betragtet Viking som en Næringsvei, som de regelmæssig drev hver Sommer ved at herje paa Skotlands, Irlands og Englands Kyster. — reyndist Gunnlaugr o. s. v. *Gunnlaug prøvedes den modigste Helt* d. e. han viste sig ved Gjerning at være osv.

L. 15. snérist Impf. Ind., refl. Form, af snúa. — snemmendis sumars tíðlig paa Sommeren. sumars Delens Gen., sml. Anm. til S. 19 L. 18. — sté = steig, Impf. Ind. af stíga. — viðskipti þeirra Hrafn's hans og Ravens Mellemværende, det som var gaaet for sig mellem dem. — legði Impf. Konj. af leggja; berðist samme Form af berjast. — kvað hann slíku ráða mundu (= munu § 170) *sagde ham monne raade for sligt* d. e. svarede, at det var hans Ret at bestemme derom, som han vilde.

L. 30. hyggi Præs. Konj. af hyggja. hyggi smátt *tænkte smaat* d. e. havde lidet Mod. — at hér fylgðidregit at her megen Spot fulgte med og meget Haan blev draget til (ham) d. e. at der laa blodig Spot og Haan mod ham i denne Leg. — um mál þeirra Hrafn's om Sagen mellem ham og Raven.

S. 27 L. 3. tvá Akk. af tveir (§ 102). — Hlödum Dat. af Hlaðir. — við sjaunda mann (sjaundi *syvende* § 100) har samme Betydning som með sj. m., sml. Anm. til S. 9 L. 32. — þann morginn, er Gunnlaugr kvam þar um kveldit *samme Dags Morgen, som Gunnlaug kom der om Kvelden*. — i Veradal; Hovedveien fra det throndhjemske til Sverige gik dengang, som nu, gjennem Verdalen over Fjeldet til Jæmteland. — at kveldi

om Kvelden, til Kvelds. — áðr um náttina *den foregaaende Nat.* — ferr 3 P. Sg. Præs. Ind. af fara. — til þess, er *til det, at d. e. indtil.* — á Súlu; Stedet heder endnu Sul og er en liden afsides Bygd överst i Verdalen lige under Fjeldet. — dvaldi ekki ferðina *opholdt ikke Færden, standsede ikke.* — sá 3 Pl. Impf. Ind. af sjá. for sáu (§ 32). sá hvárir aðra *saa det ene Følge det andet.*

L. 12. þar, sem *der, hvor; til et Sted, hvor.* Stedet kan nu ikke med fuld Sikkerhed paavises. — vötn Nom. Pl. af vatn; tvau Neutr. Pl. af tveir. — vellir Nom. Pl. af völlr. — þat heita se Anm. til S. 23 L. 23. — vatnit annat *det ene Vand, et af de to Vand.* — þeir Hrafn Ravn og hans Folk, sml. Anm. til S. 1 L. 13. — höfum fundizt *har fundet hinanden.* — er nú kostur hvárr er þú vill *nu er (d. e. er at vælge for dig) det af to Vilkaar, som du vil.* — berimst 1 P. Pl. Præs. Konj. af berjast.

L. 21. kveðst vel líka d. e. kveðr sér vel líka, sml. Anm. til S. 2 L. 31. — hvárt at heldr er *hvilket som heller er* (bliver, sker) d. e. hvadsomhelst det blev til af de to Ting. — standa hjá staa hos (og se paa). — veita hvárigum *hjælpe ingen af Parterne.* — vera til frásagnar nemlig, om ingen af os kommer levende fra Kampen.

L. 27. géngust þeir at d. e. géngu þeir at sér *gik de paa hinanden, anfaldt hinanden.* — börðust 3 P. Pl. Impf. Ind. af berjast. — Gunnlaugi einum *Gunnlaug alene.* — viðskipti er Dat., styret af det upersonligt brugte lauk, sml. Anm. til S. 2 L. 34. — Thord Kolbeinsson var en höit agtet islandsk Skald, som levede samtidig med Gunnlaug og fornemmelig digtede til Ære for Jarlen Erik Haakonsson; ogsaa til Kong Olav den helliges Pris kvad han senere en Draapa. Han var Fader til den ligesaa navnkundige Skald Arnor Jarlaskald,

som kvad om Jarlerne paa Orknöerne og de norske Konger Magnus gode og Harald Haardraade.

S. 28 L. 2. féll Impf. Ind. af falla. — hjó mikit högg sml. Anm. til S. 20 L. 15. — ok undan Hrafn; hjó maa underforstaaes. — studdi Impf. Ind. af styðja. — minn hluta *mín Del* d. e. min Stilling, mine Udsigter. Meningen: *Lykken er gaaet mig stærkt imod.* — sótti neml. vatn. — hinni vinstri hendinni Midlets Dativ, sml. Anm. til S. 20 L. 21.

L. 20. sveiktu d. e. sveikt þú, Impf. Ind. af svikja. — þar sem ek trúða þér *medens jeg troede dig* (altsaa viste mig ædelmodig mod dig). — þat gékk mér til þess *det gik mig* (var Grund for mig) *dertil.* — ann Præs. Ind. af unna i Betydn. *unde.* — alla þjónustu *den hele Tjeneste*, neml. som Kirkens Skik foreskrev.

S. 29. L. 2. með þeim atburðum, sem varð um líflát þeirra egentl.: *med de Omstændigheder, som det gik til ved deres Død* d. e. efter, i Betragtning af den Maade, hvorpaa de kom af Dage. — dreymdi Illuga upersonligt, sml. Anm. til S. 2 L. 16. — kvæmi Impf. Konj. af koma. — De Viser, som Illuge og Anund höre kvædet i Drömme, indeholde Beskrivelser over Kampen mellem Gunnlaug og Ravn og en Antydning af dens blodige Udfald.

L. 20. um sumarit annat eptir *den næstfølgende Sommer.* — hverju Midlets Dativ (egentlig: *hvormed*) se Anm. til S. 10 L. 21. — er Hrafn osv.; er maa tages sammen med hann og træder her i Forening med dette i Stedet for det relative Pronomen, som ellers almindelig blot antydes ved er alene; sml. Anm. til S. 3. L. 28. — svikja i trygðum d. e. svige, efter at man höitidelig har lovet Fred og Sikkerhed. — svá sárt sem ek hélt á þeirra fundi. Meningen er: *saa saart som jeg sørgede over deres Kamp.*

L. 25. kenna *kjende* d. e. faa at föle. undgjelde. —

nakkvarr þinn frændi eðr þinna ættmanna *nogen din Frænde eller af dine Ætmænd* (Delens Gen.). — í kirkju; Kirken var Fristed, hvor ingen turde gjøre sin Fiende noget. — varð þessa engi réttning af Önundi *der blev* (skede) *ingen Opreisning paa dette af Anund, Anund jik ingen Hevn for dette.* þessa er Gen., styret af réttning, sml. Ann. til S. 18 L. 2. — undi lítt eptir Gunnlaug *var lídet tilfreds efter ham, sörgede meget over hans Död.* — þótti ekki osv. Til þótti maa underforstaaes hánum (Hermundi), til hefnt ligesaa vera. *Der tyktes ham ligefuldt (at heldr) ikke at være taget Hevn for Gunnlaug.* — at gert *gjört ved* (Sagen).

S. 30 L. 4. Holtavörðuheidi Akk. af Holtavörðuheidr: *han ved Holtevardeheden eller over H.*; se om denne Brug af Akk. Ann. til S. 2 L. 34 (sinn veg). Holtevardeheden hed den Del af de Ödemarker, som opfyldte det indre af Island, hvorover den almindelige Vei gik fra Borgarfjorden til Hrótafjörðr, en smal Fjord, som fra den brede Havbugt Húnaflói skjær dybt ind mod Syd i Islands Nordkyst, strax östenfor den store Halvö, som fra Öens Hovedland gaar ud mod Nordvest. Borðeyri (*Bordören*) var en Havn ved denne Fjord. — spjótinu Midlets Dat. — skilr upersonligt, skipti Objekt dertil.

L. 12. er stundir líðu fram *da Tülen led frem d. e.* efter nogen Tids Forløb. — varð hánum lítt unnanði *blev ham lídt elskende d. e.* kom ikke til at holde synderligt af ham. — vaskr maðr af sér *han var rask af sig.* — þat var helzt gaman Helgu *det var helst (især) Helgas Glæde, det var hendes største Glæde.* rekti Impf. Konj. af rekja. — þar á *der paa d. e. paa den, Kappen.* — krömdust 3 P. Pl. Impf. Ind. af kramast. — settist upp d. e. rettede sig op. — þótti öllum mikít *tyktes alle stort d. e.* en stor og mærkelig Tidende. — lýkr 3 P. Sg. Præs. Ind. af lúka. brugt upersonligt.

Til Slutning endnu nogle Ord om Tidsregningen i denne Saga *). Gunnlaug har rimeligvis gjort sin første Reise til Norge (S. 10) Sommeren 1001, Aaret efterat Kristendommen var indført paa Island (S. 7). Da han dengang var 18 Aar gammel, maa han og Helga, som var omtrent jævnaldrende med ham (S. 6), være født henved 983. Samme Sommer 1001 kom han til Kong Adalraad i England (S. 11), blev der til næste Vaar 1002 (S. 13) og drog da over Dublin og Orknøerne til Konghelle og derfra videre til Skara, hvor han var midtvinters 1002—1003 (S. 15). Vaaren 1003 kommer han til Kong Olav i Upsala (S. 16), reiser derfra om Sommeren samme Aar (S. 18) og drager til England; der holdes han tilbage af Kong Adalraad lige til Sommeren 1005, da han endelig faar Orlov (S. 19). Imidlertid er de tre Vintre, hvori Helga skal vente paa Gunnlaug (1001—1004), udløbne; Ravn frier første Gang til Helga paa Althinget 1004, anden Gang 1005, og det aftales da, at Brylluppet skal holdes til Vinternat 1005, hvis ikke Gunnlaug kommer imedens (S. 17—18). Gunnlaug reiser fra England til Norge og videre til Island, hvor han kommer lidt før Vinternat 1005 (S. 20). Sommeren 1006 er Ravns og Gunnlaugs Holmgang paa Althinget (S. 23). Samme Höst reise de begge fra Island (S. 25); Gunnlaug er Vintren 1006—1007 og den følgende Vaar hos Sigurd Jarl paa Orknøerne, Vintren 1007—1008 hos Erik Jarl paa Lade (S. 26) og reiser om Vaaren 1008 efter Ravn; de kæmpe med hinanden paa Fjeldet mellem Verdalen og Jämtland og falde begge (S. 27—28). — Heraf sees, at Sagaen feiler, naar den nævner Knut den mægtige som den danske Konge, hvis Angreb Adalraad frygtede i 1004; det maa have været Svein Tjageskjeg, Knuts Fader; thi Svein døde ikke før i 1014.

*) Vi følge her Gudbrand Vigfussons Mening i hans Afhandling om Tidsregningen i de islandske Sagaer (Safn til sögu Íslands, B. I).

ORDSAMLING.

- á Præp. (§ 190) svarer nærmest til vort *paa*. 1) med Dat. a) om Stedet, *paa, í* (hvor der menes en Væren, Bliven *paa* et Sted): á mæninum. b) om Tiden, hvor vi bruge *í* eller ingen Præp.: á þeim vetri 26₃*).
- 2) med Akk. a) om Stedet, *tíl, paa* (hvor der menes en Bevægelse, Flytning til et Sted): út á hladit. dregr á hönd sér. b) om Tiden, *paa, om*: á einn tíma *paa en* (samme) *Tid*. c) i afledede Betydninger: hætta á þat 12₂₀. hversu lízt þer á stúlkur þessar 4₂₇ egentl. *hvorledes sees der af dig* (ser du) *paa disse Gjenter*. hvítrá hárl 1₈.
- 3) uden styret Ord som Adv. sullr er á 11₂.
- á f. (§ 54) *Aa, liden Elv*.
- áðr Adv. *för, tidligere*; ogsaa = áðr en *förend* f. Ex. 3₂₄.
- af Præp. med Dat. (§ 188) *af, fra*. veðr var heitt af sólu varmt *af Solen* d. e. *det var stærk Solhede*. af miklu aflí
- af d. e. med stor Kraft*. Som Adv. uden styret Ord: slíkt, sem hann vissi af 19₂₁.
- afarmenni n. (§ 59 b) *udmærket, fremragende Mand*.
- afbragð n. (§ 57 b) *noget, som overgaar andre Ting af sit Slags, noget fremragende* (med Gen.: afbragð annarra manna 22₃).
- afbrigði n. (§ 59 b) *Afvigelse (fra det rette), Forseelse, Ulydighed*. Mest i Plur., som 5₂.
- afhuga Adj. (§ 86) *som har slaaet noget ud af Sind og Tanke, glemt det*; med Dat. hon verðr aldri afh. Gunnlaugi 30₁₅ *hun glemmer aldrig Gunnlaug* (af Præp. af og hugr m. Sind, Hu).
- afl n. (§ 57 b) *Styrke, Kraft, Magt*.
- aflí m. (§ 67) = afl.
- afreksmaðr m. (§ 65, 1) *dygtig, ypperlig Mand* (af afrek n. stor. udmærket Daad).
- ágætr Adj. *gjæv, ypperlig, navkundig*.
- ákafa Adv. *særdeles, overmaade*.

*) 26₃ betyder Side 26 Linie 2, 12₂₀ S. 12 L. 20 osv.

- ákafi m. (§ 67) *Hidsighed, Ivrig-
ryghed.*
- ákafliða Adv. *hidsigt, ivrigt* (af
Adj. ákafir § 183 b).
- alblóðugr Adj. (§ 79 Anm. 3) *ganske
blodig* (al, af allr, og
blóðugr).
- albúinn Adj. (§ 79) *ganske fær-
dig; med Gen. færðig, fuldkom-
men villig til noget; þessa al-
búinn 13₂.*
- aldr m. (§ 45 c) *Alder.*
- aldri Adv. (egentl. aldriði, som
ogsaa findes) *aldrig.*
- alheidinn Adj. (§ 79) *ganske
hedensk* (heidinn).
- alhugi m. (§ 67) *Alvor, alvorlig
Mening* (hugr).
- álíta (af á og líta § 140) *se
paa, tage Hensyn til; med Dat.
man því ekki verða álitit
9₆ dertil (til dit Frieri) vil íntet
Hensyn blive taget.*
- allfár Adj. (§ 78) *ganske ubety-
delig; Plur. ganske fáa* (fár).
- allgóðr Adj. (§ 77, 2) *meget god*
(góðr).
- allítill Adj. (§ 79 og Anm. 2)
meget liden (lítill).
- allmikill Adj. (§ 79) *meget stor*
(mikill).
- allmjök Adv. *særdeles, overmaade
meget* (mjök).
- allr Adj. *hel, al; í öllum Bor-
garfirði í hele Borgarfjorden;
alla hluti alle Ting; oversæt-
tes ofte bedst som Adv. helt,
ganske, fuldstændigt, f. Ex. 6₂₁.
14₃₁. Neutr. alt som Adv. alt
eins 9₃₁ lígefuldt, alligevel. alt
ofan í Lifangr líge (helt) ned
til Levanger.*
- alls (egentl. Gen. Sg. Neutr. af
allr) Adv. *aldeles. alls hvergi
aldeles ingensteds. ikke et eneste
Sted.*
- allvænn Adj. (§ 77, 6) *som gi-
ver meget liden Grund til Haab,
lidet lovende* (úvænn, det mod-
satte af vænn).
- allvel Adv. *meget vel.*
- allvænligr Adj. *som ser meget
lovende ud, ser ud til at blive til
noget* (vænligr, afledet af vænn).
- allæfr Adj. *meget hidsig, meget
forbitret.* (æfr).
- álpt f. (§ 53 e) *Svane.*
- alt se allr.
- alvápnadr Adj. *fuldstændig væb-
net, fuldvaebet* (vápnadr væb-
net af vápn).
- alþingi n. (§ 59 b) *Althinget,
Hovedthinget paa Island.*
- alþýða f. (§ 70) *Massen af Fol-
ket, Almuen* (af al og þjóð f.
Folk).
- andast refl. Verb. (§ 151, 2. 179
b) *dú* (af önd f. Aand § 53 f).
- andlit n. (§ 57 a) *Ansigt* (af and-,
der bruges i Sæmsetninger
i Betydn. imod, og líta).
- annarr Adj. (§ 108) *en anden. 2)
den ene eller den anden* (af to),
fram í vatnit annat 27₁₄.
sagði hvárr öðrum 16₁₃.
Gjentaget annarr-annarr *den
ene — den anden* 25₃₀. 3) *den
anden i Ordenen; deraf annarr
mestren 5₁₅; at öðru hausti
til den anden Höst d. e. til næ-
ste Höst.*
- annarrhvárr ubest. Pron. *en af
to* (§ 118, 9).
- annarsstaðar Adv. *andensteds.*

(egentl. Gen. af annarr staðr).
aptr Adv. *tilbake, atter, igjen.*

arfr m. (§ 45 b) *Arv.*

ásaka (§ 151, 2) *bebróðla, ivette-
satte*; med Dat. ás. einhverjum
(eg. *give En Sag for noget.* af
sök).

ást f. (§ 53 e) *Kjærlighed*; deraf
ástaranga n. (§ 74) *Kjærlig-
hedsöie, kjærligt Öie.* þeim ástar-
augum renni ek til barns
þessa egentl. *de Kjærlighedsöine
kaster jeg paa dette Barn* d. e.
*saa stor Kjærlighed har jeg fattet
til det.*

at Prap. (§ 190) 1) med Dat. a)
om Steder, *paa, i*; at Borg 1₃.
at föðrleifð sinni 10₂₂; *til,
hen til*; bera at henni 4₁; der-
for ogsaa gefa gaum at slíku
lægge Merke til sligt; *ved*; at
kirkju 28₃₅. at veizlunni 4₂₁
ved, under Gjestebudet. b) om
Tiden, *til* hvilken noget skal ske:
at öðru hausti *til næste Höst*;
ogsaa om Tiden, *naar* noget sker:
at kveldi *om Kvelden*; at vetr-
náttum *ved Viaternatstid.* at
sinni *demesinde.* 3) i forskjellige
andre Betydninger: *af* (om den,
man faar, lærer, kræver, venter
noget af); *keypti skip* at Aud-
uni 8₁₄; *nam lögspeki* at
þorsteini 6₁₅; *henda gaman*
at draumum 1₂₃; *med Hensyn
til*: *audigr* at fé: *til* (om det,
hvortil noget skal være eller er be-
stemt) at verkkaupi 4₈; *efter,
overensstemmende med*; at ráði
allra vitrustu manna 24₂₃.

2) med Akk. *efter* (om Tiden).

3) med Gen. *hos* (d. e. i Ens

Hus): at audigs bónda 7₃₃.

4) uden styret Ord som Adv.
fljúga at *flyve til*: at þangat
did til, did hen; féngu ekki at
gert *fik intet gjort ved* (Sa-
gen) 25₂₆.

at Konjunktion. *at*: er þat sagt,
at: svá at. Ogsaa undertiden
brugt som relativ Partikel, i sam-
me Mening som er. f. Ex. 25₁₆.
at settes ligesom vort *at* forau
Infinitiven.

atburðr m. (§ 50 a) *Begiven-
hed, Hændelse.*

atfangadagr m. (§ 65, 1) bru-
ges alene i Forbindelsen atf.
jóla *Julekveldsdagen.*

atferli n. (§ 59 b) *Adfærd,
Fremgangsmaade.*

atganga f. (§ 70) *Iudblanding
i en Sag for at hjælpe En. Del-
tagelse, Medvirkning* 7₃₂ (afganga
at *gaa til, blande sig i noget*).

atgangr m. (§ 45 b) *Angreb,
Anfald* (af ganga at i Betydn.
gaa lös paa, angribe En).

átrúnaðr m. (§ 50 a) *Tro* (trúa á).

atseta f. (§ 70) *Ophold, Opholds-
sted* (af sitja at).

audigr Adj. (§ 79 Anm. 3) *rig.*

audmaðr m. *Rigmand,* af

audr m. (§ 52 a) *Rigdom.*

auga n. (§ 74) *Öie.*

austan Adv. *östenfra.*

austmaðr m. *Östmand*; *sua kald-
tes Nordmændene paa Island*;
sml. Anm. til 1₂₀.

austr Adv. *öster i Östen, östover.*

ávalt Adv. *stadigt, altid.* þótti
þó illa gert ávalt *det tyk-
tes dog altid ilde gjort.*

- búðir (§ 105) *begge*; sml. bæði.
- bak n. (§ 57 b) *Ryg*.
- banahögg n. (§ 60) *Banehug*, *Dödshug* (bani m. *Bane*, *Död* og högg).
- bann n. (§ 57 b) *Forbud*.
- barn n. (§ 57 b) *Barn*. vera með barni 3₂₅ *være med Barn, være frugtsommelig*.
- bastarðr m. (§ 52 a) *vegte Sön*, *Frillesön*.
- beiða (§ 159, 2 sml. 157 a) *bede*. Den, man beder om noget, sættes i Akk., det, man beder om, i Gen. Refl. beiðast *bede sig* 1₂₁; ogsaa *uþede sig noget af Eü* (með Gen.).
- bekkir m. (§ 51) *Bænk*.
- bera (§ 131) *bære*. bera út *udsætte* (Börn). Uppers. raunnir bar á 6₁₈, se Anm. bera af einhverjum *overeinde Eü*: Gunnlaugr bar af Hrafn 28₂₁.
- berja (§ 155, 1) *slaa*. Refl. berjast *slaas, kæmpe*.
- berserkr m. (§ 45, a) *Berserk*. Saa kaldtes Mænd, om hvem det troedes, at de under visse Omstændigheder, især naar de kom i Kamp, grebes af et Raseri (Berserksgang), som gjorde dem dobbelt saa stærke som ellers og usaarlige, saa at hverken Ild eller Vaaben bed paa dem. Se Keyser, Nordmændenes Religion-forfatning S. 126.
- betr. beztr Komp. og Sup. af vel (§ 186).
- betri. beztr Komp. og Sup. af góðr (§ 95).
- biða (§ 140) *bie, vente*. Det, man bier paa eller efter, i Gen.: beið hann Gunnlaugs 26₃.
- biðja (§ 130) *bede*. Den, man beder, i Akk., det, man beder om, i Gen.: það föður sinn fararefna 5₃₁. Undertiden sættes ogsaa en Dat. for at betegne den, for hvem man beder: biðja einhverjum forbæna 11₁₄. biðja konu (Gen.) *beile til en Kvinde*.
- biðr Adj.; findes alene i Udtrykket verðr mér hilt *jeg bliver raadvild. ved i Öieblikket* (af Frygt eller Forbauselse) *ikke, hvad jeg skal gribe til*. 30₈.
- binda (§ 124) *binde*; ogsaa *forbinde* (et Saar) 28₂₆.
- bjóða (§ 141) *byde, tilbyde, befale*; med Personens Dat. og Tingens Akk. f. Ex. bjóða einhverjum hólmgöngu *tilbyde Eü Holmgang*. bjóða einhverjum *indbyde Eü* (til Gjæstebud) 21₂₂.
- blíðliga Adv. *blidt, ventigt* (§ 183 b) af
- blíðr Adj. (§ 77, 2) *blid, ventig*.
- blóð n. (§ 57 a) *Blod*.
- blóðrefill m. (§ 46) *Odden paa et Sværd*.
- blóðugr Adj. (§ 79 Anm. 3) *blodig*.
- blæða (§ 159, 2 sml. 157 a) *bløde*.
- boð n. (§ 57 a) *Tilbud* 14₃₃; *Gjæstebud, Gilde* 21₂₂ (af bjóða).
- bóndason m. *Bondesön*, af
- bóndi m. (§ 69) *Bonde*.
- bónorð n (§ 57 a) *Beilen, Frieri*.
- borg f. (§ 53 c) oprindelig *höf Sted, Bakke*, saaledes 9₃₃ (af denne Höide har formodentlig Gaarden Borg Navn); dernæst

- Borg, Fæstning, Stad* (sml. Anm. til S. 11 L. 32).
- Borgfirðingar m. Pl. (§ 45 a) *Indbyggerne af Borgarfjorden.*
- bót f. (§ 63 d) *Bod, Forbedring.*
- I Pl. hætr *Büder*, Pengeudræsel til Udsoning af en Fornærmelse eller Forbrydelse.
- bráðgjörr Adj. (§ 81) *hurtig eller tidlig moden, rask i Fremvæxt og Udvikling.*
- bráðliga Adv. *raskt, hurtigt, snart* (bráðr Adj. *hurtig, hastig*).
- bragarlaun n. Plur. (§ 57 a) *Lön for et Kvæde, Skaldelön* (bragr m. *Digt* og laun n. Pl. *Lön*).
- brátt Adv. *hurtigt, strax* (egentl. Neutr. Sg. af bráðr, se ovfr. ved bráðliga).
- braut f. (§ 53 e) *Veí*. Deraf á braut, í braut, ogsaa blot braut, eller á brott (brottu), í brott, brott bort, borte.
- bregða (§ 125) *sette i rask og hurtig Bevægelse*, med Gjenstanden i Dat. (sml. Anm. til 6₉). Oversættes paa mange forskellige Maader, f. Ex. *drage* (et Sværd ud af Balgen) 13₁₁; *forandre*: bregða göngu sinni 22₆, se Anm.; bregða af *afvige*: ef af er brugðit 3₃₃ *hvis der afviges fra min Befaling, hvis det ikke sker, som jeg vil.*
- breiðöxi f. (§ 55 b) *Bredöxe.*
Öxe med bredt Blad.
- bresta (§ 126) *briste, gaa istykker.*
- brjóta (§ 141) *bryde.*
- bróðir m. (§ 65, 3) *Broder.*
- bróðurson m. *Brodersøn.*
- brott se braut.
- brottbúningr m. (§ 45 a) *Forberedelse til at fare bort. vera í brottbúningi* 22₅ *gjøre sig rede til at reise* (brott. búast). brottferð f. (§ 53 e) *Bortreise* (fara brott).
- brúðgumi m. (§ 67) *Brudgom.*
- brúðlaup n. (§ 57 a) *Bryllup* (egentl. brúðhlaup, af brúðr og hlaup n. *Löb*).
- brúðr f. (§ 55 b) *Brud.*
- bryggja f. (§ 70) *Brygge.*
- bú n. (§ 57 a) *Bo, Husholdning, Gaard.* fór til bús með hánum 30₁₄ *for hjem til ham, satte Bo med ham.*
- búa (§ 149) *bo, bebo.* 2) *indrette, gjøre istand, ruste.* búá skip 8₁₈ *gjøre et Skib seilfærdigt.* svá búinn 10₂₆ *saaledes rustet d. e. klædt.* búá um dauda menn *stelle med de døde d. e. begrave dem.* Part. búinn *færdig.* búit (var) við skipbroti 19₃₃ *det var nær ved Skibbrud.* svá búit *saaledes indrettet, saaledes forholdende sig.* við svá búit *under denne Sagens Stilling.*
- búð f. (§ 53 e) *Bod.*
- búðartopt f. (§ 53 e) *Bodtomt.*
- búðarveggr m. (§ 51) *Bodvæg.*
- búningr m. (§ 45 a) *Rustning, Klædning.*
- byrr m. (§ 51) *Bör, föielig Vind.*
- bæði (eg. Neutr. af báðir) *baade.*
bæði — ok baade — og.
- bæn f. (§ 53 e) *Bön.*
- bær m. (§ 51 og Anm.) *Gaard* (ogsaa býr).
- bæta (§ 159, 2) *bøde, erstatte eller afsone med Penge.* með det, hvorfor der bödes, i Akk.: bæta mér son minn 29₂₁ (af bóti).

dagr m. (§ 65, 1) *Dag*.
 dalr m. (§ 50 c) *Dal*.
 danskr Adj. *dansk*.
 dapr Adj. (§ 77, 7) *stille, tung-*
sindig, sørgmodig.
 daprligr Adj. *som ser stille, sørg-*
modig ud.
 dauddagi m. (§ 67) *Dödedag*.
Död, Dödsmaade (daudi m. *Död*
 og dagr).
 dauðr Adj. (§ 77, 2) *död* (af
 deyja).
 deila (§ 159, 2) *stride, kives*.
 deila kappi við före *Strid*
med, maale sig med.
 deyfa (§ 159, 2) *döve, gjøre Wirk-*
som eller slöv (af Adj. daufr
döv).
 dóttir f. (§ 65, 3) *Datter*.
 draga (§ 135) *drage, trække*. Refl.
 dragast *drage sig*.
 drápa f. (§ 70) *Draapa, større*
og kunstigere Skaldedigt (sml.
 Anm. til 12,).
 draumr m. (§ 45 a) *Dröm*.
 drekka (§ 125) *drikke*.
 drengr m. (§ 51) *dygtig, brav*
Mand.
 drepa (§ 129) *slaa*. 2) *dræbe*.
 dreyma (§ 159, 2) *drømme* (af
 draumr). Den. som drømmer
 tilföies i Akk.; det, man drømmer
 om, sættes enten i Akk.: *hvat*
þorstein hefði dreymt 2₁₉,
 eller bliver Subjekt: *konungr*
dreymdi mik jeg drömte om
Kongen.
 dróttning f. (§ 53 a) *Dronning*.
 duga (§ 160) *due, hjælpe*; *mér*
dugir vel jeg holder godt ud.
 dvelja (§ 155, 1) *opholde, sinke*.
 dvaldi ekki ferðina 27₁₀.

Refl. *dveljast opholde sig, dvæle,*
forblive.

eða eller eðr eller. Om Ordets
 Brug i Begyndelsen af spørgende
 Sætninger sml. Anm. til 5₆.
 ef *dersom, hvis, om*, i Betingelses-
 sætninger. 2) i afhængige spør-
 gende Sætninger: *om*.
 efna (§ 159, 2) *holde, opfylde* (et
 Löfte) 13₂₃, af
 efni n. (§ 59 b) *Emne*, Stof til
 at gjøre noget af. 2) *Stilling,*
Forhold (de i de givne Omstæn-
 digheder liggende Forudsætnin-
 ger). *koma í allúvænt efni*
 13₆, *komme i en meget uheldig*
Stilling; *ek veit eigi efni*
sonar míns 18₁₅, *jeg kjender*
ei min Søns Stilling; *látast af*
því efni 3₁₄, se Anm.
 efniligr Adj.; siges om den, som
 der er godt Emne i, *haabefuld*.
 efri, efstr (§ 96) Komp. og Sup.
 uden tilsvarende Positiv., *övre,*
överst; ogsaa om Tiden, *senere,*
senest eller sidst.
 ei se eigi.
 eiga (§ 164) *eie, have*. *eiga tal*
 við einnhvern *tale med* *En*.
eiga nökkut við einn have
noget at gjøre med *En* 12₂₄. *eiga*
at med Inf. have at d. e. være
berettiget eller forpligtet til at,
burde 16₂₁, 19₃₀. *vera eiga*
burde være 11₁₆.
 eigi, ogsaa ei, Negtelsesord: *ei,*
ikke.
 eign f. (§ 53 e) *det at eie, Eien-*
domsret til noget. 2) *Eiendom, det,*
man eier; især om Jordeiendom.

einardr Adj. (§ 77, 1) *oprigtig, ærlig*. 2) *stadig, uafbrudt*. Deraf Neutr. einart som Adv.: *uafsladelig, uden Afbrydelse* 28₅.

einkar Adv. *særdeles (i höiere Grad end andre)*.

einn adj. Talord (§ 101) *en*. 2) *alene*. 3) ubest. Pron. *nogen, en*; ofte brugt som ubest. Art. (§ 115 Anm. 2). 4) *en og den samme*; einn sem, einn ok *den samme som*. alt eins 9₃₁ *ligefuldt, alligevel* (heder oftere alt at eins eller alt at einu).

einhverr (ogsaa einhverr, einshverr) ubest. Pron. *en, nogen* (§ 118, 3); ogsaa brugt som ubest. Art. (§ 115 Anm. 2). eins se einn.

eintalat Adj. Neutr. *talt i Fortrolighed, under fire Öine* (einn og tala).

einörð f. (§ 53 b) *Oprigtighed, oprigtigt Venskab, Troskab* (af einardr).

eira (§ 159, 2) *spare, skaane*; den eller det, man sparer, sættes i Dat. 2) *passer for, behage*, ligeledes med Dat. *eirir hannum illa han bliver ilde tilfreds* 16₂₈.

ekki Neutr. af engi, *intet*. 2) som negtende Adv. *ikke*, sml. Anm. til 2₁₇.

ekkja f. (§ 71 a) *Enke*.

eidaskáli m. (§ 67) *Ildskaale*; se Anm. til 4₂₅ (eldr m. Ild og skáli).

ella Adv. *ellers, i andet Fald*.

elztr *ældst*, Sup. af gamall (§ 95).

en *men*. 2) *end*, efter Komp.

enda Adv. *desuden, forresten*.

enda (§ 159, 2 sml 157 a) *ende*

2) *fuldbyrde, opnaa*. Deraf Refl. endast *opnaaes, lykkes*.

engi (§ 118, 4) *ingen*.

Englandsfar n. (§ 57 b) *Englandsfarer, et Skib, som gaar til England* (far).

enn Adv. *end, endnu, fremdeles*. 2) *desuden*. 3) *atter, igjen*.

eptir Præp. (§ 190). 1) med Akk. *efter* (om Tiden): *eptir júlín*. eptir þetta umliðit 25₉, se Anm. 2) med Dat. a) *langs efter*: inn eptir þrándheimi 10₁₈. eptirtúninu 22₂₃. b) *efter, i Överensstemmelse med*: skapa sik eptir góðra manna síðum 10₁₄. c) *efter*, om det, som skal hentes eller som savnes: þrá eptir einni konu 21₂₇. senda eptir skikkjunni 30₂₅. 3) som Adv. uden styret Ord: sitja eptir *sidde efter, sidde tilbage*. vetrinn eptir *Vintren efter* osv.

eptirbátr m. (§ 45 a) *Skibsbaad, Baad, som slæber efter Skibet*; i afledet Betydn. 16₂₄, se Anm.

er relativ Partikel, som bruges til at knytte forskjellige Arter af Bisætninger til Hovedsætningen og efter Sætningens forskjellige Art maa oversættes forskjelligt, sml. Anm. til 1₁₀.

erfiðr Adj. (§ 77, 2) *besværlij, møisom*. verðr mér erfitt *det bliver besværlijt for mig, jeg udmattes*.

erindi n. (§ 59 b) *Ærinde*.

exi f. (ogsaa ex, öxi, öx § 53 b sml. 55 b, 2) *Öre*.

ey f. (§ 55 a) *Ö*.

eygr Adj. (§ 80), ogsaa *eygðr*;

bruges kun med Adv. (vel, illa osv.) for at betegne, hvordan Öine En har, se Anm. til 1₈.
 cyrir m. (§ 48 Anm. 1) Öre, Underafdeling ($\frac{1}{2}$) af en Mark, baade som Vegt og som Pengeværdi.

fá (§ 145) *faa, opmaa*: i Betydningen *faa til Kone* med Gjenstanden i Gen. 1₁₀. 2) *gríbe, faa Tag í*: gat fengit vápn sín 25₁₅. 3) *skaffa, gíve En Noget*, med Dat. og Akk. fá þér fari 4₈, fékk þorgerði (barnit) í hendr 4₁₀.

faðir m. (§ 65, 3) *Fader*.

faðmlag n. (§ 57 b) *Favntag*

(faðmr m. *Favn* og leggjja).

fagna (§ 151, 2) *glæde sig, blive glad ved* (af feginn). 2) *ytre sin Glæde over Ens Ankomst, hilse velkommen*. 3) *modtage* (vel eller ilde). Forbindes i alle Betydninger med Dat.

fagnaðr m. (§ 50 a) *Glæde* (feginn).

fagr Adj. (§ 77, 7) *fager, smuk*.

fálátr Adj. *som gjør lidet af sig, taler lidet, faamelt* (fár, láta).

fall n. (§ 57 b) *Fald*. Af

falla (§ 144) *falde*.

fang n. (§ 57 b) *Tag* (i Brydning) 20₁₂ (af fá).

far n. (§ 57 b) *Fartöi*. 2) *Overfart med et Skib, Plads for En paa Skibet* 11₂₆ (fara).

fár Adj. (§ 78) *liden, ringe*. I Plur. *faa* (i Antal).

fara (§ 134) *fare, reise, gaa*, i egentlig og afledet Betydning. fara í mannjöfnuð *gaa i*

Mandjævning d. e. indlade sig derpaa 9₁₀. fara fram *gaa frem, bære sig ad saa eller saa*. hárit fór vel 5₂₅. *Haaret faldt godt, klædte ham godt, var smukt*. illa er oss farit *det staar ilde til med (for) os* 12₂₅. Upers. fór þér údrengiliga 28₂₀ *du bar dig uhæderligt ad* (egentl. *det gik uhæderligt for dig*).

fararefni n. (§ 59 b) *Midler til at reise med, Reisepenge* (farar Gen. af för f. *Færd, Reise*).

fari n. (§ 59 b) = far i Betydn. 2.

farmadr m. *Farmand, Kjöbmand* (sml. Anm. til 7₁₂).

fastna (§ 151, 2) *feste* (sig eller en anden en Kvinde til Hustru).

fátaladr Adj. (§ 77, 2) *faamelt*; sml. fálátr.

fé n. (§ 65, 4 b) *Fæ, Kvege*. 2) *Gods, Penge*.

feðgar m. Plur. (§ 67) *Samlingsord, som betegner Fader og Søn tilsammen*.

feginn Adj. (§ 79) *glad*.

fégjöf f. (§ 53 d) *Gave af Gods eller Penge*.

féchirðir m. (§ 48) *Fehirde, Skatmester* (af fé og hirða *vogte, passe paa*).

félagi m. (§ 67) *Kammerat, Ven*.

félítill Adj. (§ 79) *fattig*.

fella (§ 159, 2 sml. 157 b) *fælde, bringe til at falde*.

ferð f. (§ 53 e) *Færd, Reise*.

fasta (§ 159, 2 sml. 157 a) *feste, gjøre fast*. 2) = fastna.

festarkona f. (§ 71 b Anm.) *Festekvinde, festet, trolovet Kvinde*.

festarmey f. (§ 55 a) *Festemö*.

finna (§ 124) *finde*. þat finn ek

- Gunnlaugi *det finder jeg mod*
Gunnlaug d. e. *det har jeg at*
indvende mod ham 10₇. 2) *træffe,*
möde. finnast *træffe hinanden,*
mödes. 3) *mærke, blive var* 26₃₁.
- fjall n. (§ 57 b) *Fjæld.*
- fjándskapr m. (§ 50 a) *Fiend-*
skab, fiendtligt Forhold (fjáandi
 m. *Fiende*).
- fjáreign f. (§ 53 e) *Eiendom af*
Gods og Penge, Formue. (fjár
 Gen. af fé og eign).
- fjarkominn Adj. (§ 79) *lidet*
forpligtet (ogsaa *lidet berettiget*)
til noget 29₂₃ (af fjárrí og koma).
- fjárlán n. (§ 57 a) *Laan af*
Penge eller Gods (sml. fjáreign).
- fjárri Adv. (§ 184 a) *fjærnt, langt*
borte.
- fjölmennt n. (§ 59 b) *en Mængde*
Mennesker; et stort Følge.
- fjölmennt Adj. *mandstærk, fulgt*
af mange Folk.
- fjörðr m. (§ 62 c) *Fjord.*
- fleiri og flestr *flere, flest,* Komp.
 og Sup. af margr (§ 95).
- fljúga (§ 142) *flyve.*
- flokkr m. (§ 45 a) *Flok, stort*
Følge. 2) en Art af Skaldekvæ-
 der, sml. Anm. til 12₇.
- flytja (§ 155, 2) *flytte, bringe fra*
et Sted til et andet. 2) *bringe*
frem, fremføre: kvæði, f. Ex.
 14₃₆, ogsaa flytja fram kvæði
 12₆. 3) *bringe ud, gjøre bekendt*
 21₁₃. 4) *drive paa en Sag, tale*
iverigt for den. fluttubónorðit
 ákafliga 18₈.
- fól n. (§ 57 a) *taabeligt Memne-*
ske, Galning.
- fólk n. (§ 57 a) *Folk.*
- forbæn f. (§ 53 e) *ond Bön,*
- Bön om noget ondt* (af for-, der
 i Sæmmensætning ofte betegner
 noget farligt eller forbrydersk,
 og bön).
- forn Adj. (§ 77, 7) *gammel* (det
 som var før eller er fra gammel
 Tid, i Modsætning til det nu-
 værende eller det nylig tilblevne).
- forráð n. (§ 57 a) *Raadlyhed,*
Myndighed over noget, Styrelse
 10₆, sml. Anm. (af ráða fyrir).
- fóstbróðir m. (§ 65, 3) *Fost-*
broder, En, som ved at op-
fostres sammen eller ved edelig
Overenskomst (ved at sværge sig
 i Fostbroderlag) er traadt i Bro-
 derskabsforhold til en anden.
- fóthöggva (§ 149) *fodhugge,*
hugge Fødderne af En (fótr,
 höggva).
- fótr m. (§ 65, 2) *Fod.*
- frá Prep. med Dat. (§ 188) *fra.*
 Ved Verber, som betyde *fortælle,*
høre o. desl., at oversætte med
 om f. Ex. 5₂₃. Som Adv. uden
 styret Ord: vísa frá 9₁₁. í frá
 ífra, fra; som Adv. þaðan í
 frá 24₂₃ *derifra, fra den Tid af.*
- fráfall n. (§ 57 b) *Död* (egentl.
det, at En falder fra).
- fram Adv. (§ 184 a) *frem, fremad.*
 í frammi *fremme.* hafa í fr.
have fremme d. e. *bruge.* Komp.
 frammar *længere fremme* 15₁₅.
 se Anm.
- frammar se fram.
- framgjarn Adj. (§ 77, 7) *begjer-*
lig efter at komme frem, efter at
blive til noget, ørgjerrig, dristig.
- frásögn f. (§ 53 b) *Frasagn, For-*
tælling om noget (af segja frá).
- freista (§ 151, 1) *friste, prøve;*

med Gjenstanden i Gen. 11₆. fremja (§ 155, 1) *fremme, öve, udföre* 24₂₅.
 frest n. (§ 57 a) *Frist: á þriggja náttu fresti med tre Nætters Frist, om tre Nætter.*
 fresta (§ 151, 1) *udsætte, drage ud* (i Tiden). Refl. *frestast udsættes, lade vente paa sig.*
 fréttá (§ 159, 2 sml. 157 a) *frütte, spörge, erfære.* frétti ekki til Gunnlaugs *spurgte ikke til, hørte intet om Gunnlaug.*
 freyða (§ 159, 2 sml. 157 a) *fraade, strömmen skummende frem.*
 friðland n. *Fredland.* hafa friðland *faa Lov til at opholde sig i Fred paa et Sted* (friðr m. *Fred* og land).
 fríðr Adj. (§ 77, 2) *smuk.*
 fróðr Adj. (§ 77, 2) *kjydig, kundskabsrig* (især om den, som kjen-der vel til Fortidens Begivenheder; saaledes 6₁₀).
 frumvaxta Adj. (§ 86) *som netop er bleven voxen* (vöxtr og frum-, som i Sammensætning betegner det første, oprindelige).
 frægð f. (§ 53 e) *Berømmelse, Navnkundighed.* Af
 frægr Adj. *berömt, navnkundig* (af frægna spörge; egentl. *En, om hvem meget spørres*).
 frændi m. (§ 69) *Frænde.*
 frændsemi f. (§ 73) *Frændskab.*
 fræknlíga Adv. *tappert, kjækt* (af Adj. frækni).
 fugl m. (§ 45 e) *Fugl.*
 fullting n. (§ 57 a) *Hjælp, Bistand.*
 fundr m. (§ 50 a) *Möde.* á fund einhvers *til Möde med En* d.

d. *til En.* Især om fiendtligt Möde, *Kamp* f. Ex. 29₂₁.
 furðu Adv. *overordentlig, ganske usædvanlig* 12₁₆.
 fylgja (§ 159, 1) *fölge*, med det, man følger, i Dativ. 2) *fölge en Sag* d. e. *tale for den, understötte den.* líkarmér ekki, utan þú fylgir þessu 9₃₁.
 fylgja f. (§ 71 a) *Fylgje, beskyttende Aand*, se Anm. til 3₁₀.
 fyrir Præp. med Dat. og Akk. (§ 190, ogsaa fyrir, fyr, fur), er vort *for*. 1) om Stedet, med Dat. *foran* (hvor der menes en Bliven paa Stedet): úti fyrir karldyrum 2₂₃, derfor í afledet Betydning: var fyrir þeim í hvívetna 7₉, *var foran dem* í alt d. e. *var den ypperste af dem.* vera fyrir vedrum 3₃ *være (komme) foran Veir* d. e. *varsle om Veir.* Med Akk. *frem for*: hann gékk fyrir jarlinn 10₂₀. 2) om Tiden, med Dat. *for — siden*: fyrir fám vetrum 19₃₀; med Akk. *för*: litlu fyrir vetr. 3) til at betegne Aarsagen: *för, formedelst*, med Dat. og Akk.: fyrir því at; féngu ekki at gert fyrir ákafa (Dat.) þeirra 25₂₆; fyrir þín orð (*for dine Ords Skyld*) 10₁₁. fyrir sakir sesök. verða vanhluta fyrir öðrum 23₂₁. 4) *för, istedetfor, til Gjengjæld for*, med Akk.: beiða bóta fyrir minn son 29₂₃, hélt skildi fyrir bróður sinn 24₃. fyrir þat vil ek bjóða þér hólmgöngu 23₁₈. 5) *för, til* (om det, hvortil noget tjener, duer, bruges) med

- Akk.: koma fyrir ekki 9₂₁.
 6) *för* (om det, man raader for, har Myndighed over) med Dat.: ríð fyrir Noregi 10₂₀. stýrimaðr fyrir skipinu 1₁₇. 7) *for*, til *Gavn* eller *Skade för*, med Dat. 8) *för* *En*, i hans *Nærværelse* eller *Paahör*, med Dat. hrópa mik fyrir höfðingjum 17₁₀. kvæð vísu fyrir hánum 29₆. 9) som Adv. uden styret Ord, i de fleste af de Betydninger, hvori Ordet kan bruges som Præp. 10) Sammenstillet med forskjellige Adv., danner det sammensatte Præp., der alle styre Akk. fyrir nedan *nedanför*; fyrir ofan *ovenför*; fyrir sunnan *söndanför*; fyrir handan *hinsides* (se handan) osv.
- fyrirgefa (§ 129) *tilgive*, *forlade En noget*. Det, man tilgiver, i Akk.; Personen, hvem man tilgiver, i Dat. 5₂.
- fýrr, fyrst Adv. *för*, *först*, Komp. og Sup. af fyrir som Adv. i Betydn. *för*.
- fýrri, fyrstr Adj., Komp. og Sup. uden tilsvarende Posit., *tüdligere*, *först*.
- fæð f. (§ 53 e) *Uenskab*, *uvenlig Stemning*, se Anm. til 3₂₁.
- fæða (§ 159, 2 sml. 157 a) *föde* (bringe til Verden) 3₃₅. 2) *föde*, *opfüde*, *opföstre* 1₁₂.
- færa (§ 159, 2) *före*, *bringe*. færa á hest *satte op paa Hesten* 28₃₂. færa í kappmæli 16₂₆. *före noget* i Ordstrid d. e. *gjöre det til Gjenstand for Ordstrid*, *give sig til at mundhugges om det*. færa einhverjum kvæði *bringe En et Kvæde*, *fremsiige et Kvæde til Ens Pris*.
- föðurleið f. (§ 53 e) *Fedreneavn*; især om den *fedrene Gaard*, *Ættegaard* (fadir og leifa efterlade).
- förunautr m. (§ 45 a) *Reisekammerat* (*för* = ferð og nautr *Kammerat*)-
- gá (§ 159, 2) *agte paa, ænse*; Gjenstanden i Gen.
- gamall Adj. (§ 79 og 95) *gammel*.
- gaman n. (§ 58 Anm.) *Gammen*, *Glæde*, *Moro*.
- ganga (§ 145) *gaa*. ganga til tals við einvern *give sig i Tale med En* 22₇. ganga upp á saklausu menn *gaa op paa* d. e. *valte sig ind paa*, *forvætte saglöse Mænd* 12₂₆. ganga eftir 3₁₇ se Anm.
- ganga f. (§ 70) *Gang*.
- gaumr m. (§ 45 a) *Agtpaaagivenhed*, *Opmærksomhed*; mest i Talemaaden gefa gaum at med Dat. *agte paa, ænse*, *bryde sig om*.
- gefa (§ 129) *give*. Den, man giver noget, i Dat.; Tingen, man giver, i Akk.
- gegnt Adv. *ligeoverfor*, *lige imod*, med Dat.: ogsaa yfir gegnt 4₂₆.
- gegnum og í gegnum bruges som Præp. med Akk. (§ 187) *igjennem*.
- gera (§ 161; ogsaa gerva, göra, gjöra) *gjöre*. Med dobbelt Akk. *gjöre En til noget* 12₁₂. Refl. gerast *gjöres til noget, blive*.
- gerla Adv. (ogsaa görla, gjörla;

- Komp. gerr, görr. Sup. gerst, görst) *tydelig, aabenbart.*
- gersimi f. (§ 55 b; ogsaa gersemi) *Kostbarhed, Skat, Klenodie.*
- geta (§ 129) *faa, erholde. er ungr getr som man faar wig d. e. modtager, lærer 20₃₅. 2) faa, opnaa, formaar: gat fengit vápn sín 25₁₄.*
- geyma (§ 159, 2) *agte paa, bryle sig om. 2) gjemme. Gjenstanden i Gen. (af gaumr).*
- gildr Adj. (§ 77, 1) *gild, gjæv.*
- gipta (§ 159, 2 sml. 157 a) *gifte, bortgifte. gipta konu (Akk.) manni (Dat.).*
- gipta f. (§ 70) *Lykke.*
- gista (§ 159, 2 sml. 157 a) *gjeste, være til Gjest hos.*
- gjaford n. (§ 57 a) *Giftermaal.*
- gjalda (§ 127) *betale, udrede. gj. einhverjum fé.*
- gjarna Adv. (§ 186) *gjærne.*
- gjöf f. (§ 53 d) *Gave (gafa).*
- gladr Adj. (§ 77, 2) *glad. 2) glædelig, fornøielig 8₁₈.*
- gledi f. (§ 73) *Glæde.*
- glíma f. (§ 70) *Brydekamp, Brydetag.*
- godji m. (§ 67) *Gode, Heredsforstander paa Island, se Anm. til 7₅.*
- godord n. (§ 57 a) *Godord, en Godes Embede.*
- góðr Adj. (§ 77, 2 og 95) *god.*
- grár Adj. (§ 78) *graa.*
- gráta (§ 146) *græde. Med Akk. græde over noget, begræde noget.*
- greiða (§ 159, 2 sml. 157 a) *greie, gjøre grei (greidr Adj.) 2) udrede, udbetale: greiða fé af höndum 7₃₁.*
- greiði m. (§ 67) *Hjælp, Bistand. 2) Gjestfrihed, Bevertning 25₂₃.*
- grid n. Plur. (§ 57 a) *Fred, Sikkerhed for Liv og Lemmer.*
- grípa (§ 140) *gribe.*
- gripr m. (§ 62 a) *Kostbarhed, kostbart Stykke.*
- gullband n. (§ 57 b) *Gullbaand (gull n. Guld og band n. Baand).*
- gullhringr m. (§ 45 a og Anm. 2) *Guldring (hringr).*
- gær; í gær *igaar.*
- göfugr Adj. (§ 79 Anm. 3) *gjæv, ypperlig.*
-
- háð n. (§ 57 a) *Haan, Spot.*
- haf n. (§ 57 b) *Hav.*
- hafa (§ 161) *have. hafa í frammi se fram. 2) faa, gaa af med: hafði einn þater við lá 9₁₉. hafa sitt mál 16₂₈.*
- hafna (§ 151, 2) *forsage, opgive, give Slip paa. Gjenstanden i Dat.*
- halda (§ 144) *holde. hélt vel vini sína 5₁₇. holdt sine Venner godt d. e. behandlede og beskyttede dem godt. Med Dat. holde paa noget: hélt skildi 24₃. fékk eigi haldit henni heima 21₂₀. hélt ek því fyrir hánum 19₃₁ jeg holdt paa det for ham, forholdt ham det.*
- hálftr Adj. *halv.*
- hallkvæmr Adj. *som kommer tilpas, passende, nyttig.*
- haltr Adj. (§ 77, 3) *halt.*
- handan Adv. *fra den anden Side (af en Grændse). fyrir handan Præp. med Akk.: paa den anden Side, hinsides.*

- hár n. (§ 57 a) *Haar*.
 harðlyndr Adj. (§ 77, 1) *haard-*
sindet (harðr og lund f. *Sind*).
 harðr Adj. (§ 77, 1) *haard*. 2) *kjæk,*
uforfærðet.
 háttadr Adj. (§ 77, 2) (*saa eller*
saa) *beskaffæn, indrettet*. svá er
 háttat *saa er det, saa forholder*
det sig 3₂₁. Af
 hátttr m. (§ 62 d) *Maade. Beskaf-*
fenhed, Slags. meira háttar
mere anseet sml. Anm. til 9₉.
 haust n. (§ 57 a) *Hüst*.
 hávadamadr m. *en urolig, vold-*
som Mand (hávadi m. *Stöi,*
Uro).
 héðan Adv. *herfra*.
 hefna (§ 159, 2) *hevne*. Gjen-
 standen (den Person eller den
 Gjerning, som hevnes) i Gen. 29₃₅.
 hégómi m. (§ 67) *Forfængelig-*
hed, Daarskab, Fjas.
 heill Adj. (§ 77, 6) *hel; sund,*
frísk. eigi heil Anm. til 3₁₀.
 heim Adv. *hjen*.
 heima Adv. *hjemme*.
 heimamadr m. *en Mand, som*
har Ophold hos en anden og hør-
er til hans Hus.
 heiman Adv. *hjemmefra*.
 heimboð n. (§ 57 a) *Gjestebud,*
Gilde (heim og bjóða *indbyde*).
 heimferð f. (§ 53 c) *Hjemreise*.
 heimleidis Adv. *hjemad, paa*
Hjemreisen (leið f. *Vei*).
 heimta (§ 159, 2 sml. 157 a)
kræve, fordre.
 heita (§ 147) *hede, kaldes*. 2)
 heita á þórr *paakalde Thor* 20₁₃.
 3) *love*; det, man lover, saavelsom
 Personen, hvem man lover no-
 get. i Dat.: því skaltu heita
- mér 13₃₀. 4) *heitast true med.*
 heitkona f. (§ 71 b Anm.) *Kvinde,*
som er bortlovet til en Mand
(heita i Betydn. love).
 heitr Adj. *hed, varm*.
 heldr Adv., Komp. af gjarna
 (§ 186) *hellere*. heldr en eigi
ganske lidet, se Anm. til 24₁₂.
 eigi at heldr *ikke desto mindre*
ikke, ligefuldt ikke. 2) *temmelig,*
noget: heldr við aldr 1₁₈.
 helzt Adv., Sup. af gjarna, *helst.*
 2) *fornehmelig, især*.
 henda (§ 159, 2 sml. 157 a) *gribe,*
tage (af hönd). henda gaman
 at 1₂₃, se Anm.
 hér Adv. *her*.
 herðimikill Adj. (ogsaa herða-
 mikill) *svær, bred over Her-*
derne (*Skuldrene*). Af herðr
 f. *Skulder* (oftest brugt i Plur.
 herðar).
 herja (§ 151, 1) *herje*, fare frem
 paa Krigsmands Vis med Rov
 og Brand (herr).
 hernadr m. (§ 50 a) *Hærfærd,*
Krigstog.
 herr m. (§ 51) *Hær*.
 herra m. (§ 67 Anm. 1) *Herre*.
 hersir m. (§ 48) *Herse*. Saa
 kaldtes i den ældste Tid i Norge
 Heredsforstanderen, der baade
 styrede Heredets verdslige Sager
 og forestod dets Tempel (svarer
 altsaa til Gøden paa Island,
 sml. Anm. til 7₅).
 hestr m. (§ 45 a) *Hest*.
 heyra (§ 159, 2) *høre*.
 hingat Adv. *hid*.
 hinn 1) demonstr. Pron. a) *hin,*
den. b) *den anden* 8₃₀. 2) bestemt
 Artikel (§ 115).

- hirðmaðr m. *Hirðmand*, se Anm. til 10₂₃ (hirð f.).
- hitta (§ 159, 2 sml. 157 a) *finde, træffe*.
- hjá Præp. med Dat. (§ 188) *hos, ved Siden af*. vera hjá være tilstede ved noget.
- hjálmr m. (§ 45 a) *Hjælm*.
- hjalt n. (§ 57 b) *Hjalt paa et Sværd*, dets Knap eller Parerstang. Vilde man skjelne mellem dem, sagdes *övre* og *nedre Hjalt*: tilsammen betegnes de ved Plur. *hjólt*, sml. Anm. til 24₁₀.
- hlað n. (§ 57 b) *stenlagt Plads foran Huset* (af *hlaða opdyngge, oplægge*, nemlig Sten).
- hlaðbúinn Adj. *udstyret, smykket med Guldprydelser* (hlað n. *Smykke* og *búa*).
- hlaupa (§ 149) *løbe, springe*.
- hlífvarlauss Adj. (§ 77, 9) *værnløs, uden Beskyttelse* (hlíf f. *Værn, Beskyttelse*, især brugt om Forsvars-vaaben og navnlig om Skjoldet; dette menes ogsaa i hlífvarlauss 13₁₆).
- hljóð n. (§ 57 a) *Lyd*. 2) *Stilhed, Taushed*.
- hlunnr m. (§ 45 a) *Rullestok*, især til at rulle Skibe op og ned paa. se Anm. til 8₁₄.
- hluti m. (§ 67) *Del*, svag Form af hlutr m. (§ 50 b) *Lod, Del*. 2) *Ting*. um alla hluti i alle *Ting* (i alle *Henseender*).
- hlýða (§ 159, 2 sml. 157 a) *lytte til, høre paa*; Gjenstanden i Dat. (hljóð). 2) *adlyde*. 3) *lykkes, gaa an, være tilladt*. Deraf hlýðisamr Adj. 3₃₃: man eigi
- hlýðisamt verða *det vil ikke gaa vel*.
- hlæja (§ 138) *le*.
- hneigja (§ 159, 1) *lade falde, böie*.
- hnekkja (§ 159, 1) *drive, stöde tilbage*. 2) intr. *rykke tilbage, trække sig tilbage* 28_o.
- hníga (§ 140) *böie sig, synke, falde*.
- hnipinn Adj. (§ 79) *sorgfuld, bebrövet*.
- hófsmaðr m. *maadeholden, sindig Mand* (hóf n. *Maadehold*).
- hógværr Adj. *sagtmodig* (hógr Adj., samme Betydning, og vera).
- hólmganga f. (§ 70) *Holmgang, Tvekamp*, sml. Anm. til 12₃₅.
- hólmr m. (§ 45 a) *Holm, Holme*. ganga á hólmi *gaa paa Holm, holde Holmgang*.
- hopa (§ 151, 1) *hope, vige tilbage*.
- horfa (§ 159, 2) *se paa, se ud til*.
- hót n. (§ 57 a) *Trusel*.
- høgri Adj., Komp., *höire*.
- hraustr Adj. *sterk, modig*.
- hringr m. (§ 45 a og Anm. 2) *Ring*.
- hrjóta (§ 141) *drive afsted med Fart, fyge*.
- hrópa (§ 151, 1) *bringe i ondt Rygte, bagtale* (hróp n. *Bagtalelse*).
- hross n. (§ 57 a) *Hest*.
- hryggja (§ 159, 1) *ængste, bebröve* (hryggr Adj. *bebrövet*).
- hræða (§ 159, 2 sml. 157 a) *gjøre ræd, skræmme*. Refl. hræðast *ræddes for, frygte*.
- hús n. (§ 57 a) *Hus*.
- húsfreyja f. (§ 70 og 71 a) (*Husets Herskerinde*) *Husfrú, Kone*.
- húskarl m. (§ 45 c) *Huskarl, Tjenestekarl*.

húsmænir m. (§ 48) *Husmönning*
(mænir).

hvaðan Adv. *hvorfra*.

hvar Adv. *hvor*. hvar sem *hvor-*
somhelst.

hvárrgi eller hvárigr ubest.

Pron. (§ 118, 6) *ingen af to*.

Plur. hvárigir (hvárgir) *ingen*
af de to Parter (naar der er

flere paa hver Side). Neutr.

hvárki (hvártki) *hverken*;

hvárki — né *hverken* — *eller*.

hvárr (§ 116, 3) 1) Spörgende

Pron: *hvilken af to*. Neutr. hvárt
bruges som spörgende Partikel

især i afhængige Sætninger: *om*
6_{2a}. 2) Ubest. Pron. *enhver* (naar

der tales blot om to), *begge*.

hvárrtveggja ell. hvárrtveggi

(§ 118, 8) ubest. Pron. *enhver*
af to, begge (tveggja, Gen. af

tveir, er Delens Gen.).

hvatvetna ubest. Pron. (§ 118,
7) *hvaðsomhelst, alt muligt*.

hve Adv. *hvor, hvorledes*.

hvergi Adv. *ingensteds, ogsaa in-*
gensteds hen.

hvernig Adv. *hvorledes, paa hvil-*
ken Maade (sammentrukket af

hvern veg *ad hvilken Vei*; sml.

med Hensyn til Akk.s Brug Anm.

til 2₃₄).

hverr (§ 116, 2 og Anm. 1) 1)

spörgende Pron.: *hvem, hvilken*.

2) ubest. Pron.: *enhver*.

hversu Adv. *hvorledes*.

hvervetna Adv. *hvor somhelst,*

overalt.

hví Adv. (egentl. Dat. af hvat § 116, 1) *hvorfor, af hvilken*
Grund.

hvíla (§ 159, 2) *ligge* (i en Seng).

Deraf

hvíla f. (§ 70) *Seng*.

hvíti f. (§ 73) *Hvidhed, hvid* eller
lys Farve. Af

hvítr Adj. *hvid*.

hyggja (§ 160) *tænke, mene*.

hylja (§ 155, 2) *hulle, dække,*
skjule.

hætta (§ 159, 2 sml. 157 a) *vove*.

hætta á med Akk. *vove paa*.

prøve paa noget 12₂₀.

hætttr Adj. (§ 77, 3) *farlig, fa-*
refuld.

höfðingi m. (§ 68) *Hövding*.

höfðingjrabragð n. (§ 57 b)
hövðingsmæssigt Udseende.

höfud n. (§ 58) *Hoved*.

höfudsár n. (§ 57 a) *Saar i*
Hovedet.

högg n. (§ 60) *Hug*.

höggva (§ 149) *hugge*. h. stren-

gina *hugge Tougene af* 19₃₂.

h. einnhvern *bánahögg give*

En Banehug.

hönd f. (§ 63 b) *Haand*. taka í

hönd einhverjum *tage En i*

Haanden. fá einhverjum í

hendr *overgive til En* 4₁₁. greiða

fé af höndum *betale, levere*

fra sig Penge. af várrri hendi

fra vor Side 10₅. til handa

einhverjum *for En, for Ens*

Regning, til Brug for En 8₁₃.

standa til handa *være for-*

haanden 3_{2a}. fyrir sína hönd

for sig selv, paa egne Vegne 10₃.

í Præp. (§ 190). 1) med Dat. *í,*

paa (hvor der menes en Væren

paa Stedet). í Borgarfirði. í

svefni *i Sövn*. 2) med Akk. *ind* í, *tíl*, *ned* eller *hen* *paa* (naar der tales om en Bevegelse hen til et Sted): *vestr í Hjarðarholt vestover til Hj.* 4₁. *ganga í skálann gaa ind i Skaalen*. *setjast niðr í budartoptina sette sig ned paa Bodtomten*. Om Tiden: *í þenna tíma paa denne Tid*. *í annat sinn anden Gang*. 3) som Adv. uden styret Ord: *þetta er stefit í* (neml. kvæðinu).

í frá = frá.

í gegnum = gegnum.

í gær se gær.

illa Adv. (§ 186) *ilde*.

illr Adj. (§ 95) *ond*, *slet*.

inn Adv. (§ 185) *ind*, *inde*. Komp. *innar længere ind*.

innan Adv. *indenfra*, *indvendig*.

innar se inn.

íslenzkr Adj. *islandsk*.

íþrótt f. (§ 53 e) *Idræt*, *Færdighed*, især legemlig.

já *ja*.

jafnaldri m. (§ 67) *en jævnaldrende* (jafn Adj. *jævn*).

jafnan Adj. *jævnlyg*, *stadigt*, *altid*.

jafnfagr Adj. (§ 77, 7) *jævnfager*, *lige saa fager*.

jafnlangr Adj. *jævnlang*, *lige lang*.

jafnmargr Adj. (§ 77, 4 Anm.) *lige megen*. Plur. *jafnmargir lige mange*.

jafnmenni n. (§ 59 b) *jævnogod Mand*, *Ligemand* (af jafn og maðr).

jafnmikill (§ 79) *lige stor*. Neutr. *jafnmikit lige meget*.

jafnræði n. (§ 59 b) *lige Parti*, *Egteskabsforbindelse*, *hvori begge Parter kan agtes for lige gode*. *jarda* (§ 151, 2) *jorde*, *begrave*. (*jörd* f. *Jord*).

jarl m. (§ 45 c) *Jarl*.

járnkló f. (§ 63 d) *Jærnklo*.

jól n. Plur. (§ 57 a) *Jul*.

jólaboð n. (§ 57 a) *Julegjestebud*.

kalla (§ 151, 2) *kalde*. Refl. *kallast kalde sig*, *hede*. *kalla ek*, *at jeg paastaar (mener)*; *at* 24₁₄.

kapp n. (§ 57 b) *Hidsighed*, *Iver*, 2) *Strid*. *deila kappi við strides med*.

kappmæli n. (§ 59 b) *Ordstrid* (af kapp og mál).

karldyr n. Pl. (§ 57 a) *Hovedindgangsdøren paa Vaaningshuset*.

karlmaðr m. *Mandfolk*. 2) = *dreng*, *kjæk*, *tapper Mand* 26₁₄.

kátr Adj. *lystig*, *vel tilmode* (deraf vort *kaad*).

kaupa (§ 161) *kjøbe*. 2) *handle med hinanden*, *komme overens om*, *aftale*.

kaupmaðr m. *Kjøbmand*.

kaupstaðr m. (§ 50 b) *Kjøbstad*.

kaupstefna f. (§ 70) *Kjøbstevne*, *Marked*.

kenna (§ 159, 2 sml. 157 b) *kjende*; *mærke*, *føle*. 2) k. einum eitt *lære En noget*; *kendi hán um atferli* 6₂₇.

kinu f. (§ 63 a) *Kind*.

kippa (§ 159, 2 sml. 157 b) *rykke*, *trække hurtigt*. Gjenstanden i Dat.: *kípti inn aptr vörusekkunum* 6_a *slængte Varesækkene ind igjen*.

kirkja f. (§ 71 a) *Kirke*.
 klaka (§ 151, 2) *skrige* (om Fugle).
 klæði n. (§ 59 b) *Klæde*.
 kné n. (§ 65, 4 b) *Knæ*.
 knörr m. (§ 62 b) *Knar, et eget
Slags Skib* 14₁₉.
 koma (§ 132) *komme*. koma fyrir
 ekki *gjælde for intet, intet due*
 9₂₄. kominn á sik vel 5₂₆,
 se Anm. Refl. komast *komme*
sig, naa frem til et Sted.
 kona f. (§ 70 og 71 b Anm.)
Kvæde, Kone.
 konungr m. (§ 45 a) *Konge*.
 konungsnautr m. (§ 45 a)
*Kongegave, en Ting, som har
været i en Konges Eie* (sml. Anm.
 til 13₁₂).
 kostr m. (§ 62 a) *Valg, Vilkaar*
 27₁₉. 2) *Parti, Gjiftermaal* 6₂₂.
 kramast refl. Verb. (§ 179 b)
ligge længe og pines af en Sygdom.
 kristinn Adj. (§ 79) *kristen*.
 kúgan f. (§ 53 g) *Tvang* 9₂₃.
 (kúga *tvinge, kue*).
 kunna (§ 167) *kunne*.
 kunnigr Adj. (§ 79 Anm. 3)
bekjendt, kundbar.
 kurteisi f. (§ 73) *Höviskhed,
Belevenhed, god Levemaade* (kur-
 teiss Adj. *hövisk, beleven*).
 kvánbæn f. (§ 53 e) *Frieri* (af
 kván = kona og bæn).
 kvángast refl. Verb. (§ 151, 1)
gifte sig, tage sig en Kone (lige-
 ledes af kván).
 kvángaðr Adj. (§ 77, 2) *gift*
 (om Maend).
 kvæða (§ 129) *sige*. 2) *kvæde,
fremstige et Digt*.
 kvæðja (§ 155, 1) *hilse*. kvæðja
 konung. 2) *kræve, forlange,*

med Tingen, man kræver, i Gen.
 og Personen, af hvem man kræ-
 ver, i Akk.; undertiden tilføjes
 ogsaa en Dat. for at betegne,
 for hvem man kræver. kv. sér
 hljóðs 23₁₅.

kvæld n. (§ 57 a) *Kvæld*.
 kvæði n. (§ 59 b) *Kvæde, Digt*
 (kvæða).
 kvæðislaun n. Pl. (§ 57 a) *Lön*
for et Kvæde = bragarlaun.
 kyrr Adj. (§ 77, 4) *rolig, stille*.
 lát vera kyrt *lad være roligt*
 d. e. *stille!* 11₁₀.
 kyrtill m. (§ 46) *Kjortel*.

lágr Adj. *lav*. Neutr. lágt som
 Adv. *lavt, sagte* (om Stemmen)
 11₁₁.

lán n. (§ 57 a) *Laan*. at láni
 til *Laans*.

land n. (§ 57 b) *Land*.

landseti m. (§ 67) *Leilending*
 (egentl. som *sidder paa Ens*
Land, af land og sitja).

langr Adj. *lang*. Dat. Pl. *lönngum*
 bruges som Adv.: *længe Stunder,*
ofte og længe, f. Ex. 30₂₀.

lasta (§ 151, 2) *laste, dadle*.

láta (§ 146) *lade*. láta illa *lade*
ilde, bære sig slemt, jamre. láta
 blítt við einnhvern *vise sig*
blid, venlig mod En. láta sem
lade, som om; bære sig ad, som
om. láta í haf *gaa til Søs,*
stikke i Søen. 2) *miste*: láta líf
 sitt; ek vil ei láta þik 13₃₂.
 Refl. látast *dö, omkomme*.

langaraptann m. (§ 46) *Lö-
verdagsaften* (langardagr *Lö-
verdag*).

- laugarkveld n. (§ 57 a) = leynd f. (§ 53 e) *Hemmelighed*, laugaraptann. med leynd *hemmelig*, i *Stilhed*.
- launa (§ 151, 1) lömme. Det, som leysa (§ 159, 2 sml. 157 a) löse. der gives Lön for, i Akk., Per- leysa sik af hölminum löse sonen, som man lömmer, i Dat.: sig fra Holmen d. e. betale Bö- launa einhverjum kvæði. der for at slippe med Livet, hverju skal launa kvæðit naar man er bleven saaret i hvormed skal man (jeg) lömme Holmgang (lauss).
- Kvædet d. e. hvad skal jeg give lid n. (§ 57 a) *Flok, Skare* (24₃₀), i Lön for Kvædet (hverju især *Hær, væbnet Skare*. 2) Midlets Dativ, se Anm. til 20₂₁). *Hjælp, Bistand*.
- Af laun n. pl. Lön. líða (§ 140) *lide, gaa forbi, for-*
- lauss Adj. (§ 77, 9) lös. 2) löst, løbe (om Tiden). líða um lide befriet. Det, man er löst fra om d. e. lide til Ende: eptir tilföies i Gen.: lauss allra þetta umliðit 25₉. mála 18₁₃.
- leggja (§ 155, 1) *legge*. 2) *stikke*: lidr m. (§ 62 a) *Led*. lagði i gegnum hann spjót- líf n. (§ 57 a) *Liv*. innu 30₇ *stak gjennem ham, gjen-* líflát n. (§ 57 a) *Död* (láta líf). omborede ham med Spydet (Mid-
- lets Dat.). liggja (§ 130) *ligge*. ligggja
- leida (§ 159, 2 sml. 157 a) *lede*, vid ligge ved, hænge sammen med, före, ledsage. være afhængig af, staa paa Spil.
- leiddogi m. (§ 67) *Ledsager, Føl-* líka (§ 151, 1) *behage, være til-* gescend (leid f. *Veir*). pas. Personen, hvem noget be-
- leika (§ 147) har langt mere hager, i Dat.
- omfattende Betydning end vort líkligr Adj. *sandsynlig, rimelig,* lege (egentl. Betydning: være i som følger af sig selv.
- stærk og ustadig Bevægelse*). líkr Adj. *lig*. Den eller det, no-
- hefir mjök á leikizt minn get er ligt, i Dat.: þér líkr i
- hluta 28₁₂ vil vel egentl. sige: skaplyndi 10₈.
- det er gaaet stærkt ind paa min Del.
- leikr m. (§ 45 a) *Leg*. líta (§ 140) *se*. líta vid ein-
- leira f. (§ 70) *Lere, leret Sted* hverjum *se hen til En, give En* (leir n. *Ler*). et Öiekast 11₆.
- leistbrækr f. Pl. (§ 63 d) se lítill (§ 79 og Anm. 2) *liden*.
- Anm. til 10₂₇. Neutr. lítit eller oftere lít som
- leína f. (§ 70, 71 b Anm.) *Dæk-* Adv.: *lidet*, ogsaa *uheldigt* 12₂₃.
- kea eller Bærepude til Heste. litr m. (§ 62 a) *Farve, Let*.
- lengi Adv. (§ 184 a) *længe* (langr). ljósjarpr Adj. *lysbrun* (ljóss *lys*,
- leyna (§ 159, 2) *skjule, holde* jarpr *brun*).
- hemmelig* 18₆. ljósta (§ 141) *slaa*.
- lofa (§ 151, 1) *rose, prise*. 2) *tillade, give Lov til*.
- lokrekkja f. (§ 71, 1) *lukket*

- Sengerun*, se Anm. til 4₂₅. (lúka og rekkja *Seng*).
- lopt n. (§ 57 a) *Luft*. 2) *Lofit*.
- lúka (§ 143) *lukke*. 2) *slutte*, *ende*.
Gjenstanden i Dat.
- lykkja f. (§ 71, 1) *Lükke* (paa et Toug, en Snor eller desl.).
- lykt f. (§ 53 e) *Ende*, *Slutning*.
at lyktum til *Slutning*, *tilsidst* (lúka).
- lykta (§ 159, 2 sml. 157 b) *slutte*,
ende 23₁₄ (lykt).
- læggi n. (§ 59 b) *Liggsted*, *Leie*,
især *Skibsleie*, *Haen* (liggja).
- lækr m. (§ 51) *Bæk*.
- lög n. pl. (§ 57 b) *Lov*.
- lögberg n. (§ 57 a) *Lovhjerget*,
et Sted paa Althingspladsen paa Island, hvor Lagretten holdt sine Möder.
- lögmaðr m. *Lovmand*, *lovkyndig*
Maud. 2) = lögsögumaðr.
- lögretta f. (§ 70) *Lagrette* (se om dens Forretning paa Island Anm. til 7₅).
- lögsgaga f. (§ 70) *den Forretning at fremsige Loven* (Lovsigemanden skulde fremsige Landets Lov for Folket paa Althinget, for at den ei skulde gaa det af Minde).
- lögskil n. Pl. (§ 57 a) *de Former*, som følges ved Rettergang.
mæla lögskilum *handle efter disse*, *forhandle Retssager*.
- lögspæki f. (§ 73) *Lovkyndighed*,
Lovkundskab (af Adj. spakr, *vis*, *forstandig*).
- lögsögumaðr m. *Lovsigemand*,
se Anm. til 7₅.
- maðr m. (§ 65, 1) *Mand*. Pl. menn bruges ofte ubestemt: *Mænd*, *Folk*, svarende omtrent til vort *man* f. Ex. 22₅.
- mágr m. (§ 45 a) *Maag* (oftest om *Swigersøn* eller *Swoger*).
- mál n. (§ 57 a) *Maal*, *Tale*. 2) *Sprog*, *Tungemaal*. 3) *Afjale*, *afalt Forpligtelse* 17₃₃, 18₉. 4) *Sag*, især *Retssag*. hafa sitt mál *faa sin Sag*, *sin Vilje frem*.
- mánaðr m. (§ 50 a) *Maaned*.
- mannaðr Adj. (§ 77, 2) bruges kun med Adv., som vel eller illa *mannaðr godt eller slet udrustet med de Egenskaber*, en *Maud bör have*.
- mannhringr m. (§ 45 a og Anm. 2) *Mandring*, *Kreds af Mænd*.
- mannjöfnuðr, ogsaa *mannjafnaðr* m. (§ 50 a) *Mandjævning*, *Sammenligning af Mænd*, en almindelig Morskabivore Forfedres selskabelige Sammenkomster.
- mannval n. (§ 57 b) *Mandvalg*,
Valg mellem Mænd eller *Mænd at vælge imellem* (velja *vælye*).
- margr Adj. (§ 77, 4 og Anm., 95) *mangen*. 2) *megen*.
- mark n. (§ 57 b) *Mærke*. 2) *Mærkelighed*.
- með Præp. (§ 190), vort *med*. 1) med Dat. *med*, *sammen med* (om den, som frivillig følger með). b) *langs med*: ofan med Langá. c) *hos*: fæddist upp með þorsteini 1₁₂. d) *imellem*: tóku tal með sér 16₁₂. e) *tilligemed*, *foruden*: var þar vinátta mikil með frændsemi 7₁₇. f) for at betegne Midlet: með þessu (sverði)

- skaltu vega 13_a. g) for at betegne den Maade, hvorpaa, eller den Omstændighed, hvorunder noget sker: med leynd 4₃. med mikilli virðing ok ást 5₁₁. med atgöngu Gunnlaugs 7₃₂. 2) med Akk. om det, som viljelöst følger med, det, man medbringer: med konu sína 21₇. med tólfta mann (ogsaa við t. m.) *selv tole*, men med tólf menn *med tolv Mand* (foruden En selv), sml. Anm. til 9₃₂. 3) som Adv. uden styret Ord, især i Betydn. *tillige, desuden*: þat með *det med, det desforuden* 19₂₁.
- medal eller á medal Præp. (§ 189) *imellem*, sml. milli.
- medalkafli m. (§ 67) *Haandtag* (paa et Sværd), se Anm. til 24₁₀.
- medan Adv. *imedens, imidlertid*. 2) som Konjunktion: *imedens*.
- mega (§ 165) *kunne, forma*. Nærmer sig ofte til Betydn. af munu f. Ex. hann kvæð svá vera mega 7₂.
- meinn Adj. (§ 77, 6) *som er til Men, skadelig, farlig*. (meín n. *Men, Skade*).
- meir, meiri Komp. af mjök og mikill (§ 186. 95).
- menning f. (§ 53 a); m. góð 17₃₁ *Dygtighed, Besiddelse af de Egenskaber, man kræver hos en Mand* (svarer som Subst. til vel mannaðr, se mannaðr).
- merr f. (böies som veidr § 55 b) *Hoppe*.
- mest, mestr, Sup. af mjök og mikill (§ 186. 95).
- meta (§ 129) *vurdere, skatte*
- Prispaa, vel metinn godt anset, høit agtet*.
- metnaðarmaðr m. *overmodig, forfiengelig Mand* (metnaðr m. *Overmod*).
- meybarn n. (§ 57 b) *Möbarn, Pigebarn* (mey).
- miðmjör Adj. (§ 78) *smal om Midjen* (af miðr og mjör *tyud, smal*).
- miðr Adj. (§ 80) *som er i Midten, midterst*. eptir mitt sumar *efter Midsommerstid*.
- mikill Adj. (§ 79 og 95) *stor*. 2) *megen*. Neutr. mikit som Adv. *meget* = mjök.
- mikilræði n. (§ 59 b) *stort Raad, stor Bedrift* (ráð).
- milli eller á milli, ogsaa millum eller á millum Præp. (§ 189) *imellem* sml. medal.
- minni, minstr Komp. og Sup. af Adj. lítill (§ 95).
- minnr, minst Komp. og Sup. af Adv. lítt (§ 186).
- misseri n. (§ 59 b) *Halvaar*. Plur. bruges ofte i Betydn. *et Aar* (to Halvaar).
- mjök Adv. (§ 186) *meget, i høi Grad*. 2) *uesten, omtrent*. mjök jafnaldrar 6₁₈. Samme Betydning har mjök svá 13₁₅. (mikill).
- möðir f. (§ 65, 3) *Moder*.
- morginn, ogsaa morgunn, m. (§ 46) *Morgen*.
- mót n. (§ 57 a) *Möde*. á mótt, í mótt, ogsaa á móti eller í móti, at móti Præp. (§ 188) *imöde, imod; til Gjengjeld for*.
- muna (§ 172) *huske, mindes*.
- munu (§ 170) *monne, skulle; bru-*

- ges til at danne Fut. (§ 175, 3) og i formodende Betydn. (se Anm. til 3₅).
- mægð f. (§ 53 e) *Svogerskab*, det at være Ens Maag (mágr).
- mæla (§ 159, 2 sml. 157 a) *tale*, *sige*. 2) *aftale* (mál).
- mær f. (§ 65, 4 a Anm.) *Mö*, ogsaa *mey*.
- mænir m. (§ 48) *Möne*, *Möning* (paa et Hus).
- mæta (§ 159, 2 sml. 157 a) *möde*; Personen, som man möder, i Dat. Refl. mætast *möde hinanden* (§ 119), *mödes* (af mót).
- mörk f. (§ 63) *Mark*, som Vegt. 2) *Mark*, *Skov*.
- ná (§ 160) *naa*, *opnaa*; Gjenstanden i Dat.: ná *könungs fundi* 16₁, *opnaa en Sammenkomst med Kongen, stedes for Kongen*.
- nafn n. (§ 57 b) *Næn*.
- náfrændi m. (§ 69) *nær Frænde*.
- nakkvarr se nökkurr.
- nátt eller nött f. (§ 63 d Anm.) *Nat*.
- né Negtelsesord: oftest i Forbindelsen hvárki — né *hverken* — eller; dog ogsaa alene i Betydn. *heller ikke*.
- neðan Adv. *nedenfra*. fyrir neðan Præp. med Akk. *nedenfor* sml. fyrir.
- nefljótr Adj. *som har en styg Næse* (nef n. *Næse* og ljótr *styg*).
- nefna (§ 159, 2) *kalde*; i Pass. *hede*. 2) *nævne*. nefna sér váttu 6₃₅. nefndr dagr *en i Forveien nævnt, aftalt* Day 12₂₀.
- nema (§ 131) *tage*. nema við 27₁₅ *tage Plads, standse*. 2) *lære* (noget af En): nema lögspeki 6₁₄; den, af hvem man lærer noget, tilføies med Præp. at i Dat. nema Adv. *undtagen, uden*; kan ogsaa ligesom disse Ord bruges som Konjunktion.
- nenna (§ 159, 2 sml. 157 b) *nenne*, *overtale sig til at gjøre noget*.
- nes n. (§ 59 a) *Næs*.
- nidr Adv. *ned*.
- níðri Adv. *nede*.
- níðskárr Adj. (§ 78 og Anm.) *hvas, bitter i sin Tale*, især om Skalde (níð m. *Skjændsel, Forhaanelse*; deraf níðingr. vort *Níling*).
- njóta (§ 141) *nyde, bruge, have Nytte af*. Gjenstanden i Gen.
- nordan Adv. *nordenfra*.
- norðr Adv. *nordover* eller *nord*.
- norðmaðr m. *Nordmand*.
- norrænn Adj. (§ 77, 6) *norsk*.
- nótt se nátt.
- nú Adv. *nu*.
- nýlunda f. (§ 70) *Nghed, ny* eller *uventet Hændelse*.
- nýr Adj. (§ 78) *ny*.
- nyt f. (§ 55 a) *Nydelse, Nytte*; oftest i Plur. nytjar 25₃₄.
- nýta (§ 159, 2 sml. 157 a) *nytte*, *benytte, bruge*. 2) intr. *være nyttig, due* 7₁, se Anm.
- nýtekit: hafði nýtekit við föðrleifð sinni 18₂₇ *harde nybig taget ved (ocertaget) sin Fedrenæare* (nýr og tekit, Perf. Part. af taka).
- nær eller nærrí Adv. (Komp. nær eller nærr, Sup. næst) *nær, nær ved*; med Dat. því næst *nærmest dette, dernæst*.

nökkurr eller nakkvarr (§ 118, 2) *nogen*. Neutr. nökkut som Adv. *noget, temmelig*.

of Præp. (§ 187) bruges i de samme Betydninger som um og yfir. Saaledes om Tiden: *om*; of vetrinn 1₂₂; *om, angaaende*: berjast of hana 3₁₁.

of Adv. *alt for, overvætt*; sættes enten foran Adj. og Adv. som særskilt Ord, eller sammensættes med andre Ord (kan da ogsaa have Formen ofr): oflítill, ofmikill, ofrást.

ofan Adv. *ovenfra*; oversættes ofte bedst med *ned*.

ofanverdr Adj. (§ 77, 1) *hæd der er over* eller *øverst*. skjöldr ofanverdr *den øverste Del af Skjoldet* 24₉. Ogsaa i Tidsbetydning om den senere Del af et Tidsrum, modsat undverdr.

ofrást f. (§ 53 e) *overvætt Kjerlighed* (ást) sml. of.

ofsi m. (§ 67) *Overmod, Kryhed* (of).

ógn f. (§ 53 e) *Skræk, Rædsel, Skremsel*.

ok og, hinn sami ok *den samme som*; ligesaa einnok, 2) *ogsaa*.

opinn Adj. (§ 79) *aaben*.

opt Adv. (§ 184 b) *ofte, mange Gange*.

ór Præp. (§ 188) *af, ud af*. ór því sem var 8₁₂ se Anm. Uden styret Ord som Adv. freyddi ór upp 10₂₈.

orð n. (§ 57 a) *Ord*. senda einhverjum orð *sende En Bud*.

orlof n. (§ 57 a) *Orlov, Lov til at reise*.

ormr m. (§ 45 a) *Orm, Slange*.

orrösta (orrusta) f. (§ 70) *Kamp*.

orskurdr m. (§ 50 a) *Voldgiftsdom, Afhjærelse af en Tvist*.

orskurðarmadr m. *Voldgiftsmand*.

óss m. (§ 45 d) *Os, Elvemunding*.

pái m. (§ 67: i andre Kasus i Sg. sammentrucket pá) *Paafugl*.

páll m. (§ 45 a) *Spade*.

pallr m. (§ 45 b) *Bæk, sml.* Anm. til 4₂₅.

prestr m. (§ 45 a) *Præst*.

råd n. (§ 57 a) *Raad*. 2) *Raad til noget, Udvei, Understøttelse*: engi råd skaltutaka afmér 6_a. 3) *Beslutning, Plan*. 4) *Giftermaal, Parti*, i Sing. og Plur. 18₂₀, 21₃.

ráða (§ 146) *raade, give Raad*. 2) *beslutte, afhjære*. eigi man svá skjótt ráðast 8₃₃. ráðinn til *bestemt paa*. Refl. ráðast *beslutte sig til*. réðst tilferðar 8₁₆ *besluttede sig til at fare*. réðst til skips með Hallfredi 26₃ *gav sig ombord hos Hallfred*. 3) *réðu skipi sínu til hlunnis* 11₃₀ *fik sit Skib trukket paa Land*. 4) *raade for, have Myndighed over, styre*, með Dat. eller fyrir og Dat. ráða ríkinu 14₁. *réð fyrir Noregi* 10₂₀. 5) *raade udlyde* (en Dröm, en Gaade eller desl.); ráða drauminn 2₂₀.

- ráðligr Adj. *raadelig*.
- ránsmaðr m. *Ransmand, Rörer* (rán n. *Ran*).
- raunðr Adj. (§ 77, 2) *röd*.
- raun f. (§ 53 e) *Pröve, Erfaring*.
- reiðr Adj. (§ 77, 2) *vred*.
- reka (§ 129) *drive*. Upsers. rak skipit upp 19₃₃ se Ann.
- reka f. (§ 70) *Hakke*.
- rekja (§ 155, 1) *opvikle, udfolde, brede ud*.
- rembast refl. (§ 159, 2) *vise sig stolt, kaut*.
- renna (§ 125) *løbe*. Deraf renna (§ 159, 2 sml. 157 b) *lade løbe*. Gjenstanden i Dat.: rendi augum til Gunnlaugs 21₃₄ *lød Öinene fælde paa Gunnlaug, saa hen til Gunnlaug*.
- rétting f. (§ 53 a) *Rettelse, Oprettelse, Oppreisning*.
- reyna (§ 159, 2) *pröve, försöge*. Refl. reynast *pröves* 26₁₃, se Ann.
- ríða (§ 140) *ride*.
- ríki n. (§ 59 b) *Magt, Styrke*. 2) *Rige*. Af
- ríkr Adj. (§ 80) *mægtig*.
- rísa (§ 140) *reise sig, staa op*.
- rist f. (§ 53 e) *Fristen* (paa Foden).
- róg n. (§ 57 a) *Bagvaskelse*.
- rosknadr Adj. (§ 77, 2) *roven* (ogsaa *roskinn*).
- rœða (§ 159, 2 sml. 157 a) *tale, sig*.
-
- sá demonstr. Pron. (§ 114 a) *den*; Plur. bruges for det manglende Plur. af 3 Persons personl. Pron. (§ 111).
- saga f. (§ 70) *Saga* (af segja).
- saklauss Adj. (§ 77, 9) *saglös, uskyldig* (sök, lauss).
- sama (böies som spara § 160) *sömme sig for, anstaa*. Personen, hvem noget sömmer sig for, i Dat. 18₃₅.
- saman Adv. *sammen*.
- samr Adj. *samme*; oftest i best. Form hinn sami *den samme*. Neutr. samt som Adv. *sammen, tilsammen*. bæði samt 3₃.
- samvist f. (§ 53 e) *Sammenveeren, Samliv* (vist).
- sanna (§ 151, 2) *saude, bekræfte*. Af saunn (sadr § 39) Adj. (§ 77, 5) *sand*.
- sannindi n. Pl. (§ 59 b) *Sandhed*.
- sár n. (§ 57 a) *Saar*. Deraf sárr Adj. *saaret*. 2) *saar, smertelig*. Neutr. sárt som Adv. *saart, bittert*.
- segja (§ 160) *sige, fortælle*. segja frá einhverjum *fortælle om En*.
- seilast refl. (§ 159, 2) *række Haanden ud efter noget, gribe efter*.
- seinka (§ 151, 1) *forsinke, opholde*. 2) *nøle med, betænke sig paa at indvilge noget* 10₉.
- seinliga Adv. *seuægtig, nøleude, modvilligt* 5₃₃. Af
- seinn Adj. (§ 77, 6) *sen, seuægtig*.
- sekk m. (§ 51) *Sak*.
- sel n. (§ 59 a) *Sel, Sæter*; oftest i Plur.
- selja (§ 160) *overdrage, give*, med Dat. og Akk. selja einhverjum sjálfðæmi 19₃₄. 2) *salge*. ligeledes med Personen i Dat. og Tinggen i Akk.
- sem relativ Partikel, *som* (§ 117). 2) *ligesom*. 3) ved Sup. forstær-

- kende: sem skjótast, *som hurtigst, saa hurtigt som muligt.*
- semja (§ 155, 1) *bringa til Ro, tømme, formilde, forbedre* 5₃₅, 8₁₂; *ordne, bilægge.* Refl. upers. semst *der bliver Fred, fredeligt Forhold* 7₂₇.
- senda (§ 159, 2 sml. 157 a) *sende.*
- sendimaðr m. *Sendemand, Udsending.*
- setja (§ 160) *sætte.* Upers. med Akk. jarl setti svá raundan sem blóð 11₁₉, se Anm. Refl. setjast *sætte sig.* setjast upp *reise sig, rette sig op.*
- set n. (§ 57 a) *Sæde, Bænk* (sitja).
- síð Adv. *sent.* síð sumars *sent ud paa Sommeren.* Komp. síðar, Sup. síðast *senere, senest* eller *sidst* (§ 184 b).
- síðan Adv. *siden.*
- síðbúinn Adj. (§ 79) *sent færdig* (síð og búinn, se búá).
- síðir se um síðir.
- síðr m. (§ 62 a) *Sædvane, Skik.* Plur. síðir *Skikke, Sæder.*
- síðvandi m. (§ 67) *Sædvane.*
- sigla (§ 159, 2) *seile* (segl n. *Seil*).
- sigr m. (§ 45 c) *Seir.*
- sígra (§ 151, 1) *beseire, overvinde.*
- sígrsæll Adj. (§ 77, 6) *seirsæl, heldig i Krig* (sæll Adj. *lykkelig*).
- sílftr n. (§ 57 a) *Søle.*
- sílfrekinn Adj. (§ 79) *indlagt med Søle.*
- sinn n. (§ 57 a) *Gang.* eitt sinn (Akk.) *en Gang.* öðru sinni *en anden Gang.* atsinni *dommesinde, for denne Gang.* í annat sinn *for anden Gang, atter.*
- sinna (§ 159, 2 sml. 157 a) *agte paa, ønske.* Gjenstanden i Dat. 9., sitja (§ 130) *sidde.* sitja á tali *vid einn sidde og tale med En.* sitja yfir kvæðum *beskjeflige sig med, lytte til Kvæder.* sitja yfir váru 12₂₆, se Anm.
- sjá (§ 133) se. sjá fyrir med Dat. *sørge for.* láta á sjást 20₂₆ *lade se, lade mærke paa sig.* sjálfðæmi n. (§ 59 b) *Selvdøm,* se Anm. til 19₃₄.
- sjálfr Adj. *selv.*
- sjúligr Adv. *anselig, smuk og rask at se til* (sjá).
- skaði m. (§ 67) *Skade.*
- skáld n. (§ 57 a) *Skald.*
- skáli m. (§ 67) *Skaale, Vaaningshus* paa en Gaard, sml. Anm. til 4₂₅.
- skallat n. (§ 57 a) *Skarlagan.*
- skammr Adj. *kort.*
- skapa (§ 134 og 151, 2) *skabe.* skapa sik eptir góðra manna síðum 10₁₂ *skabe sig, danne sig efter gode Mænds Sæder.*
- skapfelligr Adj. *tækkelig, behagelig.*
- skapferði n. (§ 59 b) *Karakter, Sindelag.*
- skaplyndi n. (§ 59 b) *Sindelag, Sindsbeskaftenhed.*
- skarðr Adj. (§ 77, 1) *som der er gjort Skaar i.* (skera *skjære*).
- skarpliga Adv. *skarpt, ivrigt, hidsigt* (Adj. *skarpr*).
- skaut n. (§ 57 a) *Skjöd, Fang.* 2) *Skjöd* paa Klæder eller Seil. *Flig.*
- skeið n. (§ 57 a) *en afgrændset Strækning* (i Rum eller Tid), *Bane* til at löbe paa. ríða á skeið *ride hurtigt* 22₂₃.

- skeina (§ 159, 2) *give et let Saar*.
 skemta (§ 159, 2 sml. 157 a)
more, underholde. skemta sér
more sig (egentlig *forkorte Ti-*
den, af skammr).
 skikkja f. (§ 71 a) *Kappe*.
 skilja (§ 155, 1) *skille, adskille*.
 Upers. skilr skipti þeirra
 30₁₀ *deres Mellemevrende skilles*.
cudes. Ogsaa intr. *skilles* (við
 þetta skilja þeir 10₁₆), som
 ellers udtrykkes med Refl. *skil-*
jast. 2) *skjelve, forstaa*.
 skilnaðr m. (§ 50 a) *Adskillelse*,
Skilsmisse.
 skiinn n. (§ 57 a) *Skind*.
 skiundreginn Adj. (§ 79) *over-*
trukken eller *foret med Skind*
 (draga).
 skip n. (§ 57 a) *Skib*.
 skipa (§ 151, 1) *ordue, indrette*.
 Især om at *ordue Folk til Sæde*,
avise dem Plads, med Dat. var
 þeim skipat í öndvegi 21₃₁
de vistes til Sæde i Høisædet.
 skipa (§ 151, 1) *lade et Skib*.
 skipa upp *bære Ladningen op*.
losse Skibet 10₁₉.
 skipbrot n. (§ 57 a) *Skibbrud*
 (brjóta).
 skipta (§ 159, 2 sml. 157 a)
skifte, bytte, forandre.
 skipti n. (§ 59 b) *Omskiftelse*,
Forandring. 2) *Skifte, Deling*.
 3) *Mellemevrende*.
 skjótr Adj. *hurtig*. Neutr. skjótt
 som Adv. *hurtigt, snart*.
 skjöldr m. (§ 62 c) *Skjold*.
 skora (§ 151.1) *opfordre, udfordre*.
 især til Kamp. Forbindes med
 Dat. (skora mér á hólmi 13₂),
 med Akk. (hafa skorat Gunn-
- lang á hólmi 25₃₃) eller med
 Præp. á og Akk. (er á hann
 var skorat 24₂).
 skorta (§ 159, 2 sml. 157 a)
skorte, mangle. Bruges altid upers.,
 og baade Personen, hvem noget
 mangler, og Tingen, som mang-
 ler, sættes i Akk.: mun þik
 aldri konur skorta 21₂₉.
 skulu (§ 169) *skulle*. Bruges
 undertiden ogsaa til at danne
 Fut. (§ 175, 3).
 skylmast (§ 159, 2) *føgte* (for
 Morskabs Skyld eller til Ævelse).
 sköruliga Adv. *mandigt, kjækt*.
 (Adj. sköruligr).
 skörungr m. (§ 45 a) *rask, dyg-*
tig Mand eller *Keinde* (oftest om
 Kvinder).
 slá (§ 137) *slaa*. Det, man slaar
 med eller slaar ud over En, i
 Dat.: slá ekki slíku á þik
 21₂₇, se Ann.
 slétta (§ 159, 2) *slette, glatte*, se yfir.
 sléttr Adj. (§ 77, 3) *slæt, glad*.
 slíkr Adj. *slig, saadan*.
 slyppr Adj. *vaabenløs, afraabnet*.
 smalamaðr m. *Gjæter for Smaa-*
fjætt (af smali m. *Smaafjat*).
 smár Adj. *liden*. Plur. *smaa*.
 snemma Adv. *tidlig*.
 snemmendis Adv. = snemma.
 snú (§ 161) *snue, vende*. Det,
 som vendes, i Dat. snúast aþtr
vende om og drage tilbage.
 sofa (§ 132) *sove*.
 sofna (§ 151, 1) *sovne*.
 sól f. (§ 53 c) *Sol*.
 sólarroð n. (§ 57 a) *Solriendingen*.
 sonr (son, sunr § 62 c) m. *Søn*.
 sótt f. (§ 53 c) *Sot, Sygdom*.

- spakr Adj. *sagtmögig*. 2) *forstandig, vis*.
- spara (§ 160) *sparv*.
- spjót n. (§ 57 a) *Spjöl*.
- spott n. (§ 57 a) *Spot*.
- spretta (§ 126) *sprette, springe op*.
- spyrja (§ 155, 2) *spörge*. Det, man spørger om, kan sættes i Gen.: spyr hann tíðinda 10₃₀. 2) *spörge, erfære, komme til Kundskab om*, spyrjast spörget, *blive bekjendt*.
- staddr Adj. *varende, bejndende sig paa et Sted*, altid med tilføjet Stedsbestemmelse, f. Ex. hjá eller við staddr *tilstedevarende*.
- staðfesta f. (§ 70) *staðigt Op-holdssted, Sted at bo paa*.
- staðr m. (§ 50 b) *Sted*, hvern stað eiga skal málit 10₁, se Ann.
- standa (§ 139) *staa*, standa fyrir *staa foran, staa i Veien*, standa til handa *være til Byrde, Plage for Eñ*. 2) *veie*, med Vegteni Akk.: gullhringr, er stóð sex ára.
- stara (höies som spara § 160) *stirre*.
- starf n. (§ 57 b) *Arbeide*.
- starfa (§ 151, 2) *arbeide*, starfa í kvænþöenum *give sig af med Fríeri* 9₂₉.
- stef n. (§ 57 a) *Stev, Omkvæd* i en Draapa, se Ann. til 12₇.
- stefna f. (§ 70) *Steev, Termin*.
- stela (§ 131) *stjæle*. Personen, som bestjæles, i Akk., Tingen, som stjæles, i Dat.
- sterkr Adj. *sterk*.
- stíga (§ 140) *stíge, stíge op paa*, stírdkvedinn Adj. (§ 79) *stírt, klodset kvædet*. Af
- stírdr Adj. (§ 77, 1) *stírt*, stírdr við einhvern *stírt, trodsig mod Eñ* 21₁₉.
- stóðhross n. (§ 57 a) *Stodhoppe* (stóð n. *Stodlag* og hross n. *Hest*)?
- stófa f. (§ 70) *Stue*.
- stófn m. (§ 45 c) *Træstubb*.
- stóreignamaðr m. *en Mand, som har store Eiendomme*.
- stórorðr Adj. (§ 77, 1) *storordet, fuld af store Ord*.
- stórr Adj. *stor*. Dat. Pl. stórum bruges som Adv. *höðig, i höi Grad*.
- stórráðr Adv. *som har store Raad, store Plaver*.
- strengr m. (§ 51) *Toug*.
- stræti n. (§ 59 b) *Gade, Stræde*.
- stúfr m. (§ 45 a) *Stev, Stump*.
- stúlka f. (§ 70) *uyg Pige*.
- stund f. (§ 53 c) *Stund, Tid*, um stund *en Stund, en Tidlang*. Dat. Plur. stundum ofte som Adv. *stundom, undertiden*.
- stýðja (§ 155, 2) *stötte*. Alm. trans. med det, man stötter, i Akk., dog ogsaa undert. i Dat.: studdi þar á stúfinum 28₉, *stöttede Stumpen af Føden* þer paa.
- stýrimaðr m. *Styrmaed, den, som fører et Skib*.
- stökkva (§ 128) *springe, fare hurtigt*, stökkva ör líði *gaa af Led*.
- stökkva (§ 159, 1) *jage bort*: den, som bortjages, i Dat.: ek stökta í brott Steinari 9₂₀.
- súðr Adv. *syd, sydover*.
- súðrætt f. (§ 53 c) *Sydkaeten*.

- den sydlige Himmelegn (ætt).
 sullr m. (§ 50 c) *Svuld, Bygld.*
 sumar n. (§ 58) *Sommer.*
 sumarlengt Adv. *saa lang som Sommerener, inden Sommerens Ende.*
 sundr eller i sundr Adv. *isönder, i Stykker.*
 sunnr se sonr.
 svá Adv. *saa, saaledes.*
 svara (§ 151, 2) *svare.* svara engu egentl. *svare med ítet* d. e. *ikke svare.*
 svarteygr Adj. *sortöiet.*
 svartr Adj. (§ 77, 3) *sort.*
 svefn m. (§ 45 c) *Sövn (sofa).*
 sveinn m. (§ 45 d) *Dreng, Gut.*
 svéit f. (§ 53 e) *Flok, Følge.*
 sveittr Adj. (§ 77, 3) *sved.*
 sverð n. (§ 57 a) *Sverd.*
 svíkja (§ 140) *seige.*
 svipr m. (§ 50 e) *hurtig Bevægelse, Fart.* 2) *Skade, Tab* 25₃₂.
 sýna (§ 159, 2) *vise, fremvise.*
 Med Dat. og Akk.: sýna einum eitt. sýna vináttu við einn *vise Venkab mod En, vise sig som Ens Ven.* Refl. sýnast *vise sig, synes:* vaskligr sýndist mér hann 2₂₉. 2) *sömmе sig for, anstaa En:* man þér eigi sýnast þetta at láta gera 3₃₁.
 synja (§ 151, 1) *negte.* Personen, hvem man negter noget, i Dat., Tingen, man negter, i Gen.: synja mér mægðar 9₂₂.
 sýnn Adj. (§ 77, 6) *synlig, öien-synlig.* Neutr. sýnt som Adv. *öiensynligt, aabenbart.*
 systir f. (§ 65, 3) *Söster.*
 systurson m. *Söstersön.*
 sætt f. (§ 53 e) *Forlig.*
- sækja (§ 161) *söge.* sækja vatn *hente Vand.* 2) *söge En fiendtligt, angribe.* Refl. sækjast *angribe hinanden, kæmpe med hinanden.* 3) *söge hen til, begive sig til.* sækja á fund einhvers *söge til Møde med En* d. e. *op-söge En, reise til En* 12₁.
 sæmd f. (§ 53 e) *Høved, Ære.*
 sæmiliga Adv. *sömmeligt, høderligt, ærefuldt.* (Adj. *sæmiligr*).
 sænskr Adj. *svensk* (ogsaa *svenskr*).
 södla (§ 151, 1) *sadde.* Af
 södull m. (§ 46) *Sadel.*
 sögn f. (§ 53 f) *Udsagn; det, som siges (segja).*
 sök f. (§ 53 d) *Sag.* fyrir sakir med Gen. *for nogets Skyld, paa Grund af noget.*
-
- tafl n. (§ 57 b) *Tavl, Bretspil.*
 taka (§ 135) *tage.* smalamadr tók hest Gunnlaugs 7₃₁. það taka fól þetta 11₂₀ *böd at gribe denne Galning.* taka einhverjum far *tage* d. e. *tinge Overfart for En.* taka land *tage; Land, naa Land, lande.* taka af *afskaffe, ophæve* (en Lov, en Skik) 24₂₂. taka við med Dat. eller taka alene med Dat. *modtage, optage.* taka við föðrleifð sinni *overtage sin Fedrenearv.* tók því seingliga 5₃₃ se Ann. 2) *tage fat paa, begynde.* taka annat mál *tage fat paa en anden Tale, begynde at tale om noget andet.* taka tal með sér *give sig i*

- Samtale med hinanden.* Omtrent i samme Betydning bruges taka til f. Ex. taka til starfs, til glímu *beggynde* (*give sig i Færd med*) *at arbeide, at brydes.* til man verða tekít 17₅, se Anm. 3) Refl. takast uden Præp. *fóretages, begyndes.* skyldu þau ráð takast 21₅ *Gjiftermaalet skulde fuldbyrdes, Brylluppet skulde staa.*
- tal n. (§ 57 b) *Tale, Samtale.*
- tala (§ 151, 2) *tale.* tala við einnhvern *tale med En.* tölum þetta ei lengr 17₁ *lad os ikke længer tale om dette.*
- tíðindalauss Adj. (§ 77, 9) *tíðendelös* d. e. *uden Nyheder, stille.* Af
- tíðindi n. Pl. (§ 59 b; ogsaa tíðendi) *Tidender, Nyheder.*
- tígr (togr, tugr § 62 a og Anm. 2) *et Antal af tí;* bruges til at danne Tallene fra 30 til 90 (§ 106) og forbindes med den Gjenstand, som tælles, i Gen. (Artens Gen., se Anm. til 1₁₃), f. Ex. *sex tígir manna 60 Mand.*
- tíl Præp. med Gen. (§ 189) *tíl.* Ogsaa uden styret Ord som Adv.: koma til *komme til* (hvor andre er för). spara til 10₃, se Anm.
- tílkvama f. (§ 70) *Ankomst* (af koma til).
- tími m. (§ 67) *Tid.* í þenna tíma *paa denne Tid.*
- tjá (§ 161) *vise frem* (vort te). 2) *nytte.* tjár ekki nú attala þetta.
- tóm n. (§ 57 a) *Frítid.* *Tid til at gjöre noget.*
- törvelligr Adj. *vanskelig at raade med, at komme til Rette med* (af tör-, der i Sæmmensætninger betegner *vanskeligt*, og valda *rolde, have Magt over*).
- töma (§ 159, 2) *tömmе, gjöre tom, ledig* (Adj. tömr). Deraf refl. tömdist hánum arfr *en Arv blev ledig for ham* d. e. *tílfaldt ham.*
- traudr Adj. (§ 77, 2) *det, som gaar eller glider med Vanskelighed;* derfor i afledet Betydning *sendrægtig, modvillig, nølende.* Neutr. trautt som Adv. *kuap, neppe* 5₃₄.
- trúa (§ 160) *tro.* Den eller det man tror paa (har Tillid til), i Dat. þar sem ek trúða þér 28₂₁.
- trygd f. (§ 53 e) *Troskab, Trofasthed.* 2) *Tryghed, tilsagt Fred og Sikkerhed.* svíkja í trygðum *seige En, efterat man har tilsagt ham Fred.*
- trún n. (§ 57 a) *Tum* (saaledes kaldes nu paa Island og kaldtes vel ogsaa i Oldtiden den indhegnede Indmark omkring Husene, medens Ordet i Norge altid synes at have betegnet selve Gaardspladsen, det aabne af Gaardens Huse omgivne Rum).
- tunga f. (§ 70) *Tunge.* 2) *Tungemaal, Sprog.*
- údrengiliga Adv. *uhøderligt, uædelt* (Adj. drengiligr af drengr).
- úfagr Adj. (§ 77, 7) *ufager, styg.*

úfærr Adj. *uför, udgygting til at fare.*

2) *ufarbar, ufremkunnelig.*

úfridr m. (§ 62 a) *Ufred, Krig.*

úgerla Adv. *udydelig, ikke sikkert (gerla).*

úkunnr Adj. *ukjendt, fremmed (kunnr bekjendt).*

um Præp. med Akk. (§ 187) er vort *om*, men har en langt videre udstrakt Brug. 1) om Stedet: a) *over* (i denne Betydn. undert. med Dat.): vist um haf 4_b, b) *omkring*, lykka um meðalkafla 13₁₁, víða um Suðreyjar ok Skotlandsfjörðu *vidt, omkring þaa Suðeröerne og Skotlandsfjordene*. 2) om Tiden, naar noget sker: *om*, um várioit, um kveldit. 3) i andre Betydninger a) *om, angaaende*: ek hefi kvæði ort um yðr 12₃. b) *i Henseende til, i*: hófsmadr um alla hluti. 4) uden styret Ord som Adv., især i Betydn. 3 a. f. Ex. at raun um komast 3₂₀ (*derom*).

úmægð f. (§ 53 c) *Mængde af uforsørgede Børn* eller overhovedet af Folk, som man skal forsørge. (Af úmagi m. En, som ei kan sørge for sig selv, en umyndig).

úmerkiligr Adj. *mærkelig, ikke værd at lægge Mærke til.*

umlíðit se líða.

um síðir *omsider, endelig*

úmæltr Adj. *usagt (mæla).*

unna (§ 160) *være tilfreds*. Det, man er tilfreds med, tilfóies i Dat. eller med Præp. við. una lítt *være ille tilfreds, være bedrøvet.*

undan Præp. med Dat. (§ 188) *bort fra*. Ogsaa uden styret Ord som Adv.

undir Præp. med Dat. og Akk. (§ 190) *under*. Med Akk., hvor der menes en Bevægelse *hen under, ind under noget*: ríða upp undir Valfell 2₁, hélt hann þat ríki undir Knút konung 18₃₃. Med Dat., hvor der menes en Væren *under noget*: lá undir Agðanesi 19₁₁.

undirmál n. (§ 57 a) *Underfyndighed* (svigagtig Misbrug af Ens Ord).

undrast (§ 151, 1) *undre sig, blive forundret*. Gjenstanden i Akk.: hann undradist þetta mjök 6₃, *han undredes meget over dette*.

ungr Adj. (§ 87 a) *ung*.

unna (§ 168) *elske*. Gjenstanden i Dat.: ef ann kona manni 21₃₅. 2) *unde*. Tingen, man under En, i Gen.; Personen, hvem man under noget, i Dat. f. Ex. 28₂₂.

úæðri Komp. *ringere, mindre fornem* (æðri Komp. uden Po. it. *gypperligere, fortruligere*; Sup. æztr).

upp Adv. *op*.

uppi Adv. *oppe, vera uppi være til, være ilire*: þessir menn váru allir uppi á einn tíma 7₂₁. Ogsaa om forbigangur Tildragelser: *være i Omtale, minde*, standa uppi (om et Skib) *staa paa Land*.

úráðinn Adj. *ubestemt, uris om hvad man skal gjøre, ustö* (af ráðinn, se ráða).

úröskr Adj. (§ 81) det modsatte af röskr *rask, kjæk.*

út Adv. *ud.*

utan Adv. *udenfra.* fara utan brugtes paa Island alm. i Betydn. *reise (fra Island) til Norge,* ligesom omvendt fara út var: *reise til Island.* 2) *uden, undtagen* 9₂₁.

utanferð f. (§ 53 c) *Reise til Norge, Udenlandsreise (fra Island).*

úti Adv. *ude.*

útibúr n. (§ 57 a) *Bur, Stabur,* se Anm. til 6₂.

útlönd n. Pl. (§ 57 b) *Udlandene, fremmede Lande.*

útlát n. (§ 57 a) *Afseiling.* búinn til útláts *færdig til at gaa tilsøs.*

úvígr Adj. *udgytig til Kamp:* ogsaa *uimodstaaelig, som det ikke nytter at kæmpe mod:* úvígr herr.

úvingjarnliga Adv. *uenskabelig.*

úvit n. (§ 57 a) *Bevidstløshed, Afmagt.* ljósta í úvit *slaa i Svime (vita).*

úvæginn Adj. (§ 79) *strid, trodsig (af vægja give efter).*

úþínsliga Adv. *uligt dig, dig uverdigt (af þinn din).*

vágr m. (§ 45 a) *Verk, Materie (i Saar).*

vaka (§ 160) *vaage, være vaagen.*

vakna (§ 151, 2) *vaagne.*

valr m. (§ 50 c) *Falk.*

ván f. (§ 53 c) *Forventning, Haab.*

vanhluta Adj. (§ 86) *forvettet, kommen tilkort.*

vanhyggja f. (§ 70) *Tankeløshed, Misgreb.*

vauvirða (§ 159, 2 sml. 157 a)

vanære, føre Vanære over En.

vápn n. (§ 57 a) *Vaaben.*

vár n. (§ 57 a) *Vaar.*

varðveita (§ 159, 2 sml. 157 a) *have i Forvaring, forvare.*

varðveizla f. (§ 70) *Forvaring.*

varnaðr m. (§ 50 a) *Samlingsord: Varer, Forraad af Varer.*

varr Adj. *var.* verða varr við eitthvat *blive noget var.* 2)

varsom, forsigtig. Neutr. vart som Adv.: *ueppe.*

vaskligr Adj. *som ser rask, kjæk ud.* Af

vaskr Adj. *rask, kjæk, dygtig.*

vatn n. (§ 57 b) *Vand.* 2) *Vand.* *Indsø.*

váttir m. (§ 45 a) *Vidne.*

vaxa (§ 134) *voxe.*

vedr n. (§ 57 a) *Veir.* 2) *Uveir.*

vefja (§ 155, 1) *omvikle, indvikle.* fóttrinn var vafidr 20₂₁ *Foden blev forbunden.*

vega (§ 129) *kæmpe.* 2) trans. *dræbe.*

veggr m. (§ 51) *Væg.*

vegna (§ 151, 1) *lykkes, gaa heldigt.* Personen, for hvem, i Dat.

vegr m. (§ 62 a) *Veir.* 2) *Maade.*

veita (§ 159, 2 sml. 157 a) *yde, give.* 2) *tilstaa En noget, føie En i noget.* I begge Betydninger med Tingen i Akk. og Personen i Dat. 3) intrans. *yde*

Gjæstfrihed, beverte, med Dat. 4) *hjælpe,* ligeledes med Dat.

veita hvárigum 27₂₅. 5) *lykkes, give godt Udfall.* þess þyrfti, at þér veitti betr en mér málin við Hrafn 19₂₈

det var at ønske, at det gik bedre for dig end for mig at have at

gjøre med Ravn.

- veizla f. (§ 70) *Gjestebud* (veita i Betydn. 3).
- vekja (§ 155, 1) *vække*, vekja bönörd við *komme frem med Frieri, fri til*.
- vel Adv. (§ 186) *vel, godt*.
- velta (§ 126) *vælte* (intrans.).
- vera (§ 163) *være*. vera átján vetra *være atten Aar gammel*, se Anm. til 1₉.
- verða (§ 126) *blive, blive til*. verða at með Inf. f. Ex. verða at fara *komme til at fare, blive nødt til at fare*. til þess hefir engi orðit 13₂, se Anm. 2) *ske, hände*.
- verðr Adj. (§ 77, 1) *værd, værdig til*. Gjenstanden i Gen. 17₄.
- verk n. (§ 57 a) *Værk, Gjeruing, Arbeide*.
- verkkaup n. (§ 57 a) *Lön for et Arbeide*.
- vestr n. (§ 57 a) *Vesten, den vestlige Himmelegn*.
- vestr Adv. *eester, vestover*.
- vestri Adj. Komp. (§ 96) *vestre*.
- vetr m. (§ 65, 2) *Vinter, Aar*.
- vetrnætr f. Pl. (§ 63 d Anm.) *Vinternetter* (14 Oktober).
- við Præp. (§ 190) vort *ved*. 1) með Akk. a nær *ved, ved*. koma við sögu *vedkomme, komme til Omtale i en Saga* 1₁₄. verða varr við. uvæginu við alt *trodsig ved* alt d. e. i alle Ting, altid. við aldr *tilaars*. b) *imod, i Sammenligning med*. þik skortir sýnt við hann 9₁₆. c) *efter, i Overensstemmelse med*: slikt er ekki við skaplyndi þorsteins 9₁₀. d) *med, grænd-*
- sende i Betydning til með. Saaledes ved Ord, som betyde *tale med* (ræða við 1₂₁; ogsaa klaka við 2₂₇) eller *stride* (deila kappi við 9₁₇). við sjaunda mann *selv sycende*. við þetta skilja þeir *med dette, dermed skilles de*, sml. við svá búit. 2) með Dat. *imod*: taka við einhverjum *tage imod* *En; ved, paa Grund af*: við engu skal þér hætt vera 25₁₅. Videre leit við hánum *saa hen til ham*. búit var við skipbroti 19₃₃ *det var nær ved Skibbrud*. 3) som Adv. uden styret Ord. þat er við lá 9₁₉, se Anm.
- viða Adv. *vide, vidt omkring* (Adj. víðr *vid, vidtudstrakt*). Komp. víðara, Sup. víðast.
- viðskipti n. Pl. (§ 59 b) = skipti, *Mellemværende, det, som foregaar mellem to*.
- víg n. (§ 57 a) *Drab*.
- víkingr m. (§ 45 a) *en Viking*.
- vilja (§ 171) *ville*.
- vinátta f. (§ 70) *Venskab*.
- vingan f. (§ 53 g) *Venskab*.
- vinkona f. *Veninde*.
- vinna (§ 124) *arbeide, udføre*; intrans. *virke, handle*. til hvers þú hefir unnit 22₂₆ d. e. *heortil du har gjort dig fortjent ved din Handlemaade*. 2) *vinde, erobre*. vinna England 11₃₅.
- vinr eller vin m. (§ 50 b) *Ven*.
- vinslit n. Pl. (§ 57 a) *Venskabsbrud, Ende paa Venskabet*.
- vinstri Adj., Komp. uden Posit. og Sup. *venstre*.
- vinsæll Adj. (§ 77, 6) *vensæl*.

afholdt, som har mange Venner. virða (§ 159, 2 sml 157 a) *vurðere, skatte, agte*. Refl. virðast *vurðeres, agtes*.

virðing f. (§ 53 a) *Agtelse, Anseelse*.

virðuliga Adv. *hæderligt, med Agtelse* (Adj. virðuligr).

vísa (§ 151, 1) *vise*. vísa frá *vise bort, afvise*, med Dat.

vísa f. (§ 70) *Vise, Strofe i et Kvæde*.

víss Adj. (§ 77, 9) *vis, forstandig*. 2) *vis, sikker*. verða víst *komme for en Dag, aabenbares* 4₂₀. Neutr. víst som Adv. *visselig, vist*.

víst f. (§ 53 e) *Ophold, Bolig*. 2) *Mad, Niste, Kost*.

vístast Refl. (§ 151, 1 sml. 178) *skaffe sig Ophold (Logis)*.

vit n. (§ 57 a) *Besög*. á vit m. Gen. *for at besøge En (et Sted)* (vitja).

vita (§ 173) *vide, kjende*. 2) *prøve, undersøge*. vita, hvært mér hafi skilízt 6₂₈.

vitja (§ 151, 1) *besøge, se til En*. Gjenstanden i Gen. vitja ráðs *fuldbyrde et Egteskab* 18₂₀.

vittr Adj. (§ 77, 7) *forstandig*.

vænleikr m. (§ 45 a) *Vænhed, Skjønhed*. Af

vænn Adj. (§ 77, 6) *haabefuld, meget lovende*. 2) *skjöna (væn)*.

völlr m. (§ 62 b) *Vold, Slette*.

vörusekkv m. (§ 51) *Sæk med Varer* (vara f.).

vöxtr m. (§ 62 b) *Vext (vaxa)*.

yfa (§ 159, 2) *egge, opirre*. Refl. yfast *opirres, blive lidsig*.

yfir Prep. (§ 190) *over*. Med Dat., naar der menes en Væren over noget (f. Ex. sitja yfir váru 12₂₇), med Akk., naar der menes en Bevægelse *hen over* eller *ud over*; ganga yfir ána, yfir gegnt *ligeoverfor*, se gegnt. slétta yfir *slette over, udslette* 5₅, hvor Meningen er: *oprette* (en begaaet Feil), *udslette Følgerne*.

yfirbragð n. (§ 57 b) *Udseende, Udvortes*; især om Ansigtstrækkenene. Deraf

yfirbragðslítill Adj. *liden af Udseende, uanscelig, ubetydelig* 17₂.

ymiss Adj. (§ 77, 9) *vexlende, forskjellig*. Neutr. ymist som Adv. *afvexlende*.

yrkja (§ 161) *arbeide, udføre*, især om Skaldens Arbeide: yrkja kvæði.

þá Adv. *da, dengang*. þá er *dengang, da* eller *da* (som Konjunktion) se Anm. til 1₁₀₃; ogsaa *fra den Tid af, da; efter at* 23₇. 2) *derefter, derpaa, saa*.

þaðan Adv. *derfra*, om Sted og Tid. þaðan af, þaðan í frá *fra den Tid af*.

þakka (§ 151, 2) *takke*. Personen i Dat., Tingen, man takker for, i Akk.

þangat Adv. *derhen, did*.

þar Adv. *der*. þar með *dermed, derhos*, se Anm. til 6₃; ligesaa þar á *derpaa* osv. þar til er *indtil*, se Anm. til 2₅. þar sem *der, hvor* eller *hvor*; ogsaa for at betegne Grunden: *eftersom* 9₂₈.

- þarfleysi f. (§ 73) *Unödvendig-
hed, Unytte* (þarflass Adj.
uyttig).
- þegar Adv. *strax*. Undertiden for
þegar er *saa snart som*.
- þegja (§ 160 *tie*).
- þekkja (§ 159, 1) *kjende*. Refl.
þekkjast *tækkes med, modtage,
optage* (vel eller ilde).
- þiggja (§ 130) *modtage*.
- þing n. (§ 57 a) *Thing*.
- þingstöð f. (§ 56) *Thingsted*.
- þjónusta f. (§ 70) *Tjeneste, Be-
tjening*.
- þó Adv. *dog*. þó at *endskjönt, om-
end* (Verbet i Sætningen altid i
Konj.). 2) *desuden*.
- þokki m. (§ 67) *Sind*. 2) *velvil-
ligtSind, Velvilje*. leggja góðan
þokka til einhvers *fatte Vel-
vilje for Ea*.
- þola (§ 160) *taale, udholde*.
- þótt = þó at, se þó.
- þrá (§ 159, 2) *længes*. þrá eptir
med Dat.
- þreifja (§ 151, 1) *søge at gribe,
gribe efter* (þrifa *gribe*).
- þrútna (§ 151, 1) *trutne, svulme op*.
- þræta (§ 159, 2 sml. 157 a) *trætte*.
- þurfa (§ 174) *behøve, trænge til*.
Gjenstanden i Gen. Ups. þess
þyrfti at *det kunde behøves,
være ønskeligt, at* 19₂₃.
- þvá (§ 137) *vaske*. Gjenstanden i
Dat.: þvá sér.
- því at = fyrir því at *fordi, thi*
se Anm. til 1₂₁.
- þvílíkr Adj. *såadan, slig* (því
líkr; sml. líkr).
- þýða (§ 159, 2) *tyde, fortolke*. 2)
þýðast *gjøre sig En til Ven,
indtage for sig*.
- þykkja (ogsaa þikkja, § 161)
tykkes, synes, forekomme; Perso-
nen, hvem noget tykkes saa eller
saa, i Dat. Refl. þykkjast
tykkes sig, mene om sig selv.
- þyngð f. (§ 53 e) *Tyngde* (Adj.
þungr). 2) *Mathed, Ildebefin-
dende*. taka þyngð *blive upas-
selig*.
- þörf f. (§ 53 d) *Nödvendighed*.
Trang til noget (þurfal).
-
- ætla (§ 151, 1) *mene, antage*. 2)
agte, have til Hensigt. ætla af
landi *agte sig fra Landet, agte
sig udenlands*.
- ætlan f. (§ 53 g) *Mening, Tro*.
2) *Hensigt*.
- ætt f. (§ 53 e) *Æt, Slægt; Herkomst*.
- ætt f. (§ 53 e) *Himmelegn, Ver-
denskant*.
- ættadr Adj. (§ 77, 2) *udsprungn,*
havende sin Herkomst; altid med
Tilföielse af Stedet, hvorfra:
þadan ættadr 1₂₁.
- ættmadr m. *Ætmand, Mand af
Ætten*.
-
- öðrumegin (ogsaa i to Ord: öðru
megin) Adv. *paa den anden
Side*.
- ölteiti f. (§ 73) *Glede, Liv i
Drikkelaget* (öl n. Öl og teitr
Adj.: *glad, fornöiet*).
- öndvegi n. (§ 59 b) *Höisæde*,
sml. Anm. til 4₂₅.
- öndverðr Adj. (§ 77, 1) *hrad*
der er i Begyndelsen af noget
(baade om Rum og Tid), modsat

ofanverðr. öndverðan vetr	örn m. (§ 62 b) Örn.
<i>i den förste Del af Vintren, först</i>	öruggur Adj. <i>trofast, paalidelig;</i>
<i>paa Vintren.</i>	<i>kraftig, sterk. med öruggum</i>
örendr Adj. (§ 77, 1) <i>död.</i>	<i>atgangi 28₁ med kraftigt</i>
örkumladr Adj. (§ 77, 2) <i>lem-</i>	<i>Augreb.</i>
<i>kaestet.</i>	öxi f. Öxe, se exi.

Rettelser.

- 3₂. han *les* hann. (*Samme Feil 7₁₁. 14₂. 20*).
 4₁₀. síðan *l.* síðan. (— — 25₃₅).
 6₁. síðar *l.* síðar.
 6₂₇. þa *l.* þá. (— — 7₁₃. 20₂₁).
 6₃₀. þína *l.* þína.
 6₃₁. í *l.* í. (— — 15₁₉. 20₁₁).
 8₂₆. kvað *l.* kvaðst.
 10₂₉. Auðunn *l.* Auðun.
 11₃₁. túngur *l.* tungur.
 12₃₄. Gunnlagr *l.* Gunnlaugr.
 13₁₂. sér *l.* sér.
 13₁₄. með *l.* með. (*Samme Feil 16₁₅*).
 13₂₈. og *l.* ok. (— — 17₁₇. 26₃₂. 27₂₆).
 14₁₃. sérr *l.* sér.
 14₁₉. Fehirdir- *l.* Fehirdir-.
 14₂₀. svarar; *l.* svarar:
 18₁₆. míns *l.* míns.
 20₃₁. þatt *l.* þat.
 22₁₅. klæðum *l.* klæðum.
 23₁₉. bjóða *l.* bjóða.
 29₂. líflát *l.* líflát.
 29₁₀. ari, benja *l.* ari benja.
 30₂₈. visu *l.* vísu.
 Tillæg til Anmærkningerne S. 81 nederst: at skauti betyder maaske *uventet, før han selv ved af det* (som naar En pludselig bagfra nappes i Kjøleskjødet, sml. Ordsaml. under skaut).

NAVNREGISTER.

- Aðalráðr konungr 11₃₁ *fgg.* 18₂₁ *fgg.* Englandshaf 11₂₉.
 Aððanes 19₁₄. Eyjólfr, s. Þorfinns Selþórissonar 7₂₆.
 Ashjörn Hardarson ór Örnólfs- Galti, bróðir Hallfredar vandraða-
 dal 5₁₈. skálds 20₃₁.
 Asgerðr Bjarnardóttir, kona Egils Gautar 15₁₃.
 Skallagrímssonar 1₂. Gautland hit vestra 15₂.
 Áss í Vatnsdali 7₃₆. Geirný Gnúpsdóttir, kona Önundar
 Atli at Grenjum 2₇. at Mosfelli 7₆.
 Audun festargramr 8₁₄. 10₂₄ *fgg.* Gilsbakki 5₁₃ o. m. St.
 11₂₇. Gleipnisvellir 27₁₄.
 Bergfinnr austmaðr 1₁₇ *fgg.* Gnúpr Molda-Gnúpsson 7₆. 15.
 Björn, frændi Önundar at Mos- Grenjar (at Grenjum) 2₆.
 felli 29₃₁. Grímr, frændi Skáld-Hrafnis 25₃₆.
 Borg 1₃ o. m. St. Grímstungur 7₃₃.
 Borgarfjörðr 1₄. 6₂₂. 8₂₉. 9₉. Gríndavík 7₇.
 Borgfirðingar 2₂. Gufaróss 1₁₆. 8₁₄.
 Borðeyri 30₅. Gunnlaugr ormstunga hinn ellri 5₁₅.
 Danir 19₄. Gunnlaugr ormstunga hinn yngri
 Danmörk 11₃₃. 18₂₆. 5₂₂ *fgg.* o. m. a. St.
 Dinganes 27₁₅. Hákon jarl 11₁₉.
 Dyflinn 13₃₄. Hallfredr vandraðaskáld 19₁₃ *fgg.*
 Egill Skallagrímsson 1₆. 9₂₁. Helga hin fagra 5₇ *fgg.* 6₁₆ *fgg.*
 Egill, s. Þorsteins at Borg 1₁₅. o. m. a. St.
 Eindriði, s. Önundar at Mosfelli 7₃. Hemingr, s. Strútharalds jarls 18₃₂.
 Eirekr jarl Hákonarson 10₂₀ *fgg.* Hermundr Illugason 5₂₁. 29. 23₁₀.
 15₁₆ *fgg.* 19₈ *fgg.* 26₁₈ *fgg.* 24₅. 27 *fgg.* 29₃₁ *fgg.*
 Eirekr konungr hinn sigrsæli 15₃₂. Hjalli í Ölfusi 7₁₃.
 England 11₃₃. 13₁₉. 33. 18₂₈. Hjarðarholt 4₄ *fgg.*

- Maðir 10₂₂, 19₈, 26₁₈.
 Holtavörðuheidr 30₄.
 Hrafn Önundarson (Skáld-Hr.) 7₈
 fgg. o. m. a. St.
 Hrafn farmaðr 30₁.
 Hraundalr 30₁₄.
 Hraunhöfn 20₄.
 Hreðuvatn 20₃₀.
 Hrutafjörðr 30₂, 4.
 Húngerðr Þóroddsdóttir 1₁₂, 21₁.
 Hvammsfjörðr 4₁₂.
 Hvítársíða 5₁₃.
 Illugi hinn svarti 5₁₄ *o. m. a. St.*
 Ingilbjörg Asbjarnardóttir, kona
 Illuga 5₁₈.
 Ísland 7₂₂, 24₂₆ *o. m. a. St.*
 Jöfríðr Gunnarsdóttir Hlífarsonar
 1₆, 13, 3₂₄ *fgg.*
 Kollsveinn, s. Þorsteins Egilssonar
 1₁₃, 23₁₁.
 Konungahella 15₁.
 Kornlöð dróttning 13₃₅.
 Knútr konungr hinn ríki 18₂₇.
 Langá 8₃₄.
 Langavatusdalr 8₂₁.
 Leiruvágr fyrir neðan Heiði 17₁₈.
 19₂₉.
 Leiruvágar 25₂₉.
 Leysingjastaðir í Hvammsfirði 4₁₂.
 Lífangr 26₄, 35, 27₅, 28₃₄.
 Lundúnaborg 11₃₂.
 Lundúnabryggjur 11₃₀.
 Melrakkaslétta 20₄, 26₆.
 Molda-Gnúpr 7₇, 16, 21₃.
 Mosfell 7₄, 29₁₃.
 Mýrar 9₂₅.
 Mýramenn 4₃₀.
 Norðrárdalr 20₃₀.
 Noregsmenn 15₁₅.
 Noregr 10₁₈ *o. fl. St.*
 Ólafr konungr Kvaran 13₃₅.
 Ólafr konungr sønski 15₃₁ *fgg.*, 18₂₄.
- Ólafr pá Höskuldsson 4₂₁ *fgg.*
 Ólafr, frændi Skáld-Hrafns 25₃₁.
 27₁₇ *fgg.*
 Orkneyjar 14₂₃, 26₇.
 Rannveig Gnúpsdóttir 7₁₅.
 Raudamelr 7₁₈.
 Sigríðr dróttning hin stórráða 15₃₂.
 Sigtryggr konungr silkiskegg 13₃₄
 fgg.
 Sigurðr jarl Hlöðversson 14₂₆ *fgg.*
 26₈ *fgg.*
 Sigurðr jarl í Skörum 15₄ *fgg.*
 Sigvaldi jarl 18₃₂.
 Skáney 21₄.
 Skapti Þóroddson lögsögumaðr 7₁₃
 fgg., 17₂₁ *fgg.*, 23₁₃, 27.
 Skarir 15₃.
 Skeljavík í Steingrímsfirði 4₁₃.
 Skotlandsfirðir 26₁₂.
 Skúli Þorsteinsson 1₁₄, 10₂₂ *fgg.*
 Sköglar-Tosti 15₃₃.
 Slétta *se* Melrakkaslétta.
 Steinarr, s. Önundar sjóna 9₂₆.
 Steingrímsfjörðr 4₁₃.
 Strútharaldr jarl 18₃₂.
 Sudreyjar 26₁₂.
 Súl í Veradal 27₉.
 Sveinn konungr (Tjúguskegg) 18₂₉.
 Sveinn jarl Hákonarson 10₂₁.
 Svertingr Hafr-Bjarnarson 21₂, 23₁₂.
 25₆.
 Svíar 16₁.
 Svíþjóð 14₃₄, 15₂₉, 27₂.
 Tíundaland 15₂₉.
 Torfi Valbrandsson 21₅.
 Uppsalar 15₃₁.
 Valfell 2₁.
 Vatnsdalr 7₂₉.
 Veradalr 27₇.
 Vilhjálmr bastardr 11₃₄.
 Þórarinn Þorkelsson 30₁₈.
 Þórarinn, s. Önundar at Mosfelli 7₈.

- Þórdr bóndason á Sléttunni 20₁₀ fgg.
 Þórdr Kolbeinsson 27₃₀.
 Þorfinnr Selþórisson 7₁₈. 9₁₄.
 Þorgerðr Egilsdóttir 4₁ fgg.
 Þorgerðr, dóttir Miðljardar-Skeggja
 5₁₉.
 Þorgils, s. Þorfinns Selþórissonar 7₁₉.
 Þorgilsstaðir 8₂₃.
 Þorgrímr, frændi Önundar at Mos-
 fellu 29₃₁.
 Þorgrímr goði Kjallaksson 9₁₈.
 Þórir, s. Þorfinns Selþórissonar 7₂₀.
 Þórir hirðmaðr 11₄.
 Þorkell Hallkelsson 30₁₃.
 Þorkell svartir 7₂₇. 8₁₆. 11₂₆. 15₁.
 26₂₅. 27₂₄.
 Þorkell Torfason 21₄.
 Þórodda, systir Tungu-Odds 21₆.
 Þóroddr hinn sjaki Eyvindarson 7₁₃.
 Þóroddr, s. Tungu-Odds 1₁₁.
 Þórormr berserkr 12₁₅ fgg.
 Þórr 20₁₃.
 Þórsnes-Þing 9₁₈.
 Þorsteinn Egilsson at Borg 1₁ fgg.
 3₂₃ o. m. a. St.
 Þorsteinn Þorkelsson 30₁₂.
 Þorvarðr smalamaðr 4₂ fgg.
 Þrándheimr 10₁₈. 17₁₆ o. fl. St.
 Þuríðr dylla 5₁₅.
 Ölfus 7₁₃.
 Önundr at Mosfelli 7₄. 9₁₅. 23₁₁.
 29₁₄. 30₁₁.
 Örnólfsdalr 5₁₉.
 Öxará 24₂₈.
 Öxarárhólmr 23₂₀.

TRYKT FOR 1951

839.6 G

Gunnlaug Ormstuges

saga

4 NOV 1975

ALL BIBLIOTEKSENTRALEN - OSLO

Trendheim
folkebibliotek

ART. NR. 406/4103

Depotbiblioteket

75sd 25 216

Annlaug

saga

Orn-

stungu

2.

Norske

Oldskriif

samlingo